CHARLES DESLYS

ZINGARA

BEST SELLER

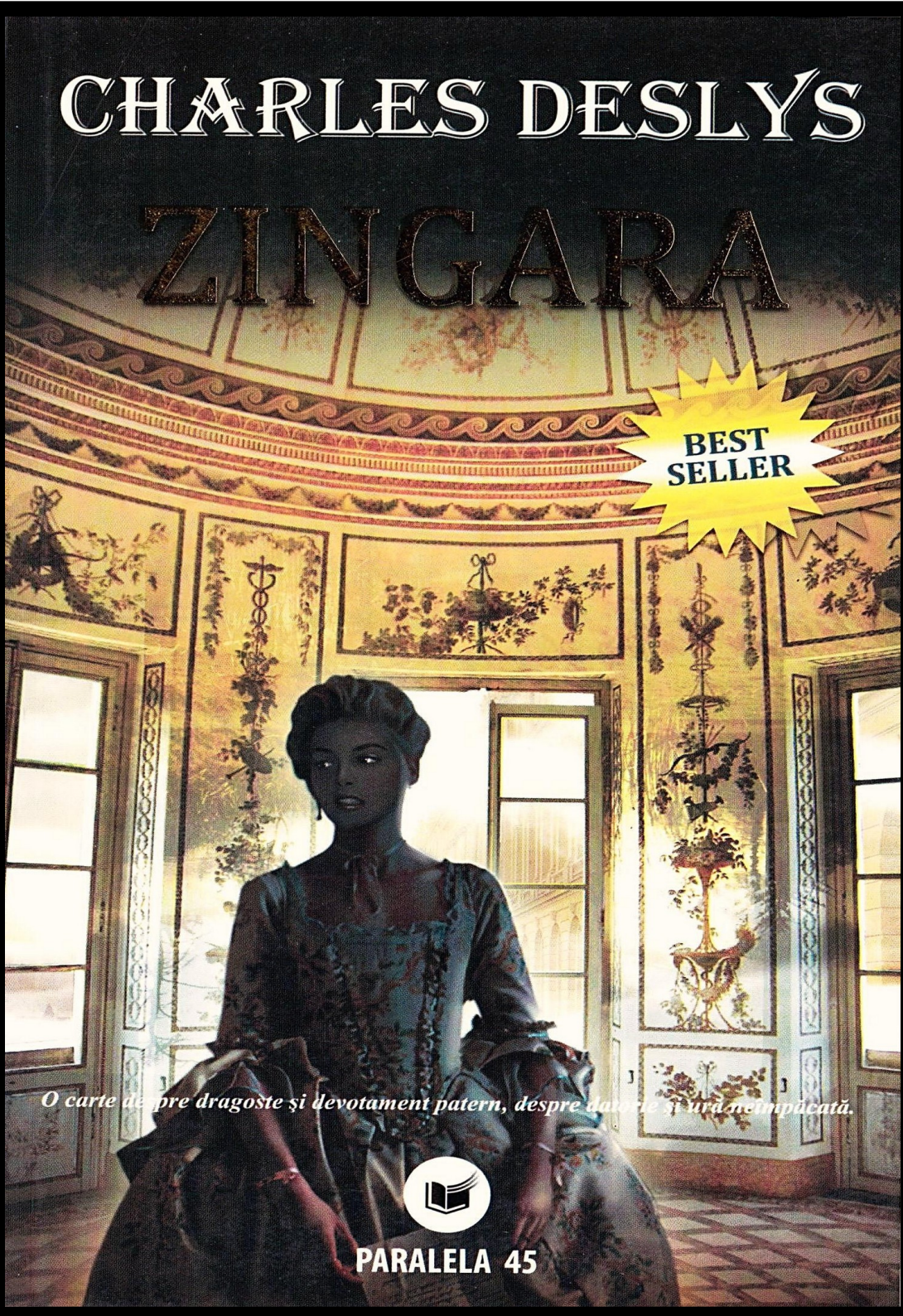

O carte despre dragoste și devotament patern, despre datorie și ură nempăcată.

PARALELA 45

Charles Deslys

ZINGARA

Traducere de
Nicolae Constantinescu

PARALELA 45

Editor: Călin Vlasie

Redactor: Ionuţ Rădulescu
Tehnoredactare: Gabriela Chircea
Coperta colecţiei: Irina Bogdan
Prepress: ART CREATIV

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
DESLYS, CHARLES
Zíngara / Charles Deslys;
Trad. de Nicolae Constantinescu.
Piteşti: Paralela 45, 2009
ISBN 978-973-47-0701-0

I. Constantinescu, Nicolae (trad.)

821.133.1-31=135.1

Titlul original:
Zíngara

Copyright © Editura Paralela 45, 2009, pentru prezenta ediţie

CUPRINS

I. TREI DOAMNE ÎNDOLIATE.....5
II. DOMNUL MATHIAS.....13
III. MĂRTURISIREA FIULUI.....20
IV. MĂRTURISIREA TATĂLUI.....27
V. SACRIFICIUL LUI AVRAAM.....34
VI. VIZITE LA DOMICILIU.....43
VII. LA VÂNĂTOARE.....49
VIII. ÎN CE CHIP ERA UNEORI BUNĂ BASTILIA.....55
IX. SIRENA.....63
X. PE URME.....70
XI. GRĂDINA TUILERIES.....78
XII. ÎNAINTE DE BĂTĂLIE.....86
XIII. CEI DOI CERŞETORI.....92
XIV. ZINGARA.....97
XV. BANDA.....104
XVI. UN ADEVĂRAT ASEDIU.....112
EPILOG.....116

I. TREI DOAMNE ÎNDOLIATE

În primele zile frumoase din primăvara anului 1676, o trăsură îndoliată, sosind de la Paris, intră în marea curte de onoare a castelului de la Versailles.

Vizitiul mână caii la stânga şi îi opri în faţa peristilului apartamentelor destinate unuia dintre cei patru gentilomi ce făceau oficiile de şambelan al regelui. În ziua aceea era de serviciu ducele de Gèvres.

Trei femei înveşmântate în negru coborâră îndată ce valetul deschise portiera trăsurii.

Cea mai tânără – dacă avea douăzeci şi cinci de ani – era de o frumuseţe remarcabilă: mijlocel de zână, cum se spunea pe atunci, ochii şi părul Venerei; un ten de crin şi trandafir, pe care le punea şi mai mult în valoare toaleta impozantă de văduvă.

Cu tristeţea care părea de nealungat se amesteca totuşi o mirare, o curiozitate, ceva studiat ca un rol. Nimic provincial. Probabil o străină.

A doua doamnă cu siguranţă că venea pentru întâia oară la curte, dar părea că aparţine vechii burghezii pariziene. Avea cincizeci de ani şi era copleşită de o mare durere. Din când în când, de parcă şi-ar fi făcut curaj, murmura: „Oh! Sărmanul meu fiu!“

A treia era tot o mamă, o bunică poate, dar o adevărată mare doamnă, impozantă şi maiestuoasă cu părul ei alb. Părea la Versailles ca la ea acasă şi merse direct la uşierul de serviciu.

— Sunt aşteptată, îi spuse ea. Anunţaţi pe văduva marchizului de Pardaillan.

Ducele de Gèvres o primi imediat; ba şi mai mult, veni în întâmpinarea nobilei sale rude. Le zări însă pe cele două femei care, ca la un îndemn nerostit al marchizei, o urmaseră la mică distantă.

— N-aţi venit singură? o întrebă el.

— Ah, aş fi vrut să pot aduce cu mine toate femeile lovite

de această nenorocire! răspunse ea

— Cum, şi aceste doamne…?

— Da! Una dintre ele e doamna Goudoin… Ştiţi, Goudoin, care a fost starostele negustorilor…

Întotdeauna ne înclinăm în faţa milioanelor. Goudoin era acel negustor nemaipomenit de bogat care, cu şase ani în urmă, îi servise lui Molière drept model pentru *Burghezul gentilom.*

— La rugămintea mea, a binevoit să mă însoţească, reluă marchiza.

Şi, arătând spre a doua persoană, adăugă:

— Doamna ni s-a alăturat ea singură, în clipa în care plecam… o englezoaică…

Văduva cea blondă se prezentă cu o reverenţă dintre cele mai aristocratice.

— Contesa de Guilford.

Aşa cum salutase bogăţia, bătrânul curtean salută şi frumuseţea.

— Iată, continuă ea cu un accent mai degrabă italian, a trecut mai bine de o săptămână de când contele, soţul meu…

— Daţi-mi voie! o întrerupse ducele, aceste lucruri trebuie spuse regelui. O aşteptam doar pe marchiză… Voi merge să cer aprobarea Maiestăţii Sale, care va binevoi, sper, să vă primească pe toate trei. Doamnelor, vă rog aveţi bunătatea să aşteptaţi un moment. Mă întorc imediat.

Doamna Goudoin, tulburată de emoţie, tremurând toată de spaimă, se prăbuşi într-un fotoliu, unde primi imediat îngrijirile marchizei. Cât despre lady Guilford, aceasta, stând în picioare lângă fereastră, părea că priveşte la grădinile pe care le finisau atunci mii de muncitori, fără a-i mai socoti şi pe artişti.

Pe faţa ascunsă a frumoasei insulare ai fi fost însă surprins să citeşti satisfacţia şi ironia unui orgoliu ciudat.

Ducele se întoarse curând.

— Veniţi! le spuse el.

O clipă mai târziu, cele trei doamne în negru se găseau în faţa regelui.

Regele era Ludovic al XIV-lea. Pe vremea aceea, avea treizeci de ani şi se afla în toată strălucirea şi splendoarea gloriei sale.

Aproape de apogeul grandioasei lui domnii.

Avea în privirea sa o asemenea autoritate, o asemenea măreţie, încât străina însăşi rămase la început surprinsă şi lăsă în jos ochii ei mari şi albaştri.

Palatul, cu toate că aproape terminat, nu era încă reşedinţa oficială a creatorului şi stăpânului său. Acesta îşi petrecea aici câteva zile ca să dea ultimele ordine. Era înconjurat de un grup de bărbaţi atenţi şi respectuoşi. Se găseau acolo, înarmaţi cu planuri şi schiţe, Mansard, Le Nôtre, Coysevoix, Jouvenet şi mulţi alţii: pictori, sculptori, arhitecți.

Regele îi părăsi ca să primească omagiul celor trei vizitatoare, cărora binevoi să le răspundă cu câte un gest expresiv, potrivit rangului fiecăreia. Însăşi marchiza, după trei reverenţe adânci, rămase tăcută, eticheta nepermiţând să vorbeşti suveranului decât dacă te-a întrebat.

— Duce, spuse el bătrânului gentilom care făcea oficiile de şambelan, domnul de La Reynie a sosit?

— Este ora la care vine să primească ordinele, răspunse ducele.

— Să intre! porunci stăpânul.

După zelul şi surâsul curteanului se putea ghici că celebrul locotenent de poliţie nu se număra printre prietenii lui.

Domnul de La Reynie se ivi în prag.

Era un bărbat de aproape cincizeci de ani, cu o înfăţişare comună, dar inteligentă, energică şi purtând acea amprentă de severă demnitate ce caracteriza portretele contemporanilor lui. Era primul titular al acestei înalte funcţii şi o îndeplinea de nouă ani cu o iniţiativă şi o perspicacitate mai presus de orice laudă.

Numai că azi nu avea să aibă parte de aşa ceva: mişcarea sprâncenelor acelui Iupiter Tonans care era Ludovic al XIV-lea îl anunţa ce va urma.

Chiar înainte ca locotenentul de poliţie să se fi ridicat

din plecăciunea ceremonială, regele zise:

— Domnule, vă aflaţi aici pentru a asculta ceea ce vom auzi imediat…

Apoi se întoarse cu bunăvoinţă spre marchiză.

— Vorbiţi, doamnă.

— Sire, începu ea, douăzeci şi şase de tineri au dispărut în patru luni din capitala voastră, fără să li se poată da de urmă. Cel mai tânăr împlinise de curând douăzeci şi şapte de ani; cel mai vârstnic nu avea treizeci. Majoritatea sunt gentilomi. Unul dintre ei, contele de Pardaillan, căruia tatăl şi fraţii i-au murit pe câmpul de luptă, în slujba Maiestăţii Voastre, era ultima speranţă a bătrâneţilor mele… Dacă mi-am permis să nu vin singură, am făcut-o pentru a vă dovedi, Sire, că nicio clasă a populaţiei pariziene nu e cruţată de această urgie. Iată-o pe soţia starostelui negustorilor care-şi plânge fiul. Iat-o pe doamna contesă de Guilford care, de opt zile, aşteaptă, căutându-şi în zadar soţul…

Văduva făcu o pauză, de parcă le-ar fi lăsat să vorbească pe celelalte două. Acestea se aplecară adânc, prima ascunzându-şi ochii, cealaltă arătându-şi lacrimile.

— Ştiu… spuse Ludovic al XIV-lea cu emoţie. Ducele de Gèvres mi-a spus totul… împărtăşim durerea domniilor voastre şi o vom dovedi… În sfârşit, marchiză… Ce cereţi?

— Dreptate! conchise ea. Dacă cei pe care îi plângem nu pot fi găsiţi vii, să ni se dea cel puţin corpurile lor, şi să avem consolarea de a ne ruga pe un mormânt… Dar alte victime sunt ameninţate… Parisul e înspăimântat. Toate familiile tremură… Am vorbit, Sire, în numele tuturor mamelor…

Regele se şi întorsese spre locotenentul de poliţie.

— Ei bine, aţi auzit?

La Reynie tremura, livid, asemenea cadavrelor ale căror umbre tocmai fuseseră evocate.

— Sire, începu el, cu tot zelul meu…

— Cum, să nu fi descoperit nimic? Nu ştiaţi nimic?

— Încă nimic!

Ludovic al XIV-lea avu o superbă mişcare de furie.

— Ce va să zică asta? strigă el. Atunci pentru ce v-am încredinţat poliţia regatului? Cum! Vă pretindeţi un om abil, vi se dau milioane, o întreagă armată de agenţi şi Parisul să devină sub domnia mea un codru, un cuib de bandiţi! Să văd săvârşindu-se atentate misterioase şi un întreg şir de nelegiuiri asemănătoare celor din legendele sângeroase din Evul Mediu!… Mai ieri, era vorba de otravă, otrăvitori… şi acea Brinvilliers v-a scăpat…

— Sper, Sire, şi poate chiar din seara asta…

Dar regele nu voia să audă nimic.

— Azi avem de-a face cu ucigaşi însetaţi de sânge, continuă el. Dar de unde şi până unde, domnule, aceste dispariţii ciudate? N-am ştiut de la început despre ele, iar de la dumneata…

— Cercetările mele rămânând fără rezultat, voiam s-o cruţ pe Maiestatea Voastră de griji, de supărare.

— Trebuie să ştiu totul, căci sunt părintele supuşilor mei. Doamna marchiză a spus bine adineauri, sunt toţi copiii mei. Da, toţi! Pentru asta voi da socoteală lui Dumnezeu! Iar dumneata trebuie să-mi dai socoteală mie! Victimelor le trebuie un mormânt; familiilor lor, răzbunarea; criminalilor, pedeapsa; bunului meu Paris, securitatea! Când mă gândesc că la această oră, liberi şi nepedepsiţi, asasinii îşi continuă opera lor infernală! Dar grăbiţi-vă, domnule; toată poliţia dumitale să intre în alertă şi înainte de opt zile să se termine totul. Mă auziţi? Opt zile, şi niciuna mai mult… O vreau!

Când Ludovic al XIV-lea spunea „Vrem!“ se făcea tot ce era posibil; când spunea „Vreau!“ – imposibilul.

Domnul de La Reynie, aplecându-se atât cât îi era cu putinţă, ieşi dându-se înapoi.

Cele trei doamne în negru, graţios concediate şi ele, se îndepărtară conduse de marchiză.

Sub peristil, locotenentul de poliţie tocmai făcuse pace cu ducele de Gèvres.

Cu ajutorul bătrânului gentilom, marchiza de Pardaillan urcă din nou în trăsura ei. Ducele făcu aceeaşi onoare şi doamnei Goudoin şi se întoarse spre lady Guilford. Dar

aceasta veni mai aproape de La Reynie.

— Domnule, dumneavoastră trebuie să mă adresez ca să obţin un paşaport? îl întrebă ea. Şederea la Paris îmi aminteşte de un lucru atât de dureros, încât aş vrea să plec cât de curând în Germania.

— Ne batem în acest moment pe malurile Rinului…, îşi permise să observe ducele.

— Ei bine, reluă frumoasa englezoaică, după ce se gândi puţin, ei bine, în Elveţia… Poate acolo îmi voi găsi liniştea… Dar, călătorind singură, cum să trec frontiera în siguranţă? Mi-ar trebui o protecţie, atât pentru mine cât şi pentru bagajele mele.

— Doamnă, răspunse locotenentul de poliţie, voi avea onoarea să vă trimit un paşaport în consecinţă… Cel puţin atât să fac pentru dumneavoastră.

După ce mulţumi, contesa urcă şi ea în trăsura îndoliată şi vizitiul dădu bice cailor.

La întoarcere, cele trei doamne schimbară puţine cuvinte. În apropiere de Paris, marchiza le propuse tovarăşelor ei de drum să le ducă până acasă. Soţia starostelui negustorilor acceptă; tocmai o apucase un tremur nervos care începea să devină îngrijorător. Cât despre lady Guilford, aceasta răspunse:

— Vă sunt recunoscătoare, doamnă marchiză, dar am dat ordin oamenilor mei să mă aştepte dincoace de poarta Saint-Honoré… Iată-i!

Într-adevăr, o trăsură fără blazon, dar arătând destul de bine, era oprită pe o parte a drumului.

Valetul, un lungan cu o mutră respingătoare, se grăbi să deschidă portiera stăpânei sale. Pe capră se găsea un vizitiu înfofolit din cap până în picioare în blănuri.

Acest echipaj intră direct pe strada Ferronnerie. Apoi, luând-o la dreapta spre Châtelet, se opri în faţa unei clădiri din strada Lavandieres-Sainte-Opportune. Nicio fereastră dinspre stradă nu era deschisă. Înăuntru nu se auzea niciun zgomot. Ai fi zis că e o casă nelocuită.

Ciocănelul de la poartă, mânuit cu putere de atleticul valet, lovi de două ori scurt, apoi, după o pauză, încă o

dată.

La acest semnal se deschise o ferestruică care lăsă să se zărească prin grilaj un chip luminat de un felinar: se şi făcuse noapte.

— Noi suntem! bombăni omul care bătuse adineauri.

Trăsura înaintă pe sub bolta întunecoasă.

— Hermann, ştii ceva? întrebă portarul.

— Încă nu, Fritz! răspunse Hermann, luându-i felinarul pentru a lumina treptele peronului pe care avea să urce contesa.

Intră primul în vestibul, deschise o uşă, apoi o alta şi, lucru ciudat, intră după ea în salon. Aici îşi schimbă deodată expresia şi ţinuta.

— Ei bine, cum te-ai descurcat? o întrebă el familiar pe lady Guilford.

O cameristă, ridicându-se repede dintr-un fotoliu, îi aruncă acest reproş:

— Imbecilule! Mai încape îndoială? Dă vreodată greş?

— Ştiu că nu, dar asta era de o îndrăzneală…

Pretinsa contesă părea o altă femeie. Gestul ei triumfător nu-i miră pe cei de faţă.

— *Audaces fortuna iuvat!* cum zice doctorul, răspunse ea pe un ton zeflemitor. Vom avea paşaportul şi, pe deasupra, cea mai respectuoasă escortă de jandarmi călare a regatului Franţei. În opt zile plecarea…

— Şi până atunci, crezu că poate să adauge Hermann, ultima lovitură.

— Hm! Hm! replică frumoasa englezoaică. Acum s-ar putea să fiu recunoscută.

— Aş! conchise camerista. Ce, nu avem vopseaua doctorului? Azi eşti blondă, mâine vei fi brunetă.

II. DOMNUL MATHIAS

Să trecem acum pe ulicioara Vert-Bois din cartierul Saint-Martin.

La vremea aceea nu era decât un drum de ţară interior, dar la marginea Parisului. Ici-colo, terenuri virane, culturi de legume şi câţiva copaci rămaşi din pădurea verde ce îi dăduse numele.

Majoritatea căsuţelor, având faţadele spre interiorul oraşului, erau precedate de o curte şi aveau în spate o grădină. Aceea în care îl vom introduce pe cititor mărginea străduţa care ducea până la zidurile oraşului.

Proprietarul şi locatarul era un burghez paşnic pe nume domnul Mathias. Se stabilise acolo de şaptesprezece ani. De unde venea? Ce fusese înainte? Nu se aflase.

Făcea puţin zgomot şi mult bine. Când era nevoie de un ajutor sau de un sfat, nimeni nu bătea în zadar la uşa lui. La început, părea copleşit de o mare durere. Vecinii ghiciseră că era văduv, şi numai de câteva luni. În casă se auzeau ţipetele unui copil în leagăn. Doica, de origine bretonă, devenise mai târziu slujnică. Domnul Mathias mai avea şi un grădinar. Pe el îl chema Piriou şi pe ea Gertrude. Aceasta, deşi asemănătoare cu Dorine şi Marton[1], nu era deloc vorbăreaţă, şi curioşii n-au putut să scoată nimic de la dânsa, în afară de faptul că stăpânul ei era cel mai bun om de pe lume şi că îl adora.

Piriou era la fel de devotat şi de discret. În şaptesprezece ani nu fusese văzut cherchelit decât de patru sau de cinci ori şi, dacă limba i se mai dezlega, nu vorbea decât despre el. Mai mult, se exprima cu un

[1] Dorine, Marton - slujnice guralive din teatrul lui Molière (n.a.).

laconism aproape enigmatic.

— Fost soldat, Piriou!… Palmă la sergentul lui… La carceră. Va fi împuşcat! Brrr!… O şterge!… Ce refugiu!… Curtea Miracolelor[2]!… Acolo! Pungaşi, tâlhari!… Urlă cu lupii, Piriou!… Neîndemnatic!… Surprins!… Va fi spânzurat. Ortu' popii!… Dar noroc… Un salvator!… Domnul Mathias!… Milă!… Încredere în pocăinţa mea… Obținut îndurare… Oh! Oh! Om mare, domnul Mathias!… Adoptat Piriou… Piriou, grădinar, bun servitor, om cinstit! … Devotat cu totul, trup şi suflet.

Terminând această povestire telegrafică, bietul om avea lacrimi în ochi şi în tot corpul o pornire nestăvilită de devotament. Era un bărbat negricios, slab, nervos, care se mişca tot timpul. Din cauza părului creţ care îi cădea până la sprâncene, avea înfăţişarea, privirea şi chiar mutra unui bun câine de pază.

Stăpânul lui era cu totul diferit. Închipuiţi-vă un burghez respectabil, liniştit, grăsuţ, placid, în care totul vădea experienţa sănătoasă a vieţii, dreptatea şi bunătatea. Dar nu trebuia să te încrezi prea mult în toate acestea. Surâsul, ochii, aveau uneori o expresie nelămurită de agerime, de ironie care surprindea oamenii. Domnul Mathias nu era dintre aceia pe care să-i poţi păcăli. Părea că citeşte în adâncul conştiinţelor şi că râde *în petto* de vanitoşi şi de impostori. Dacă, din întâmplare, deschidea chiar el poarta vreunui cerşetor, era de ajuns să-l privească într-un anume fel, pentru ca îndată caraghiosul să se bâlbâie cu totul zăpăcit. Apoi îi spunea: „Nu eşti orb" sau „Nu eşti infirm… nu mai cerşi… Ia banii ăştia să-ţi cumperi o unealtă… munceşte!"

Şi celălalt pleca vindecat ca prin minune de această mustrare ducând cu el un scud.

Într-o zi, pe strada Saint-Martin s-au înfuriat nişte cai şi domnul Mathias i-a oprit cu riscul vieţii. Altă dată, într-un incendiu, a scăpat din flăcări o nenorocită paralitică, a cărei salvare părea imposibilă. În fine, mai târziu, în timpul

[2] Curtea Miracolelor – cartier din vechiul Paris. În Evul Mediu servea ca adăpost cerșetorilor și vagabonzilor (n.a.)

unui atac nocturn în faţa locuinţei sale, singur şi neavând ca armă decât un baston, a pus pe fugă o întreagă bandă de răufăcători îndârjiţi împotriva unuia dintre vecinii lui, despre care se va vorbi în curând.

Tot ce am vrut să demonstrăm până acum este că acest om cumsecade, Mathias, ştia la nevoie să dovedească o prezenţă de spirit, o forţă, o agilitate, o vitejie puţin obişnuite.

Când, îmbrăcat frumos, duminica, se ducea la biserică, cumetrele din vecini îşi spuneau privindu-l cum trece: „E-he! E încă un bărbat frumos şi care nu rămâne văduv decât pentru că aşa vrea el!“ Şi chiar aşa era. Domnul Mathias nu voia decât să se consacre fiului său.

Fusese mulţumit să-i călăuzească primii paşi. De când copilul se arătase în stare să-l înţeleagă, tatăl îi repetase adesea: „Henri, dragul meu Henriot, te iubesc cât pentru doi... Îţi sunt şi tată, şi mamă.“ Şi lacrimile lor se amestecau vorbind de cea care nu mai era. Nimic mai înduioşător decât dragostea ce o aveau unul pentru altul. În afară de Gertrude şi Piriou, între ei nu se afla nimeni, niciodată. Tatăl trăise, ca să spunem aşa, o a doua copilărie ca să fie tovarăşul scumpului său copil. Mai târziu fusese singurul lui profesor. Cât de câştigat a fost astfel elevul! De altfel, o mândreţe de copil, pe care toată lumea îl adora. Înfăţişarea deschisă şi mintea dezgheţată îi aduseseră pe drept numele de Vioiul. Băiatul învăţă nu numai latina, ci şi artele distractive, scrima, botanica, întrucât domnul Mathias le cunoştea. Era horticultor amator. Fiul şi grădina erau toată fericirea, toată viaţa lui.

Totuşi, părea a fi păstrat relaţii misterioase cu lumea din afară. Adesea ieşea seara, pentru a nu se întoarce decât noaptea târziu. Mai mult, la lăsarea întunericului, oameni cu înfăţişări neobişnuite se strecurau hoțește în străduţă, băteau la oblon într-un anumit fel şi dispăreau printr-o uşiţă destinată special vizitelor lor. Câţiva superstiţioşi pretindeau chiar că această ieşire secretă lăsa să treacă fiinţe fantastice, vrăjitori şi demoni, dacă nu chiar diavolul în persoană.

În casa de pe străduţa Vert-Bois se petrecea cu siguranţă ceva inexplicabil, ceva ciudat.

Se mai observase că domnul Mathias lipsea din când în când destul de mult, timp în care tânărul Henriot rămânea acasă sau cel mult ieşea numai însoţit de Piriou. Străzile Parisului erau primejdioase pe vremea aceea, chiar şi pentru copii. Se vorbea tot timpul de copii furaţi, dispăruţi. Dar drăguţul nostru Henri nu avea de ce se teme; credinciosul său câine păzitor era mereu prezent, pe urmele lui, la pândă, arătându-şi colţii.

Domnul Mathias nu întreţinea relaţii cu vecinii lui. Totuşi, făcuse o excepţie în favoarea acelui vecin atât de eroic apărat împotriva vagabonzilor nocturni. Era vorba despre un personaj foarte cunoscut: Dominique Biancolelli, celebrul Arlechino de la Comedia Italiană. Un om minunat, de altfel, şi de asemenea tată de familie. Casele lor erau alăturate; un zid comun despărţea cele două grădini. Dominique avea un băiat şi o fată; ea cu trei ani mai mică, băiatul cu trei ani mai mare decât Henriot. Copiii se împrieteniseră, dar părinţii se vedeau rar. Tânărul putea să aibă şi alţi prieteni: Mathias nu-l avea decât pe scumpul lui Henri.

Acest băiat mergea pe optsprezece ani, dar părea mai mare. Suplu şi puternic, reunea tot ce face farmecul tinereţii. În plus, avea un fel de distincţie naturală. Ai fi zis că era un gentilom.

Din nefericire, dintre aceştia îşi alegeau de la o vreme victimele răpitori şi asasini necunoscuţi încă. Aşa că supravegherea tatălui nu cunoştea răgaz.

În acest timp, domnul Mathias a trebuit să plece, după toate probabilităţile, într-o călătorie lungă, căci trecuseră deja două luni fără ca nimic să-i vestească întoarcerea. O despărţire atât de îndelungată nu putea fi pricinuită decât de interese importante, de o datorie neîntârziată.

În seara aceleiaşi zile în care cele trei doamne îndoliate fuseseră primite la Versailles, doi călăreţi plini de praf s-au oprit în faţa căsuţei din Vert-Bois. Unul dintre ei, grăbindu-se să coboare de pe cal, alergă să bată la poartă, în vreme

ce însoţitorul său, prinzând căpăstrul aruncat de primul, făcea cale întoarsă.

Gertrude veni să-i deschidă.

— Iisuse Hristoase! exclamă ea, văzându-l pe cel care sosise. E stăpânul nostru!

— Fiul meu? întrebă degrabă tatăl.

— E o plăcere să-l vezi, şi se arată plin de făgăduieli ca ziua asta blândă de mai! răspunse bătrâna.

— Dar unde este?

— La teatru.

— Care?

— Habar n-am!

— Cheamă-l pe Piriou…

— Dar Piriou şi-a urmat tânărul stăpân ca întotdeauna. Un adevărat gardian, nu altceva.

Domnul Mathias intră în casă. Privirea i se îndreptă spre un orologiu care arăta ora şapte şi jumătate.

Pe vremea aceea, reprezentaţiile teatrale începeau la ora patru şi se sfârşeau la opt. Aşadar, trebuia, socotind şi timpul de întoarcere, să aştepte aproape cincizeci de minute.

— Gertrude, zise el, copilului îi va fi foame, iar eu cred că am uitat să mănânc, atât de nerăbdător eram să-l văd. Pregăteşte-ne repede o cină bună… O vom onora!

— Tocmai o pregăteam, răspunse ea; dar mă duc să mai tai un pui… şi să adaug la desert una din cremele acelea fine care vă plac la amândoi. Când va sosi, totul va fi gata.

— Să aşteptăm, încheie tatăl, oftând. Şi, pentru că nu pot să-mi îmbrăţişez fiul, hai să-mi revăd grădina.

Dar se duse mai întâi în camera lui să îmbrace alte haine.

Când apăru din nou, schimbat, reîmprospătat şi fără griji, în papuci, avea faţa luminată de mulţumire.

— Ah, ce bine e să fii acasă! spuse el. Şi poate pentru multă vreme, dacă vrea Cerul.

— Să v-audă Domnul! adăugă Gertrude, a cărei administrare vigilentă se vedea peste tot, chiar şi la bucătărie.

Iar grădina făcea lauda lui Piriou. Pe aleile greblate cu grijă, niciun fir de iarbă, nicio ramură sau frunză uscată nu se amesteca cu nisipul de râu. Peluza era verde şi deasă ca o păşune normandă.

Nimic de reproşat bordurilor perfect aliniate. În mijlocul brazdelor, al căror pământ negru părea fin cernut, înfloreau bine rânduite toate florile de primăvară. Tufele grele de liliac îşi amestecau parfumul cu cel al micsandrei, caprifoiului şi trandafirilor. O rază a soarelui care asfinţea lumina acest mic paradis burghez, unde totul era liniştit, proaspăt şi surâzător. Niciun alt zgomot, decât murmurul vântului printre arbori. Te-ai fi putut crede la sute de leghe de Paris.

Deodată, de partea cealaltă a zidului despărţitor, o voce tânără fredona refrenul unei melodii italiene.

— Ah, o privighetoare! exclamă Mathias. E anotimpul… şi ora.

Dar chiar în acel moment îl zări la intrarea grădinii pe Piriou, care îl privea în extaz.

— Cum! Singur! strigă tatăl.

Devotatul servitor îl linişti cu un gest.

— Nicio primejdie! răspunse el în limbaju-i prescurtat. El în sală… eu afară; seara răcoroasă… vin să iau mantia… întorc acolo…

— Bine, sunt mulţumit de tine, Piriou! Nu s-a întâmplat nimic în absenţa mea?

— Nu… mereu Vioiul!… Azi, la teatrul Bourgogne… ieri, teatrul Guénégaud… Foarte lacom de comedie, tânărul nostru stăpân.

— Cu atât mai bine! Se potriveşte vârstei… Asta a fost tot?

În cealaltă grădină, vecina îşi reîncepu cântecul.

— Domnişoara Carlotta! şopti Piriou, făcând cu ochiul.

— Da, ştiu… fiica prietenului nostru Dominique… O fetiţă fermecătoare.

Cu o grimasă şi mai semnificativă, Piriou insistă:

— Tot fermecător şi Henriot al nostru…

— Cum?

— Îndrăgostiţi.

— Eşti nebun? protestă tatăl. Doi copii! Hai, du-te repede şi adu-mi-l în carne şi oase.

Piriou plecă în fugă.

Domnul Mathias îşi continuă plimbarea, inspectând pe rând lalelele şi anemonele, iar lângă spalieri, promiţătorii peri şi piersici.

Între timp începuse să se însereze şi un zgomot de paşi şi voci se auzi din casă. Era Piriou care se întorsese, disperat, dar tot singur.

— Nenorocire! strigă el căzând la picioarele stăpânului său. Henriot nicăieri… Acolo, spectatorii toţi ieşiţi! El, nu! În zadar aşteptat, căutat. Era poate aici? Gertrude zice: nu! Adesea Gertrude râde de Piriou.. E adevărat, stăpâne? E adevărat?

— Nu l-am văzut! murmură tatăl, cuprins deja de spaimă.

Cât despre sărmanul servitor, acesta îşi smulgea părul, îşi trăgea pumni şi se blestema.

— Ah! Bandit! Scelerat! Nenorocit! Dacă nenorocire întâmplă, Piriou se va omorî!

Deodată, din pragul casei, îi răspunse un glas plin de veselie.

— Nu te omorî, Piriou! Iată-mă!

Şi Vioiul, căci el era, sări în braţele tatălui său.

III. MĂRTURISIREA FIULUI

Vă puteţi imagina bucuria primelor efuziuni. Gertrude îi întrerupse, anunţând cina.

— La masă! spuse vesel Mathias.

Henriot se uită la figura încă năucită a lui Piriou.

— Săracul Piriou, ce spaimă i-am tras! spuse el, zâmbind. Dă-i un scud, tată, ca să mă ierte şi să se ducă să bea în cinstea întoarcerii tale fericite.

Domnul Mathias îi dădu bucuros. Apoi intrară în casă, unde Gertrude le servi primul fel.

— Cum se face că te-ai întors pe un alt drum? vru să ştie tatăl.

— Ah, e un secret! răspunse tânărul cu o oarecare stânjeneală.

— Pentru mine?

— Secretul acesta nu-mi aparţine.

— Nu mai spune, iată ceva nou!

Mai întâi surprins, domnul Mathias deveni apoi nemulţumit.

— Tată, vei ști totul! exclamă Vioiul. Nimic nu trebuie să te supere într-o zi ca asta.

— Bravo! Despre ce e vorba?

— Despre prietenul meu Beppo.

— Băiatul vecinului?

— Da! Ştii că ne avem ca fraţii… În plus, îţi voi aminti că are douăzeci şi unu de ani împliniţi…

Blândul Mathias îşi recăpătă surâsul.

— Doamne Dumnezeule, ce de mai pregătiri oratorice!

— Doar atât! continuă Henriot. Acum recent, în urma victoriilor obţinute în Flandra, actorii de la teatrul Bourgogne au dat un bal, un bal mascat…

— Sper că domnul fiul meu…

— Domnul fiul tău a ştiut să reziste tentației. Totuşi, ea a fost cu atât mai mare cu cât prietenul Beppo s-a dus… Tatăl lui i-a dat voie… Poate ai fi făcut şi tu la fel…

— Aşa e, şi nu găsesc nimic de reproşat îngăduinţei lui Dominique. Se înţelege că fiul lui Arlechino nu este un sfânt!

— Răutăciosule! Nu purta costumul lui Arlechino, te rog să crezi, ci un costum de curte… şi îl purta tare bine, pe legea mea. Ai fi zis că e un adevărat senior.

— Aşa să fie. Apoi?

— Apoi… e mai greu de spus… dar am promis să istorisesc totul…

— Atunci, spune.

— Ştii că Beppo e un băiat tare drăguţ… A făcut o cucerire.

— Aş!

— Oh! Dar o cucerire… de *il primo cartello,* cum zic italienii… În spatele măştii, ochii îi străluceau ca două stele! Un păr de aur… Talia, piciorul, mâinile unei ducese.

— Ce entuziasm! Se pare că te-a făcut confidentul lui.

— Bineînţeles! În seara asta au întâlnire în faţa bisericii Notre-Dame, la ora nouă. Îi înţelegi nerăbdarea? N-a vrut să aştepte sfârşitul spectacolului… Am ieşit la jumătatea ultimului act… şi am crezut că e de datoria mea să-l însoţesc până la Châtelet, de unde, urându-i noroc, m-am întors direct aici. Asta e tot misterul.

— Dar, observă domnul Mathias, nu e decât opt şi jumătate.

— Ia te uită, aşa el spuse mirat Vioiul. Dar la prima întâlnire de dragoste te duci cu o oră mai devreme.

Apoi se apropie de tatăl său şi îl îmbrăţişă.

— Şi acum, adăugă el, dojeneşte-mă, dacă ai pentru ce! Tu ai vrut să afli; şi, pe urmă, nu am eu plăcutul obicei să-ţi spun totul, chiar şi cele mai ascunse gânduri ale mele? Nu-ţi sunt numai fiu, ci şi frate mai tânăr, prietenul tău.

Tatăl avea lacrimi în ochi.

— Copil drag! spuse el strângându-l la piept, aşa să

gândeşti mereu şi să nu te aventurezi niciodată fără ca eu să ştiu şi să te ocrotesc! Acum, când s-au semnalat atâtea dispariţii ciudate, când atâtea familii sunt îndoliate, când atâţia tineri de vârsta ta sunt gâtuiţi de asasini, prietenul tău Beppo cred că a fost foarte imprudent.

— Nu cred, replică Henriot. Doar nu femeile îi omoară!

— Cine ştie! murmură tatăl, căzând deodată pe gânduri.

— Dar, reluă fiul, ai aflat toate astea în timpul călătoriei…?

— Zvonul se răspândise încă înainte de plecarea mea.

— Aşa e… Îmi amintesc! Dar atunci erau doar câteva victime. Acum sunt douăzeci şi şase… şi aproape în fiecare zi o alta! Sărmanii tineri… Şi mamele lor! Taţii lor! Numai de asta se vorbeşte în tot Parisul.

Ceva ca umbra unui nor trecu peste feţele lor până atunci senine. Chipul lui Mathias deveni plin de îngrijorare.

— Ştiu! spuse Mathias, răspunzând mai ales propriului gând. Mi s-a scris despre asta!… Şi, asemănare ciudată, am putut să mă conving eu însumi anul trecut că aceleaşi tentative au avut loc la Londra, fără ca vinovatul să fie prins. Şi acolo la fel: nicio urmă. Beznă!

— La Londra! exclamă Vioiul. Cum, te întorci de la Londra?

O călătorie la Londra era pe atunci o mare aventură, iar cei care o făceau erau priviţi cu multă admiraţie.

— Da, răspunse Mathias, hotărât să îndepărteze întunecatul subiect al conversaţiei, chiar a trebuit să mă întorc prin Ţările de Jos… De aceea am întârziat atâta timp… Dar se pare că distracţiile nu ţi-au lipsit, zglobiule.

— Oh, tată, am fost aşa de trist!

— Şi-ţi place aşa de mult comedia!

— Mai mult ca niciodată. Mă duc foarte des la teatrul Bourgogne, dar mai ales la teatrul de pe strada Guénégaud.

După moartea lui Molière, adică cu trei ani înainte de drama pe care o povestim, Ludovic al XIV-lea dăduse sala de la Palais-Royal lui Lulli, care acum prezenta acolo

opere. Comedia franceză emigrase în foburgul Saint-Germain, pe scena de care vorbise adineauri Vioiul.

— Am intrarea liberă acolo! adăugă el cu o anumită mândrie.

— Tu? Dar cum?

— E poveste întreagă! Când ai plecat, îţi aminteşti, se judeca un proces între cele două trupe. Însuşi regele a dorit să fie judecător. Ca avocaţi: de o parte, vecinul nostru, Dominique; de cealaltă parte, Baron, urmaşul marelui Poquelin. El a vorbit primul; cauza italienilor părea pierdută. Li se cerea limitarea doar la piesele italiene. În ce limbă să le joace? Aici era buba. Când a venit rândul apărătorului lor, acesta tremura. Păi! Îţi dai seama, tată? După Alceste, Arlechino! Pledoaria lui nu a fost lungă: „Sire, a întrebat el, cum doreşte Maiestatea Voastră să vorbesc? – Franţuzeşte, bineînţeles…“, a răspuns Ludovic al XIV-lea. Şi Biancolelli a strigat imediat: „Am câştigat! Ce spune regele nu e lege?“

— Bravo, Dominique! exclamă domnul Mathias.

— Aşa au spus şi ceilalţi, continuă fiul. Chiar şi Baron a râs. Cei doi adversari şi-au dat mâna. Au devenit prieteni. Or, ştii, prietenii prietenilor… Beppo m-a prezentat. Pentru mine a fost un fel de minune. Oh, comediile lui Molière! Ah, ce frumuseţe! Cât adevăr! Câtă veselie! Inima se deschide şi tresare ascultându-le. Ce fericiţi sunt cei care fac să fie aplaudate asemenea capodopere! Câtă tandreţe în rolurile îndrăgostiţilor! Câtă tinereţe! Le ştiu pe toate. Valère, Damis, Clitandre, Eraste… şi le-am recitat în faţa domnului Baron, care mi-a spus că am pasiune, aptitudini, viitor. Da, tată, ăsta e secretul meu! O vocaţie. Dacă consimţi, voi fi actor.

Nimic mai sincer, nimic mai fermecător decât verva cu care fusese rostită această tiradă. Henriot se ridicase cu un gest şi o atitudine graţioasă, îmbujorat la faţă, cu ochii scânteind de entuziasm.

Tatăl său îl privi zâmbind. Un burghez din zilele noastre s-ar fi revoltat. Dar atunci teatrul, în toată splendoarea lui, era la mare cinste. Tovarăşii lui Molière au fost,

majoritatea, gentilomi. Cât despre ceilalţi, genul i-a înnobilat.

— Ei, nu zic nu! răspunse domnul Mathias. Om mai vedea.

Vioiul îi sări de gât.

— Ah, eram sigur că-şi place şi ţie comedia! Am o bănuială că tu însuţi ai jucat teatru.

— Ce vrei să spui? protestă tatăl.

Şi, observând surâsul maliţios şi grabnica îmbujorare a fiului său, adăugă:

— Pun rămăşag, pungaşule, că mai ai pe conştiinţă un păcat.

— Ei bine, da, tată! Şi, pe legea mea, pentru că te-ai întors aşa de bun, acum e momentul să-mi sfârşesc mărturisirile!

— Vorbeşte, fiul meu, duhovnicul tău te ascultă.

Vioiul îngenunche şi, cu coatele sprijinite pe genunchii tatălui, cu mâinile împreunate, pe un ton linguşitor, începu astfel:

— Mi-ai încredinţat cheia de la biroul tău, cu învoirea să-l deschid dacă Gertrude va termina banii. Aşa s-a şi întâmplat. Am intrat în camera aceea unde te închizi singur, seara… şi care dă în străduţă printr-o uşă mică… deschizând calea unor personaje misterioase… pe care nu mi-ai permis niciodată să le văd.

— Hm! Curios!

— De acord! Aminteşte-ţi povestea aceea drăguţă publicată nu demult de domnul Perrault, unde este vorba despre curiozitate.

— Barbă Albastră?

— Exact! În fundul sertarului am găsit o trusă cu chei. În cameră e un dulap.

— L-ai deschis?

— *Mea culpa,* îmi cer iertare.

— Ah! Ah! Asta e mai grav! izbucni cu severitate domnul Mathias.

— Totuşi, nu era nimic grav în ceea ce am văzut, replică Vioiul. În cuiere nu sunt agăţate cadavre de femei… ci tot

felul de costume pentru deghizare… în senior, în militar, în călugăr, ţăran… şi altele! Pe urmă, peruci, accesorii, pomezi… Ca în cabina domnului Baron… sau mai curând a domnului de la Thorillière… Asta e! Jucai burghezi, personaje comice…

— Nu întotdeauna! murmură domnul Mathias cu un zâmbet echivoc.

— Ah! reluă Henriot, încurajat de acest zâmbet. Tu, care vrei să cunoşti toate secretele mele, de ce nu mi-l spui pe al tău?

— Ţi-l voi spune când vei fi bărbat.

— Ei, dar am impresia…

— Ştrengarule! îl întrerupse el cu o mângâiere. Haide, ajunge! Mai avem de dat o raită prin grădină.

Masa se sfârşise şi odată cu ea şi faimoasa cremă a Gertrudei.

Tatăl şi fiul ieşiră din casă braţ la braţ.

Era o noapte caldă şi înstelată. În afara umbrelor proiectate ici şi acolo, totul era scăldat în lumină.

Pe când cei doi se plimbau de-a lungul zidului, nisipul scârţâindu-le sub picioare, vecina „ciripi“ din nou mica ei melodie.

— Iar! îşi spuse Mathias. Oare Piriou să fi avut dreptate?

Henriot tresări imediat, încetinindu-şi paşii, parcă pentru a auzi mai bine.

Ajunseseră la celălalt capăt al grădinii, la intrarea unei alei mărginită de carpeni.

— Cum, tată, ai ieşit cu capul descoperit! strigă deodată Vioiul. E răcoare… mă duc să-ţi aduc boneta.

Şi, fără să aştepte răspunsul, o luă la fugă înapoi pe potecă.

Această grijă exagerată îi păru suspectă domnului Mathias. Dar se prefăcu că nu bagă de seamă. Mai mult, se ascunse după un boschet şi dădu cu mâna la o parte frunzişul ca să nu scape nimic din ce urma să facă îndrăgostitul.

La mijlocul aleii, acesta se opri şi întoarse capul, uitându-se să nu îl vadă cineva.

Apoi sări spre zid şi se urcă pe o bancă rezemată de acesta.

În acel loc, în cealaltă grădină, se ridica un pâlc de aluni.

Printre ramurile care se mişcau, domnul Mathias zări, în lumina lunii, ivindu-se un cap de fată, doi ochi negri care străluceau şi o mână albă oprindu-se pe partea de sus a spalierului, de unde stăpânul casei aştepta cele mai frumoase fructe.

— Oh, bietele mele caise! murmură el.

E de la sine înţeles că Vioiul a prins mâna care se oferea buzelor lui şi a acoperit-o cu sărutări fierbinţi.

După care, sprinten ca o căprioară, îşi continuă fuga spre casă.

Tatăl căzuse pe gânduri.

— Hotărât lucru, murmură el, nu mai e un copil. De ce i-aş mai ascunde secretul meu? Dacă muream în timpul călătoriei? Dacă vreo răzbunare m-ar doborî mâine, ar auzi adevărul de la alţii, nu de la mine… şi cu ce cuvinte i l-ar spune? Cine ştie dacă nu-şi va aminti de mine cu dispreţ? Nu, asta nu se va întâmpla! E destul de mare ca să înţeleagă totul, şi vreau să-i spun totul… A sosit timpul.

Toată fiinţa domnului Mathias suferise un fel de transformare subită. Nu mai era burghezul jovial de adineauri, moleşit deja de scurta odihnă. Nu l-ar fi recunoscut, atât de mult se schimbase, energic şi brav asemenea hotărârii luate. Porni cu un pas decis în întâmpinarea fiului său şi, punându-i mâna pe umăr, privindu-l fix în ochi, îi zise cu un aer aproape solemn:

— Să ne întoarcem în casă…

Henriot se arătă şi mai surprins când tatăl său, după ce îl duse în camera misterioasă şi închise uşa cu zăvorul, se aşeză în faţa lui, de cealaltă parte a unei mese de stejar înnegrită de vreme, şi îi spuse:

— Nu-mi vei mai reproşa, copilul meu, că nu am încredere în tine. Azi e ziua mărturisirilor… E rândul meu.

IV. MĂRTURISIREA TATĂLUI

— M-am născut, începu domnul Mathias, la Vitré, un orăşel din Bretagne. Familia noastră se bucura de consideraţia tuturor. Mulţi dintre membrii ei fuseseră judecători, magistraţi sau cel puţin negustori de frunte. De aici s-a strâns ceva avere. Când regele Henric al IV-lea a transformat cele două funcţii de notar într-una singură, străbunicul meu a cumpărat-o şi a transmis-o fiului cel mare. A urmat apoi tatăl meu. Urmam eu. O dinastie de notari. Aşadar, mi-am făcut studiile la iezuiţii din Rennes. Am început aici chiar şi studiul dreptului. Dar, ivindu-se ocazia să termin la Paris, am fost trimis în acest oraş. Îmi amintesc şi azi admiraţia şi surprinderea mea din primele zile. Acest oraş imens, mulţimea care se agita încontinuu, zgomotele ce se amestecau în aer, clădirile, atracţiile, distracţiile, toate aceste lucruri necunoscute până atunci mi-au fermecat şi captivat în scurt timp imaginaţia tânără. M-a cuprins o vie curiozitate. Voiam să văd şi să cunosc totul. Dar medalia are două feţe. Există la Paris două oraşe, copilul meu: cel pe care-l cunoşti tu, Parisul superficial, amabil, zâmbitor, care străluceşte şi încântă, dar şi celălalt, întunecos, hidos, oribil ca infernul pe care şi l-a imaginat Dante. Am pătruns în el şi l-am cercetat. Locurile misterioase unde mişună cerşetorii şi bandiţii, tripourile unde îţi pierzi averea şi onoarea, toate aceste locuri rele exercitau asupra mea o atracţie neobişnuită. Nimic nu mă corupea, nimic nu mă ispitea. Priveam, studiam şi atât. Nu era oare asta, vei înţelege imediat, o presimţire a viitorului ce-mi era rezervat? Un compatriot, un prieten pe nume Lombard, mă însoţea de obicei în aceste incursiuni puţin cam primejdioase. El urma

cursurile Şcolii de Medicină şi, deja foarte inteligent şi înzestrat pentru ştiinţă, poate că n-a ştiut să fie la fel de invulnerabil precum eram eu în faţa viciului. Obiceiurile aventurierilor şi ale ţiganilor nomazi îl seduceau. „Mi-ar fi plăcut, spunea el, viaţa asta îndrăzneaţă şi liberă.“ Uneori se amesteca printre jucători şi febra câştigului i se aprindea în ochi. De multe ori l-am oprit de pe panta desfrâului. Ar fi trebuit să mă feresc de apucăturile lui rele. Dar nu! Prietenia m-a orbit. Îmi arăta o mare afecţiune. Eram salvatorul, îndrumătorul lui! Ah, demon fatal! Cum nu te-am ghicit? Între timp, a trebuit să mă întorc acasă. Lombard îşi terminase şi el studiile, dar rămas fără părinţi, fără bani, era nehotărât. „Vino!“ i-am spus. Şi eu am fost cel care l-a rostuit şi l-a susţinut la început. Nu a reuşit uşor. Era un sceptic, un ironic, iar bretonii noştri nu prea îl aveau la inimă. Până la urmă, talentul său a învins. Chiar şi cei care nu-l simpatizau pe om au sfârşit prin a-l accepta ca medic. Cât despre mine, eu mă bucuram de primirea cea mai cordială. Mai întâi asociat al tatălui meu, pe care l-am pierdut în anul următor, am moştenit stima pe care ştiuse s-o cucerească, şi am avut în curând în mână toate afacerile, toate capitalurile oraşului şi împrejurimilor. A sosit clipa, copilul meu, să-şi facă apariţia în această povestire mama ta. A fost cea mai bună şi cea mai iubită dintre femei. Religia părinţilor ei ne-a interzis căsătoria. Era o familie protestantă. Au căzut de acord ca logodnica mea să se convertească. Dar tatăl spusese: „După ce n-oi mai fi!“ Am aşteptat şi la douăzeci şi cinci de ani am devenit soţul ei.

Mama ta avea un adevărat cult pentru sfânta Biblie. Cea pe care o vezi aici e a ei. Am păstrat-o cu sfinţenie. Pe ea ai învăţat să citeşti, copilul meu. De câte ori nu i-am răsfoit împreună paginile. În toate împrejurările vieţii mele o deschideam sigur că voi găsi în ea o mângâiere, o încurajare, un sfat bun. Va trebui, fiul meu, să faci şi tu la fel. Cartea aceasta conţine nu numai spiritul Domnului, ci şi sufletul mamei tale. Să-i cerem mereu sfatul, Henri. E un obicei care ne va purta noroc.

Zicând acestea, vocea domnului Mathias se schimbase. Pe faţă i se citea o mare emoţie; avea lacrimi în ochi.

Henriot se ridică, se aplecă peste masa care îl despărţea de tatăl său şi, fără să scoată o vorbă, îl sărută. Apoi se aşeză la loc şi puse mâna peste Biblia care se găsea între ei.

— Îţi promit, răspunse el, jur pe umbra mamei mele că această carte sfântă va deveni oracolul şi ghidul meu. Îi voi încredinţa toate gândurile mele, renunţând la ele dacă le va dezaproba. Dar, când îmi va spune: „Fă aşa… e bine…“, – o voi asculta fără teamă şi fără regret. Şi acum, tată, continuă.

O clipă mai târziu, Mathias continuă astfel:

— Au trecut doi ani, timp în care am fost omul cel mai fericit. Nu te născuseşi încă, copilul meu, dar erai aşteptat. Nimic nu ne-ar fi lipsit apoi fericirii noastre. Dar vai! Când crezi că eşti cel mai fericit, atunci te loveşte nenorocirea. Într-o seară, am fost chemat pentru un testament. Lombard a venit să mă cheme. Era vorba de unul dintre bolnavii lui, care locuia într-un castel la patru-cinci leghe de Vitré. „Voi veni şi eu acolo mâine dimineaţă, îmi spuse el, aşteaptă-mă, ne vom întoarce împreună.“ Nimic mai natural, pe vreme de iarnă, având în vedere drumurile proaste. Puteam să fiu reţinut până atunci de formalităţile funcţiei. Dar am sosit mult prea târziu. Moartea, înşelând medicina, o luase înaintea notarului. Prezenţa mea devenise inutilă la castel; m-am grăbit să mă întorc, ca să ajung acasă pe la miezul nopţii. Era o vreme ceţoasă şi lugubră. Arborii parcă scoteau gemete. În apropierea oraşului, m-a surprins culoarea cerului. Din negru se făcea roşu. Oare era lumina unui incendiu? Mi-am grăbit calul ca să dau alarma; dar nu mi-a fost greu să recunosc propria casă care ardea. Se organizau deja ajutoare. Dar cum să stingi un asemenea foc? Părea că se aprinsese din toate părţile deodată. Dinspre toate focarele vântul repezea peste casă vârtejuri de flăcări. M-am năpustit să-mi salvez soţia, comoara mea cea mai scumpă. Focul înghiţise nu numai propria avuţie, ci şi titlurile, valorile, banii pe care

mi-i încredinţase o sută de familii. Cu toată împotrivirea întâmpinată, m-am aruncat din nou în văpaie. Dar de ce uşa cabinetului meu nu era închisă? Am ajuns la casa de bani… Era deschisă, era goală. Nicio îndoială. Incendiul trebuia să şteargă urmele altei crime! Am fost prădat! Am fost prădat! Cu acest strigăt de disperare m-am prăbuşit în mijlocul mulţimii. Lombard, care era acolo, mi-a dat primele îngrijiri. Curând, a dispărut; tulburarea, paloarea, neliniştea lui nu-mi scăpaseră. La capătul puterilor, rănit de moarte, mi-am pierdut cunoştinţa. M-am trezit a doua zi. O nouă spaimă mă aştepta la trezire. Pe mama ta tocmai o apucaseră durerile naşterii. După toate cele întâmplate, ar fi putut muri. Doctorul nu era nicăieri. Ziua a trecut fără să fie zărit. Ce mai zi! M-a îmbătrânit cu zeci de ani. Seara, te-ai născut tu, Henri. Dar ce se întâmplase cu Lombard? Am avut deodată o bănuială… Dacă era el? Numai el cunoştea destul de bine interiorul casei mele ca să poată pătrundă astfel în ea, nevăzut de nimeni. Fericirea mea îl făcuse până la urmă invidios şi gelos. De câtva timp circulau pe seama lui zvonuri urâte. Pierduse la cărţi sume oarecum importante. De altfel, nu el mă anunţase despre acel testament care ar fi urmat să mă reţină acolo până a doua zi? În fine, de ce nu-şi făcea apariţia? Către miezul nopţii, m-am dus drept la el acasă şi am intrat forţând uşa. Nimeni! Urmele unei plecări grabnice… În vatră, multă cenuşă de la hârtii arse de curând… Acestea, fără îndoială, ar fi putut dezvălui crima… N-am regăsit decât o parte dintr-o foaie, care pentru mine a constituit dovada. Oh, infamul! El pusese foc casei! El era hoţul! Ce era de făcut? Plecase. M-am năpustit pe urmele lui. La staţia de poştă, niciun indiciu… Rămâneau rândaşii… Al treilea pe care l-am trezit mi-a mărturisit că, acum două zile, îi vânduse un cal, pus la dispoziţie noaptea trecută, după incendiu, şi plătit în aur. „Prin urmare, doctorul a plecat în călătorie? – Da, la Rennes.“ Peste cinci minute eram în şa, galopând într-acolo. Dar nu cumva era o pistă greşită? Am întrebat un hangiu. Văzuse trecând un călăreţ pe când se crăpa de

ziuă. „Ce călăreţ? – Desigur, medicul din Vitré… Era gata-gata să-mi schilodească o oaie acolo, în landă. – În landă! Nu ţinea drumul spre Rennes? – Sigur că nu! A tăiat-o peste câmpuri de parcă voia s-o apuce spre Paris“. Prin urmare nu mă înşelasem. Parisul era ascunzătoarea obişnuită după o crimă. Aici te ascunzi, te pierzi ca o picătură de apă în ocean. Şi, de altfel, aici e marea orgie care străluceşte, atrăgându-i pe cei care vor să se ameţească, să uite. Un adevărat far pentru toţi piraţii. Înţelesesem că vechea mea prietenie cu Lombard ar fi putut să facă să fiu bănuit de complicitate. Îmi furase nu numai banii, ci şi onoarea. Voiam s-o recapăt. Nu puteam să mai zăbovesc. Teribilă împrejurare! Tu, abia te născuseşi, iar mama ta era pe moarte. Dar m-a înţeles. „Du-te! mi-a spus. E datoria ta“. Şi am plecat cu o mare mâhnire, dar hotărât. Pe tot drumul, semne evidente ale trecerii lui Lombard îmi arătau aproape la fiecare popas că eram pe calea cea bună. Dar avea un avans de treizeci de ore; era enorm. Aveam scrisori de recomandare către ducele de Mercoeur, guvernatorul Bretagnei, care se afla la Paris. M-a însoţit el însuşi la magistratul Parisului, care conducea atunci poliţia. Acesta m-a primit bine. Mi-a ascultat plângerea şi mi-a răspuns: „Ne vom ocupa“. Toate acestea nu erau de competenţa mea. „Iertaţi-mă, am replicat, vreau să mă ocup eu însumi, şi imediat. Nu cer decât împuternicirile necesare şi câţiva dintre cei mai buni agenţi. Îi plătesc eu“. Închipuie-ţi ce surpriză! Hotărârea, ardoarea mea tulburau practicile obişnuite ale birocraţiei franceze. Datorită situaţiei, cererea mea a fost admisă. Dar mă priveau ca pe un animal ciudat, ca pe un sălbatic. Ei bine, da, ca un sălbatic m-am aruncat din acea clipă în urmărirea duşmanului. N-am să istorisesc cum îl vânam pe acest om. Şi ce om! Toate festele, toate vizuinile, toate ascunzătorile îi erau cunoscute. Dar le ştiam şi eu. Am atacat cu abilitate şi curaj. Binele contra răului. E de ajuns să ştii că, a treia zi, îl descoperisem, îl hăituisem şi îl forţasem să se predea. În ultima clipă, ca mistreţul în vizuina lui, a sărit la vânător. Ce luptă! Eram rănit, dar

învingător. Am pus mâna pe tot, în afara unei sume egale cu avutul meu. Recuperasem banii celorlalţi, banii încredinţaţi onoarei mele; şi, ruinat dar cu fruntea sus, puteam să mă întorc acasă. Am alergat acolo unde o lăsasem pe mama ta… Vai! Nu aveam s-o mai văd. Murise! Am vrut să mă omor şi eu. Gertrude mi-a arătat copilul pe care îl alăpta… fiul meu… Şi am trăit pentru tine. Dar ce să fac? Şi cum să te cresc? Casa noastră nu mai era decât un morman de ruine. Abia dacă reuşisem să salvez câte ceva. Câţiva prieteni s-au oferit să mă ajute. Dar rămânerea la Vitré îmi devenise prea dureroasă. În acest timp, a trecut pe acolo ducele, întorcându-se de la Rennes. M-a chemat la el şi mi-a adus la cunoştinţă că, aflând cele întâmplate, cardinalul Mazarin voia să vin să mă stabilesc la Paris ca să consacru ţării priceperea şi energia pe care le dovedisem până atunci. Ministrul mă lua sub protecţia lui. O sumă importantă îi întărea propunerea. Am adăugat banii din vânzarea funcţiei mele şi am plecat. Nu-ţi poţi închipui dezordinea şi corupţia din capitală provocate de tulburările Frondei! Toţi netrebnicii din Europa îşi dăduseră aici întâlnire. Numărul lor se ridica la mai mult de patruzeci de mii: pungaşi, tâlhari, vagabonzi, oameni fără căpătâi, ticăloşi sau escroci, că te credeai în codru! Se fura, se asasina pe poduri, pe cheiuri, în pieţe, pe bulevarde, peste tot. Trecătorilor li se smulgeau hainele de pe ei, li se furau pungile, iar cei care se opuneau erau omorâţi chiar ziua în amiaza mare. Soldaţi lăsaţi la vatră, lachei fără stăpân, fii de familie bună căzuţi în desfrâu, câţiva nobili lipsiţi de ruşine, evadaţi de la galere, toţi cerşetorii care viermuiau în Curtea Miracolelor, dintre care unii cereau de pomană cu spada la brâu, sporind şi mai mult mulţimea răufăcătorilor. Groaza care o produceau era atât de mare, încât iarna străzile deveneau pustii de la cinci seara. Pe deasupra, mai erau şi ţiganii, acei nomazi stabiliţi pe triburi în mahalale, care furau oameni şi copii pentru colonizarea Americii; apoi pretinşi doctori străini, alchimişti sau magicieni, fără să mai punem la socoteală şi ghicitoarele, a căror adevărată ştiinţă era

crima. Mai târziu au apărut otrăvitoare şi otrăvitori; acum s-a ivit această bandă de răpitori şi asasini care îndoliază familiile. Într-un cuvânt, o adevărată invazie de sceleraţi – armata răului. Ei bine, cardinalul recruta soldaţi şi ofiţeri care să lupte cu ea şi s-o distrugă. Rolul acesta m-a atras. Primejdia îl purifica, îl înnobila în ochii mei. De altfel, ştiam că Lombard fugise din închisoare. Poate îl găseam în drumul meu. Aveam să mă răzbun eu însumi. Dar, în acest război în care în care mă aruncam trup şi suflet, trebuia să te pun la adăpost pe tine, sărmanul meu copil. Nu puteam îndura să ne despărţim, să nu te mai văd. Cine mi-ar fi dat curaj? Am cumpărat această casă, te-am ascuns în ea şi am trăit aici ca un burghez cuminte. Dar, în fiecare seară, de cum adormeai, mă înarmam de luptă şi o porneam la vânătoare. Începutul a fost greu. Trebuia tot schimbat; totul ne stătea în cale. A fost nevoie de iniţiativa lui Colbert şi de autoritatea lui Ludovic al XIV-lea pentru organizarea apărării publice. În fine, a fost numit un locotenent de poliţie, domnul de La Reynie, om inteligent şi de suflet. Câte reforme de atunci! Câte progrese! Am devenit principalul lui agent şi a ştiut să mă răsplătească, acordându-mi mai cu seamă prietenia şi stima lui. Îţi spun astăzi toate acestea, pentru că sarcina mea s-a terminat, pentru că mă retrag şi fiindcă, pe de altă parte, te cred în stare să înţelegi. Totuşi, cine ştie dacă nu-ţi va fi ruşine de tatăl tău, în primele clipe când vei afla numele de împrumut sub care a luptat. Cunosc prejudecăţile lumii şi laşa ei nerecunoştinţă. Cei care veghează în umbră pentru securitatea unui oraş, cei care sunt devotaţi pazei bunurilor şi vieţii locuitorilor lui sunt dispreţuiţi. Din fericire, aceştia au satisfacţia datoriei împlinite, conştiinţa serviciilor făcute omenirii.

Domnul Mathias se opri. Această lungă mărturisire, mai ales cuvintele din urmă fuseseră spuse pe un ton de sinceritate, amărăciune şi bravură care arătau cât suferise. Dacă l-ai fi văzut în acele clipe, ai fi înţeles ce adversar îndârjit era pentru cei pe care jurase să-i împiedice să mai facă vreodată victime.

Trupul i se înălţase, muşchii i se umflaseră, înfăţişarea îi devenise energică şi hotărâtă.

— Tată, întrebă tânărul, cu inima bătând de emoţie, tată, spune-mi numele cu care te-ai dovedit aşa de temut?

Deodată, de afară, s-auziră bătăi în uşa care dădea în străduţă.

— Aşteaptă! răspunse el. Îl vei afla…

Şi, apucând lampa, merse să deschidă.

V. SACRIFICIUL LUI AVRAAM

În urma potopului de observaţii primite la Versailles, domnul de La Reynie se întoarse furios şi jignit, nu numai din pricina reproşurilor făcute de rege, ci mai ales din cauza celor de care nu-l cruţa propriul său orgoliu.

Sub regimuri despotice, funcţionarii se modelează după stăpân. În sfera sa, locotenentul de poliţie era un al doilea Ludovic al XIV-lea. Nimic nu rezista voinţei lui. Nu admitea imposibilul.

În timp ce vorbea cu marchizul de Gèvres, un curier alerga deja spre toţi inspectorii de serviciu cu un ordin de convocare imediată. Aşteptându-i, locotenentul de poliţie, de cum ajunse la reşedinţa sa din strada Neuve-des-Capucines, chemă toţi şefii de birou în cabinetul său. Aici, jucând şi el rolul regelui, expuse situaţia, se informă dacă se descoperise ceva şi, la răspunsul negativ al subordonaţilor care tremurau năuciţi, continuă:

— Ce va să zică asta, şi pentru ce sunteţi ceea ce sunteţi, domnilor? strigă el. Răspundeţi în faţa mea de securitatea parizienilor... Cum! Să dispară tineri şi fără să li se poată găsi nici măcar cadavrele? Victimelor le trebuie un mormânt; familiile trebuie răzbunate; vinovaţii pedepsiţi... şi, asta în două sau trei zile. Auziţi, trei zile şi niciuna mai mult! O vreau, etc., etc.

Pe scurt, discursul monarhului, numai că, în loc să spună „sub domnia mea“, spusese „sub administraţia mea“, şi primind ca suprem răgaz opt zile, nu acorda decât trei.

O oră mai târziu, exact aceleaşi cuvinte le auzeau cei douăzeci de inspectori din gura şefilor lor şi plecau disperaţi de furie şi spaimă să le repete la rândul lor brigăzilor pe care le comandau, astfel încât, până seara, nu

mai exista niciun om din poliţie, niciun comisariat al oraşului în care să nu fi ajuns zvonul ultimatumului regal.

Dar nu se făcuse niciun progres. Totuşi, de o lună, cercetările, urmăririle erau din ce în ce mai febrile. Dovada: o mulţime de rapoarte deja rezumate de secretarul general.

— Ah! bombăni locotenentul de poliţie, mototolind hârtia. Nepricepuţii! Imbecilii! De ce nu-l avem aici pe domnul Lecoq?

Chiar în clipa în care domnul de La Reynie îi pronunţă numele, secretarul îl anunţă pe agentul Bouletord.

— Dacă nu e vorba despre dispariţii, nu primesc pe nimeni.

— Cere o audienţă din partea domnului Lecoq.

— Lecoq? Să intre!

Bouletord se arătă îndată. Era un bărbat voinic, scurt şi îndesat. Un tors şi nişte membre de Hercule. Iar capul semăna cu al unui buldog.

— Unde se află cel care te trimite? îl întrebă imediat locotenentul de poliţie.

— La Paris, de o oră, excelenţă. V-o aducem înapoi pe marchiza de Brinvilliers[3].

— Bravo! strigă domnul de La Reynie, uitând pentru câteva minute de marea preocupare a momentului.

Fiindcă acel caz avea şi el importanţa lui. Otrăvirile care decimau nobilimea provocaseră multă emoţie. Otrava era pretutindeni, în alimente, în haine, în floarea pe care o miroseai, în apă, în aer. Nu-i cruţa nici pe copii. Se stingeau familii întregi, sau cel puţin ramurile lor cele mai bogate, spre profitul câtorva moştenitori avizi care nu puteau fi dovediţi de crimă.

Otrava se numea „praful de moştenire“. Ce Borgia, ce Locusta îl plămădea, îl răspândea? Mister. O întâmplare fericită o dăduse în vileag pe marchiza de Brinvilliers. Dar, prevenită de vreun complice, otrăvitoarea trecuse deja hotarul. Lecoq şi doi agenţi, unul dintre ei fiind chiar

[3] Marie-Madeleine d’Aubray, marchiză de Brinvilliers, otrăvitoare născută la Paris (1630-1676), decapitată şi arsă în Piaţa Grève (n.a.)

Bouletord, fuseseră trimişi în grabă pe urmele ei. Să ascultăm împreună cu domnul de La Reynie raportul agentului.

— La Londra, eşec total, dar nu fără luptă. Complicii doamnei au tras în noi cu pistoalele, şi ţinteau foarte bine, pe legea mea! Un glonţ l-a atins uşor la cap pe şeful nostru, un altul l-a nimerit drept în piept pe camaradul l ´Anguille. Din fericire, prevăzând lupta, purtam toţi sub haine o tunică de zale solid lucrată. Cu alte cuvinte, viaţă aspră. Am reluat urmărirea. Fugara se îmbarcase pentru Olanda. N-am putut s-o prindem din urmă decât la Liège, unde ştiuse să-şi facă deja prieteni, protectori, care o credeau o biată victimă persecutată pe nedrept. Domnul Lecoq, aflând cum stau lucrurile, a hotărât să acţioneze printr-un şiretlic. Excelenţa Voastră îi cunoaşte talentul. A luat înfăţişarea şi vorba stâlcită a unui gentilom din Brabant, care dorea să scape de o rudă plină de milioane. Oferea pe loc o sumă mare şi a treia parte din moştenire; otrăvitoarea a acceptat, angajându-se să acţioneze ea însăşi într-un castel din împrejurimile oraşului Louvain. Iată-ne aşadar plecaţi cu toţii: ea cu el în trăsură, l'Anguille pe capră, eu la spate. Partida încă nu era câştigată, departe de aşa ceva! Într-o ţară străină, aproape duşmană, prada ne scăpa la cea mai mică bănuială. Era destul să strige după ajutor. Dar domnul Lecoq avea planul lui. „Mi-e foame şi mi-e sete, i-a zis el tovarăşei lui de drum; ce-aţi zice de un punch cu bere? Are unul excelent la taverna aceea care se vede acolo în faţa noastră.“ Şi atât a lăudat băutura asta, încât doamna n-a rezistat tentaţiei. Ordin de oprire. A coborât şi, din exces de galanterie, i-a adus el însuşi halba, în care pusese un narcotic puternic. Ah! Ah! A fost o lovitură de maestru s-o învingă cu propriile ei arme. După o jumătate de oră, dormea buştean. Dă-i bice, birjar, spre frontieră! Nu s-a trezit decât în Franţa; şi adineauri am închis-o la Bastilia. Asta-i tot.

— Bine lucrat! exclamă locotenentul de poliţie. Dar de ce n-a venit chiar Lecoq?

— După o absenţă de două luni, răspunse Bouletord, era nerăbdător să-şi îmbrăţişeze fiul. Cât priveşte restul, monseniore, scrisoarea aceasta vă va lămuri.

— De ce-ai mai aşteptat… Dă-mi-o repede.

Scrisoarea, care începea cu câteva scuze, se termina astfel:

„Excelenţa Voastră m-a lăsat să sper că după acest ultim serviciu îmi va reda libertatea. Îi amintesc această promisiune.“

La Reynie făcu un gest de refuz.

— Retragerea! exclamă el. Nici nu şi-ar fi putut găsi un moment mai nepotrivit! Poate fi vorba de asta? Bouletord, aleargă numaidecât după el.

Dar se răzgândi.

— Nu, voi merge chiar eu!

Mâna lui neliniştită agitase deja clopoţelul. Apăru uşierul.

— Avem vreo trăsură pregătită?

— Da, monseniore.

— Vizitiul să fie gata. Plec… Haide!

Acest ultim cuvânt se adresa lui Bouletord. Locotenentul de poliţie îşi aruncă pe el o haină, îşi puse o pălărie mare şi se grăbi să coboare. Un sfert de ceas mai târziu, trăsura se oprea în strada Saint-Martin, colţ cu ulicioara Vert-Bois.

Domnul de La Reynie, urmat de agent, intră pe această stradă, apoi pătrunse în ulicioară. Agentul bătu în oblon.

— Aşteaptă-mă! îi zise şeful, care voia să intre singur.

Vă amintiţi scena în urma căreia domnul Mathias deschisese uşa.

Nu-l recunoscu pe vizitator decât atunci când acesta intră în camera luminată şi se descotorosi de pălărie şi de haină.

— Dumneavoastră aici, monseniore! exclamă domnul Mathias, înclinându-se în faţa locotenentului de poliţie care, cu mâna întinsă spre el, răspunse pe un ton de cordială prietenie.

— Asta e prea puţin pentru meritele dumitale, domnule Lecoq.

La auzul acestui nume celebru, care îi lămurea tot misterul, Henriot, nezărit până atunci, nu putu să-şi reţină surpriza.

— Cine este acest tânăr? întrebă La Reynie.

— Fiul meu! răspunse Lecoq. A aflat acum o clipă ce sarcină a acceptat tatăl lui.

— Şi sunt mândru de asta! strigă Henriot, venind în braţele tatălui său.

— Ai dreptate, spuse cu gravitate ministrul, căci puţini dintre slujitorii regelui se pot mândri că i-au adus servicii atât de mari.

— S-au sfârșit oare? întrebă domnul Mathias. Şi, ca o ultimă recompensă, Excelenţa Voastră a vrut să-mi aducă ea însăşi vestea repausului pe care îl solicit?

Locotenentul de poliţie clătină din cap şi răspunse cu solemnitate:

— Un soldat ca dumneata, Lecoq, nu dezertează în pragul unei bătălii. N-ai aflat de noua serie de crime ce a devastat capitala cât timp ai lipsit?

— Acele dispariţii ciudate, nu-i aşa? auzisem de ele înainte de a pleca… şi mai adineauri, povestindu-mi tot ce s-a petrecut de atunci, guvernatorul Bastiliei mi-a făcut onoarea să adauge că m-am întors la ţanc.

— Vezi bine! spuse ministrul. Nu numai şeful şi prietenul îşi pune toată nădejdea în dumneata, ci şi regele însuși.

Îi povesti scena de la Versailles.

— Reuşeşte, Lecoq, încheie el, şi îţi promit, în numele Maiestăţii Sale, nu numai odihna pe care o meriţi din plin, ci mai mult, o avere, ca să vă puteţi bucura de ea aşa cum se cuvine.

— Dacă încerc, răspunse Mathias, o voi face mai ales pentru satisfacţia de a-mi fi îndeplinit datoria până la capăt.

— Bine! exclamă domnul de la Reynie. Mă aşteptam la o asemenea hotărâre din partea dumitale. Dar trebuie să ne grăbim, căci fiecare moment de întârziere poate să aducă o nouă nenorocire. Iată rezultatul informaţiilor pe care le-am primit despre această problemă. Aruncă-ţi ochii pe ele în

timp ce eu voi vorbi cu fiul dumitale şi îi voi spune cât de mult îl stimez pe cel care i-a dat viaţă.

Henriot se grăbi să aducă mai aproape fotoliul în care urma să se aşeze ministrul. Mathias rămase la masă să studieze documentul adus de la sediul din strada Neuve-des-Capucines.

După câteva minute de lectură atentă, Mathias ridică brusc capul cu o mişcare semnificativă.

— Ei bine? întrebă La Reynie, care îl urmărea. Instinctul dumitale nemaipomenit ţi-a permis să zăreşti vreo rază de lumină în această beznă?

— Un singur indiciu general, răspunse poliţistul care continua să gândească în timp ce vorbea. Aceşti douăzeci şi şase de nefericiţi erau renumiţi pentru îmbrăcămintea lor elegantă şi pompoasă… O mulţime de fireturi, broderii de aur, bijuterii, diamante, pungi doldora de bani… Pe scurt, o întreagă paradă de avuţie.

— Drace! Tocmai o astfel de paradă…

— Un moment! Pe cei care etalează cu atâta ostentaţie o astfel de bogăţie îi bănuieşti încrezuţi şi uşor de agăţat. Remarc din aceste note că erau cu toţii tineri! Foarte tineri! Poate s-a profitat de o anume naivitate. Câţiva păşiseră dincolo de adolescenţă de puţină vreme.

— Şi care ar fi concluzia?

— Că pentru a-i atrage în cursă s-au servit de aceeaşi momeală.

— Şi anume?

— O femeie!

După un moment de tăcere, La Reynie căzu de acord asupra acestei deducţii.

— Perfect gândit! zise el. De altfel, nu e valabilă la noi axioma: află femeia, restul vine de la sine?

— Da, dar mai întâi trebuie s-o afli, reluă Lecoq. Şi din tot ce e scris aici nu ne putem agăţa de nimic.

— Nu putem ezita. Cereţi tot ce vă va fi necesar: bani, oameni…

— Mi-ar trebui un om, monseniore, pe care nu mi-l puteţi da.

— Adică?

— Un nobil autentic şi foarte tânăr, care să vrea să se devoteze trup şi suflet pentru salvarea celorlalţi.

— Da… dar un cercetaş care să pătrundă în adâncul bârlogului şi, aşteptând, să rămână singur expus loviturilor asasinilor… fără să mai punem la socoteală sărutările ucigătoare ale vampirei. Trebuie să punem mâna, dintr-o singură aruncătură de năvod, pe toată banda.

Lecoq vorbise cu convingerea reuşitei. La Reynie, după o clipă de gândire, răspunse:

— Soluţia mi se pare cum nu se poate mai bună. Dar care familie ar consimţi la un asemenea risc? Şi, pe urmă, unde să găseşti un tânăr atât de abil, atât de curajos…

— S-a şi găsit, monseniore… Sunt gata! strigă deodată Henriot.

Tinereţea, atitudinea, inteligenţa şi hotărârea care îi străluceau în ochi făceau din el tipul ideal al celui visat.

Dar tatăl îl strânse repede în braţe.

— Niciodată! spuse el. Îmi dau bucuros viaţa mea, dar nu şi pe a lui.

— Gândeşte-te la recunoştinţa regelui! insistă La Reynie. Gândeşte-te la toate victimele pe care le putem salva. E o mare dovadă de devotament.

— Ah, îl întrerupse Mathias, ceea ce-mi cereţi acum este sacrificiul lui Avraam!

La aceste cuvinte, Henriot păru iluminat de o inspiraţie subită. Deschise Biblia de pe masă şi, arătând cu degetul una dintre primele pagini, vorbi astfel:

— Tată, aminteşte-ţi că adineauri ne-am promis să cerem sfatul acestei cărţi sfinte, care păstrează pentru noi sufletul mamei mele. Ea şi Dumnezeu îţi vor răspunde. Ascultă.

Apoi, întorcându-se cu un respect plin de graţie către ministru:

— Îmi daţi voie, monseniore?

— Citeşte! îi permise acesta, înţelegând după tăcerea pioasă a tatălui că fiul va avea o mare influenţă asupra lui.

Henriot începu să citească:

— „Dumnezeu zise lui Avraam: Ia pe Isaac, singurul tău fiu care ţi-e atât de drag, şi du-te în ţinutul arătat în vis; şi acolo îl vei sacrifica pe un munte pe care ţi-l voi arăta.

Se sculă aşadar Avraam înaintea zorilor, îşi pregăti măgarul şi luă cu el doi servitori tineri şi pe Isaac, fiul lui; şi, tăind mai dinainte lemnele trebuincioase sacrificiului, o porni spre locul unde Domnul îi spusese să meargă.

A treia zi, ridicând ochii în sus, văzu locul de departe.

Şi spuse servitorilor lui: Aşteptaţi-mă aici împreună cu măgarul; doar ne ducem până acolo şi ne întoarcem; şi după ce ne vom ruga, ne vom întoarce îndată la voi.

Luă imediat lemnele pentru sacrificiu, pe care le puse în spatele fiului său Isaac; iar el ducea în mână focul şi cuţitul…“

Cu un gest plin de durere, Mathias vru să-l întrerupă pe Henriot.

Mai ascultă, tată, zise el.

Şi, trecând peste câteva versete îngrozitoare, continuă:

— „Ajuns la locul pe care i-l arătase Dumnezeu, Avraam ridică un altar, rândui lemnele pentru sacrificiu, legă apoi pe Isaac şi-l puse deasupra lemnelor pe care le aranjase pe altar.

În acelaşi timp, întinse mâna şi luă cuţitul ca să-şi ucidă fiul.

Dar, chiar atunci, îngerul Domnului îi strigă din cer: Avraam! Avraam! Şi el răspunse: Aici sunt. Îngerul mai spuse: Să nu te atingi de copil şi să nu-i faci niciun rău. Fiindcă ştiu acum că te temi de Domnul, căci, spre a-i da ascultare, n-ai cruţat nici pe singurul tău fiu.

Avraam, ridicând ochii, zări în spatele lui un berbec care se încurcase cu coarnele într-un tufiş; şi, prinzându-l, îl ucise în locul fiului său.

Şi Domnul îi zise: Vă voi binecuvânta… voi înmulţi neamul vostru ca stelele cerului şi ca nisipul mării.“

Lecoq, chinuit, nehotărât, căzuse în cele din urmă pe scaunul său. Era palid şi disperat, dar pe jumătate învins. Plângea.

— Oh, copilul meu! Copilul meu! murmură el, oftând. La

această chemare, Henriot veni să îngenuncheze în faţa lui. Era mai fermecător ca niciodată.

— Vezi şi tu, tată, îi zise el, Dumnezeu cere, dar nu primeşte jertfa. Voi scăpa precum Isaac.

Discret, locotenentul de poliţie se retrase.

— Voi aştepta răspunsul dumitale. Pe mâine.

— Pe mâine! repetă tatăl.

Şi fiul, întorcându-se spre domnul de La Reynie, pentru a-l saluta, îi zise:

— Va consimţi.

VI. VIZITE LA DOMICILIU

A doua zi când se trezi, Henriot primi de la Piriou un bilet din partea tatălui său. Biletul conţinea doar aceste trei vorbe:

„Aşteaptă întoarcerea mea.“

Mathias plecase deja de acasă.

Prima vizită o făcu locotenentului de poliţie căruia îi spuse:

— Accept... dar cu condiţia să dispun, în fiecare seară, de o trupă suficient de numeroasă pentru a încercui şi forţa la nevoie casele învecinate cu cea în care va dispărea fiul meu. Nu numai pentru a-l elibera, ci şi pentru a acţiona cu o asemenea promptitudine, toţi ca unul, încât niciun vinovat să nu ne scape.

— Fie!... răspunse domnul de La Reynie. Veţi primi o sută de jandarmi călări, o companie de gardă franceză sau elveţiană, chiar şi genişti cu tot felul de unelte pentru a sparge sau arunca în aer uşile ce nu s-ar deschide destul de repede.

— Este exact ce avem de gând să vă cer. Mulţumesc, monseniore.

— Altceva mai doriţi?

— O scrisoare cu care să pot ajunge la părinţii victimelor. Poate voi face vreo descoperire care să-mi permită, fără să-mi expun fiul, să aflu adevărul.

— Voi scrie imediat scrisoarea... şi voi ordona să se înhame caii ca să fiţi condus. Mai e ceva?

— E mai mult decât aş fi sperat de la bunăvoinţa Excelenţei Voastre. Numai că nu voi putea începe acest turneu decât peste o oră. Este încă destul de devreme. De altfel, vreau să citesc neîntârziat rapoartele originale şi să-

i interoghez pe autorii lor care sunt de serviciu.

O clipă mai târziu începea acest interogatoriu; domnul Lecoq nu află nimic nou. Totuşi, făcu câteva însemnări.

Apoi trăsura îl duse spre Marais, pe atunci cartierul nobilimii.

Pe la ora zece se prezentă la locuinţa familiei Pardaillan.

Un fel de majordom, dar care părea foarte apropiat gazdelor, îl primi pe împuternicitul locotenentului de poliţie, şi aproape imediat îl duse pe vizitator la stăpâna lui.

În camera mobilată cu sobrietate perdelele trase nu lăsau să pătrundă decât lumina slabă, cernită. În mijlocul acestui clarobscur chipul nobilei văduve apărea palid şi bolnav de durere, ca un portret de Rembrandt.

— Domnule, tocmai voiam să scriu celui ce vă trimite. De la ultima noastră întrevedere s-a petrecut un lucru îngrozitor pe care trebuie să-l cunoască.

— Dacă doamna marchiză mă crede demn de această destăinuire, spuse Lecoq, poate că vrea să-mi spună despre ce este vorba.

— Această scrisoare, răspunse ea, mi-a adus la cunoştinţă cine sunteţi şi ce veţi încerca în curând. Ascultaţi-mă.

Poftindu-l să stea, marchiza se aşeză şi ea şi începu astfel:

— Probabil că aţi aflat despre vizita mea la Versailles. La întoarcere, ieri-seară, am dat ordin să fiu dusă la Notre-Dame ca să termin rugăciunile făcute timp de nouă zile. Îngenuncheasem mai într-o parte, în umbra unui stâlp. Se lăsase noaptea. Mă rugam cu o mare înflăcărare. M-am pomenit zicând aproape cu voce tare: „Sfântă mamă a Domnului mort pe cruce, fă să pot regăsi măcar trupul fiului meu!“ Deodată, în spatele meu au fost murmurate aceste cuvinte: „Dacă doriţi, vă va fi înapoiat chiar în noaptea asta.“ M-am întors şi am zărit un călugăr a cărui glugă mult trasă peste ochi îi ascundea faţa. „Nu vă uitaţi, reluă el cu o voce scăzută, ascultaţi doar. Vi se cer douăzeci de mii de livre de aur. Aduceţi-le chiar

dumneavoastră, când va bate miezul nopţii, la portiţa grădinii, şi ceea ce cerea rugăciunea pe care am auzit-o adineauri vă va fi redat în schimb. Juraţi-mi că veţi păstra tăcerea şi că veţi veni singură la întâlnire…“ Am făcut acest jurământ… şi călugărul, dându-se după un stâlp, a dispărut.

— Ah, doamnă, trebuia să anunţaţi poliţia! exclamă Lecoq.

— Jurasem, răspunse ea, şi încă într-o biserică! Nimeni nu a aflat acest secret, nimeni nu m-a însoţit când, la ora fixată, am deschis mică poartă. Străduţa era întunecoasă şi pustie. Se auzea apropiindu-se un zgomot de roţi. Au trecut doi oameni, unul trăgând, celălalt împingând o şaretă. Cel din urmă mi-a vorbit: „Banii!“ Am dat suma. Însoţitorul lui se apropiase deja, dar numai în urma gestului meu. Am ridicat haina care acoperea… Ah! Am început să tremur, mi-am acoperit ochii. Abia la zgomotul portiţei care se închidea am îndrăznit să privesc… uimită că văd în faţa mea nu un sicriu, ci…

Marchiza, chinuită de durere, se opri.

— Veniţi! îi zise ea lui Lecoq, ridicându-se deodată. Veţi înţelege.

Lecoq o urmă într-o cameră vecină. Aici, peste tot draperii negre. Un oratoriu transformat în capelă mortuară. Pe altarul învelit într-o pânză neagră ardeau lumânări. Mai departe, un scaun de rugăciuni, pe care se afla un mic cufăr de abanos.

— Priviţi! zise marchiza arătând spre interiorul cufărului.

Mathias se aplecă de două ori, apoi se dădu înapoi: nu-şi putea crede ochilor. Acolo, ca într-un sipet de catifea neagră, se găsea capul unui bărbat, tăiat, dar căruia o abilă preparare, o minunată îmbălsămare îi dădea iluzia vieţii.

Pleoapele erau închise, carnea avea o paloare transparentă de ceară, buzele întredeschise surâdeau; mustaţa, părul, cele mai mici detalii erau aranjate cu o asemenea artă, încât, departe de a produce oroare,

această imagine a morţii nu-ţi inspira decât milă.

Era capul unui tânăr frumos de douăzeci de ani, cu înfăţişarea mândră, cu aerul gânditor şi generos.

— Iată tot ce a mai rămas din ultimul Pardaillan! spuse marchiza, căzând în genunchi şi izbucnind în plâns

— Nu sunt nişte asasini obişnuiţi, zise Lecoq, sau cel puţin şeful lor are geniul răului.

Apoi, cu un strigăt de indignare:

— Ah, nu mai ezit! Chiar dacă voi risca viaţa copilului meu, jur pe această relicvă că fiul dumneavoastră va fi răzbunat!

Văduva îşi ridică spre el faţa scăldată în lacrimi.

— Ceea ce doresc, spuse ea, este ca alte mame să nu mai aibă de suferit asemenea nenorociri… Dar despre ce copil vorbeaţi?

Mathias îi destăinui planul pe care îl pusese la cale.

— Aş vrea să am putinţa să vă ajut… Spuneţi-mi, îl cunoşteaţi pe cel pe care îl plâng? întrebă marchiza.

— Am avut onoarea să-l cunosc, doamnă marchiză. Era dintre cei care nu trec neobservaţi.

— Al dumneavoastră îi seamănă?

— Aproape. Dar de ce mă întrebaţi?

— Pentru că îi trebuie o haină aleasă; voi da imediat ordin să vă trimită hainele purtate de contele de Pardaillan la prezentarea lui la curte.

După ce mulţumi, Lecoq se retrase.

În celelalte case unde a fost primit nu s-a repetat nimic asemănător cu cele văzute mai înainte. Asasinii nu îndrăzniră decât o singură dată.

Răspunsurile erau aproape aceleaşi peste tot. Se aflase de la prieteni, de la valeţii tinerilor dispăruţi că, înaintea ultimei lor plecări, aceştia mergeau la o întâlnire galantă, şi aproape întotdeauna sub portalul unei biserici.

În rest nimic nou, nimic revelator.

Pe strada Ferronerie, coborând la poarta bogatului Goudoin, Lecoq trimise înapoi trăsura domnului de La Reynie. Simţea nevoia să meargă pe jos.

A fost primit de tată. Sărmana mamă, de la întoarcerea

de la Versailles, căzuse pradă unei crize nervoase ce-i primejduia viaţa.

— A trebuit să recurg la acel faimos doctor german despre care am auzit lucruri uimitoare, spuse Goudoin.

De fiecare dată când Mathias auzea vorbindu-se de o celebritate de genul acesta, fie ea de provenienţă străină, îşi amintea de Lombard.

— Cine mai e şi vraciul ăsta?

— E un doctor adevărat… un magnetizator… Are cabinetul de consultaţii aici aproape, pe strada Orfèvres. De câteva luni, toată lumea se duce acolo. Trebuie să fi auzit de el. Doctorul Schwartz!

„Vreun şarlatan!“ îşi spuse Lecoq şi, notând informaţiile furnizate despre tânărul Goudoin, scrise acest nume în carneţelul său. Îi mai rămânea o singură vizită de făcut – la doamna contesă de Guilford.

Am mai vorbit despre locuinţa ei aflată pe strada Lavandières-Sainte-Opportune. Ca să ajungă acolo, Mathias trecu prin strada Orfèvres. Orfevrii o părăsiseră pe când se construia Pont-Neuf, pentru a se stabili pe cheiul care poartă acum numele lor. Prăvălioarele, altădată atât de vestite, nu mai erau ocupate acum decât de speculanţii de zorzoane. Mare parte dintre vechile case se ruinau deja. Una singură, îndreptată spre apus, mai păstra o oarecare aparenţă burgheză. De aici se vedeau ieşind infirmi, bolnavi. Câţiva îşi aşteptau rândul. Aici probabil că îşi avea bârlogul pretinsul vindecător.

Lecoq dusese o luptă grea cu astfel de specimene, care foarte adesea nu erau decât otrăvitori sau cel puţin escroci travestiţi în doctori. „Voi informa despre prezenţa lui!“ îşi spuse el, aruncând o privire bănuitoare spre casă, a cărui faţadă înaltă, cu puţine ferestre, ocupa o întreagă parte a străzii, de altfel scurtă şi întunecoasă.

Nu avea decât să ocolească grupul de case din care aceasta făcea parte ca să ajungă în faţa locuinţei unde văduva lordului Guilford urma să mai rămână doar câteva zile. Domnul de La Reynie îl însărcinase să înmâneze frumoasei contese paşaportul promis în ajun.

— Adresaţi-vă majordomului, *mein Herr* Hermann, răspunse portarul.

— Milady nu se artă niciodată înainte de ora trei, îi zise cu un accent nu mai puţin nemţesc majordomul.

Paşaportul se afla într-un plic sigilat, pe care îl primi cu această recomandare:

— Pentru stăpâna dumitale. Va pricepe din partea cui este. Voi reveni.

Pornind-o spre ieşire, Lecoq cercetă cu privirea de jur-împrejurul lui, nu dintr-o bănuială, pe care nimic nu i-o stârnise, ci din obişnuinţă profesională.

De altfel, nimic suspect. Ici şi acolo, în curte şi în vestibul, servitori în livrea de doliu împachetau obiecte, închideau cufere; pregătirile unei apropiate plecări.

Totuşi, instinctul de poliţist nu rămase adormit.

— Iar nemţi! murmură el pe gânduri.

Peste douăzeci de minute, domnul Mathias se înapoia în străduţa Vert-Bois.

Ajungând acasă, îl izbi mai întâi agitaţia, neliniştea fiului său şi a Gertrudei. Carlotta, fiica lui Dominique, era şi ea acolo.

Închipuiţi-vă tipul italian în toată perfecţiunea lui! Tânără, dar bine conturată. Un ten brun, la fel de proaspăt ca al unei anemone în splendoarea înfloririi ei primăvăratice. Treisprezece sau cel mult paisprezece ani, dar deja o frumuseţe. Trăsăturile îngerilor lui Rafael! Şi ce ochi! Nişte ochi mari şi negri admirabili care – vai! — erau scăldaţi în lacrimi.

— Ce se petrece aici? întrebă domnul Mathias.

Henriot, palid şi întristat, veni în întâmpinarea lui şi îi spuse:

— Sărmanii noştri vecini sunt cuprinşi de întristare şi spaimă.

— Din ce pricină?

— Îl ştii pe prietenul meu Beppo?

— Da, fratele ei…

— Ieri-seară, când ne-am despărţit, pleca la o întâlnire.

— Îmi amintesc. Ei bine?

— De atunci, încheie Henriot, Beppo n-a mai apărut!
Lecoq nu-şi putu stăpâni un strigăt de durere şi mânie:
— Încă unul!

VII. LA VÂNĂTOARE

Tânăra italiancă înţelesese exclamaţia domnului Mathias.

— Ah! murmură ea, acoperindu-şi cu mâna frumoşii ochi înlăcrimaţi. Credeţi şi dumneavoastră că bietul meu frate a murit asasinat?

— Tată! Acum nu vei mai ezita! exclamă Henriot.

Lecoq, ducând degetul la buze, îi aminti că o indiscreţie putea compromite succesul planului îndrăzneţ pe care îl pusese la cale.

Apoi se întoarse spre Carlotta.

— Nu fi aşa de deznădăjduită, copila mea, îi spuse el. Poate că diseară Beppo se va întoarce acasă... Îl vom găsi... Am prieteni, ceva influenţă şi voi pleca în căutarea lui... Unde e tatăl tău?

— La locotenentul de poliţie, răspunse ea. Vrea să conducă el însuşi cercetările şi să alerge cu agenţii prin tot Parisul... Nu vă puteţi închipui cât este de îndurerat... Ne iubeşte aşa de mult! Ceea ce-l înnebuneşte este gândul că e obligat să apară pe scenă în seara asta şi să distreze publicul.

— Bietul Dominique! murmură Henriot.

— Sărmanul Arlechino! şopti Mathias.

— Mă duceam la teatru să cer să fie schimbat spectacolul, continuă Carlotta Biancolelli. M-am oprit să vă spun nenorocirea noastră. Nu uitaţi ce mi-aţi promis, domnule Mathias. Pe diseară, Henri!

Cei doi îndrăgostiţi schimbară o privire şi o strângere de mână. Apoi fata se îndepărtă.

Cum tânărul tocmai voia să vorbească, un gest al tatălui său îi impuse din nou tăcerea.

Gertrude îi anunţă că masa era gata. Pe vremea aceea se cina foarte devreme. Au mâncat repede şi în tăcere.

În sfârşit, trecură în camera misterioasă şi închiseră în urma lor uşa cu zăvorul.

— Ah, iată-ne singuri! exclamă Vioiul. Acum pot să vorbesc.

— Mai mult, răspunse Lecoq, vei acţiona. Totul e pregătit.

Un cufăr se afla acolo. Fusese adus, desigur, prin străduţă.

Pe capac era pictat blazonul marchizilor de Pardaillan.

— Deschide! îi ceru tatăl, întinzându-i cheia cufărului.

Un costum complet de tânăr nobil, din catifea stacojie, peste tot cu fireturi de aur, cu valuri de panglici, de dantele. Pantofi cu tocul roşu, ciorapi de mătase fin brodaţi, cingătoare şi epoleţi ornaţi cu paiete şi franjuri, perucă şi pălărie de gală, nimic nu lipsea, nici chiar bastonul şi sabia cu briliante.

— Ce costum de teatru! exclamă Vioiul. Nici domnul Baron în persoană nu are unul mai frumos.

— Îl vei îmbrăca, răspunse Mathias, ca să apari într-o tragedie adevărată, în care e în joc viaţa ta, copilul meu… şi ale cărei ultime scene vor fi teribile.

— Nu-ţi fie teamă, tată. Aminteşte-ţi de Isaac care a fost ocrotit de Domnul…

— În el îmi pun şi eu speranţa! replică Lecoq, îmbrăţişându-şi fiul.

Apoi îi vorbi cu o voce calmă şi hotărâtă:

— Îmbracă-te cu ce a mai rămas din marchizul de Pardaillan şi devino un al doilea marchiz. Îţi voi servi ca valet şi în acelaşi timp îţi voi da ultimele instrucţiuni. Mă asculţi, nu-i aşa?

— Da, răspunse tânărul, începând să se îmbrace.

— Cred sau cel puţin presupun că victimele, printre care se numără şi tânărul nostru vecin, au fost atrase în cursă de o sirenă perfidă, care îşi continuă opera infernală. Vei merge fără frică în întâmpinarea primejdiei, bătând promenadele la modă în căutarea acestei femei, lăsându-te

sedus, primind întâlnirea pe care ţi-o dă şi pătrunzând în bârlogul ei. Noi te urmărim fără să-ţi pierdem urma.

— E clar, am înţeles, răspunse vesel Henriot care, deja încălţat, se ridica punându-şi cingătoarea dantelată.

— Să fii ager şi isteţ! continuă Mathias, ţinându-i haina. Elegant şi frumos cum vei fi, toate femeile îţi vor arunca ocheade. Le cunoşti destul de bine pe parizienele noastre ca să recunoşti fără greutate aventuriera obişnuită a cărei comportare te provoacă s-o urmăreşti. Nu te opri la aceasta, treci mândru şi indiferent. Sirena noastră probabil că are o înfăţişare dintre cele mai nobile, o adevărată frumuseţe. Astfel nu s-ar fi lăsat prinşi de farmecul ei atâţia gentilomi.

Aranjându-se, admirându-se, Vioiul răspunse:

— Am şi ochi bun, şi fler. Numai s-o întâlnesc şi imediat instinctul îmi va spune: „Ea e!“

— Chiar şi atunci, insistă tatăl, să nu te grăbeşti… Aşteaptă ca ocheadele să devină grăitoare sau să vină la tine însoţitoarea ei… ceea ce probabil se va şi întâmpla. Fă pe inocentul sau prefă-te că nu înţelegi… şi, dacă îţi dă imediat întâlnire, nu primi decât seara, la căderea nopţii.

E nevoie ca oamenii mei să nu poată fi văzuţi iar eu să am timp să-i postez în împrejurimi.

— Fii liniştit, tată… Am înţeles perfect rolul şi voi face întocmai. Un rol şi nimic mai mult! Va fi debutul meu!

Şi, cu sabia la brâu, aspirantul nostru la actorie se umfla în pene de parcă ar fi fost în culisele „ilustrului teatru“, gata să intre în scenă şi să-l joace pe Valère sau pe Clitandre.

Lecoq nu se putu stăpâni să nu aplaude. Astfel îmbrăcat, fiul său era încântător. Cherubino, mare senior! Un adevărat erou de aventuri!

— Mergem? întrebă el nerăbdător şi semeţ.

— Când domnul marchiz va dori, lectica îl aşteaptă, răspunse Mathias întinzându-i bastonul şi pălăria.

— Care lectică?

Lecoq se duse să bată de trei ori în oblon. Apoi, după o ultimă îmbrăţişare, după ultimele recomandări, deschise

uşa care dădea în străduţă. O lectică dintre cele mai confortabile aştepta gata de drum. Agentul Bouletord, travestit cum se cuvine, stătea între cele două braţe din faţă. În spate se afla credinciosul Piriou.

— O! exclamă Henri. Voi fi bine păzit!

— Mai bine decât îţi închipui, răspunse tatăl său, căci voi fi tot timpul cu tine, veghindu-mi de la distanţă odorul!

— Să mergem, încheie fiul, aşezându-se în lectică, ale cărei portiere cu perdea se închiseră după el.

Cei doi purtători porniră la drum. Peste un sfert de ceas se opreau în Piaţa Regală. Henriot coborî şi se plimbă pe sub galerii, pe sub copaci.

Dar la Paris moda e schimbătoare. Cartierul Marais, cartier favorit al rafinaţilor pe vremea frumoaselor Marion Delorme[4] şi Ninon de Lenclos[5], începea să fie abandonat. Marile aventuriere nu-l mai frecventau. Căutătorul nostru nu întâlni acolo decât văduve bătrâne şi grizete.

Pe când se învârtea în jurul statuii lui Ludovic al XIII-lea, un bătrân burghez care se încălzea la soare, aşezat pe o bancă, cu amândouă mâinile pe bastonul coroiat, cu ochii feriţi de un cozoroc verde, îi zise când trecea pe lângă el:

— Nimic aici! Să căutăm în altă parte!

Vioiul tresări, recunoscând vocea – era tatăl lui.

Acesta se ridică, nu fără un gest care ordona prudenţă, ieşi pe poarta alături de care aşteptau cei doi purtători şi dispăru. Fără îndoială că le dăduse un ordin.

Într-adevăr, când ajunse lângă lectică, Henriot îl întrebă pe Piriou:

— Știi unde trebuie să mă duci?

Acesta făcu un semn din ochi că da. A doua oprire avu loc în faţa Palatului de Justiţie.

---

[4] Marion Delorme - femeie celebră prin frumuseţea şi aventurile ei (1611-1650) (n.t.).

[5] Ninon de Lenclos - femeie celebră prin spirit şi frumuseţe. Salonul ei a fost frecventat de cele mai celebre personaje ale epocii (1620-1705) (n.t.).

Nu întâlneai aici doar magistraţi şi împricinaţi, ci şi destui pierde-vară, toată lumea bună de atunci venind aici să-si afişeze toaletele sau să afle noutăţi. Galanteria nu rămânea străină de această „vâltoare elegantă“.

Se scurseră două ore în care eroul nostru culese în trecere priviri, zâmbete, uneori chiar un avans măgulitor.

Evident că făcea senzaţie. Obişnuiţii se întrebau: „Cine este acest tânăr şi bogat nobil de ţară, proaspăt sosit din provincia lui?“ Era exact efectul pe care trebuia să-l producă. Dar, printre cele câteva frumoase doamne care părură că îl observă în mod deosebit, niciuna nu era destul de provocatoare încât să o bănuiască a fi obiectul căutărilor lui.

Un avocat, purtând o perucă enormă şi tocă, se opri deodată în faţa lui Henriot şi se prefăcu că îi arată nişte hârţoage.

— Nicio şansă! îi zise încet. Să mai încercăm şi pe altundeva… Purtătorii te aşteaptă.

Era Lecoq, deghizat în procuror, care continua să vegheze asupra fiului său.

Henriot a fost transportat cu promptitudine până la Luxemburg. Delfinul permitea tuturor să vină să se bucure de grădinile lui.

Mulţi parizieni, mai ales femeile, profitau astfel de acea zi. O seară frumoasă de aprilie, parfumată de miresme primăvăratice; soarele aprindea reflexe strălucitoare pe toaletele lucioase ale celor care se plimbau în sus şi în jos pe aleile cu pomi încă fără frunziş. În acest blând anotimp, parcă un suflu nou însufleţea în acelaşi chip toate creaturile. Femeile păreau tinere şi drăguţe. Copii frumoşi se jucau ici şi acolo, glumeţi şi flecari, întocmai păsărelelor printre ramuri. Uneori se auzeau cântecele grădinarilor care munceau printre ronduri şi straturi, umplându-le cu cele dintâi flori.

Această primăvară, care izbucnea peste tot în natură, Henriot o purta cu el. Sprinten şi fermecător, proaspăt la faţă, cu zâmbetul primei tinereţi pe buze şi în ochi, mergea cu un pas iute şi mândru, îndreptându-se mai ales spre

grupurile cu cât mai puţini bărbaţi. Cum i se arăta o doamnă izolată, urmată de lacheu sau de o însoţitoare, mergea cu vioiciune în întâmpinarea necunoscutei. Dacă în sfârşit o găsise? Dar nu! Ba intervenea vreun gelos, având drepturi legitime sau măcar mai vechi; ba, după unele cochetării îndrăzneţe, un cuvânt, un gest îl avertizau la timp că şi de data asta se înşelase. Cutreieră în zadar toată grădina; chiar şi prin ungherele cele mai retrase.

Şi noaptea venea, împrăştiind mulţimea. Mai erau câteva minute până se închidea poarta.

Eroul nostru alerga acum înciudat, înfierbântat, asemenea acelor nefericiţi vânători care ar fi vrut să nu se întoarcă acasă cu tolba goală. Bastonul, agitat brusc, îi căzu din mână.

Un grădinar cu trăsăturile ascunse de o pălărie mare de paie, îl ridică repede şi îl dădu tânărului senior.

— Destul pentru azi, îi zise el. Mâine vom fi mai norocoşi.

— Pe mâine, răspunse Vioiul care, sub această a treia deghizare, îşi recunoscuse din nou tatăl.

Şi amândoi, deşi pe căi diferite, ajunseră la casa din străduţa Vert-Bois.

VIII. ÎN CE CHIP ERA UNEORI BUNĂ BASTILIA

O oră mai târziu, ajungând acasă, domnul Mathias o întrebă pe Gertrude:

— N-a venit nimeni în seara asta?

— Cum să nu, stăpâne! răspunse bretona. Adineauri pe când se însera… un tânăr senior.

— Aşa! Şi nu l-ai cunoscut?

— Dar nici măcar n-am îndrăznit să mă uit bine la el; părea un prinţ sau cel puţin un marchiz.

Domnul Mathias zâmbi.

— Mai este încă aici, acest prinţ? întrebă Mathias.

— Da, stăpâne. În camera de primire.

— Fă-mi lumină, Gertrude, ca să-l întâmpin cum se cuvine.

Camera de primire era acea încăperea unde am mai pătruns de câteva ori şi care era folosită şi ca salon, şi ca sufragerie.

Acolo nu era nimeni.

— Drace! exclamă slujnica. Pe unde o fi dispărut?

— Poate prin camera mea?

— Da’ de unde! Uşa era încuiată ca de obicei şi numai Henriot al nostru ştie cum s-o deschidă.

— Totuşi, să vedem, Gertrude.

Şi stăpânul puse resortul în mişcare.

Vizitatorul necunoscut se arătă în prag.

— Ei, iată-l pe domnul marchiz! exclamă Mathias. Priveşte-l bine… Haide, îţi dau voie…

Chiar prinţul în persoană binevoi să aprobe această permisiune.

Auzindu-i vocea, doica ridică ochii.

— Drace! Henriot al nostru! exclamă ea, încă foarte mirată. Dar pe legea mea de bretonă, are o înfăţişare cu adevărat regală.

— Îmbrățișeaz-o pe Maiestatea Sa, încheie tatăl, şi să facem să dispară costumul acesta strălucitor, ca să devină din nou Vioiul de mai-nainte.

Puţin mai târziu, clopoţelul anunţă o vizită.

Era Carlotta.

Numai după tristeţea imprimată pe fermecătorul ei chip ghiceai fără greutate că Beppo nu-şi făcuse apariţia.

— Cum, nicio veste? întrebă încet Henriot.

— Niciuna, răspunse tânăra.

— Şi Dominique? vru să afle Mathias.

— A trebuit să joace. Delfina a venit în seara asta la teatru. Bietul tată! A fost o tortură pentru el. Ştiţi că trebuie vervă şi bufonerie ca să-l joci pe Arlechino. Toată dimineaţa alergase prin oraş. Când l-am văzut sosind în cabină, gâfâind, palid, enervat, am crezut că nu va avea nici măcar forţa să mai apară pe scenă. Trebuia, totuşi! I-au pus costumul, masca şi, ridicându-se printr-un efort supraomenesc, şi-a executat intrarea obişnuită cu strigăte de veselie şi tumbe. Sala era arhiplină şi dispusă ca niciodată să se distreze. Din fericire, faţa nu i se vedea. Rolul începe cu o pantomimă. Gesturile lui disperate erau considerate hazlii. Când a sosit clipa să vorbească, un hohot de plâns, un strigăt de durere i-au ţâşnit pe buze. Publicul şi-a zis: „E o nouă glumă!“ Şi hazul a sporit şi mai mult. A reuşit să-şi redobândească glasul, şi jocul lui, surescitat de febră, a avut şi mai multă veselie ca de obicei. Niciodată nu s-a râs atât. Dar el plângea! Da, din culise se vedeau lacrimi mari şiroind pe sub masca neagră.

Şi din ochii tinerei italience curgeau lacrimi. Nu putu să termine. Se clătină. Henriot sări spre ea şi o sprijini cuprinzând-o cu braţele.

— Dragă Carlotta! izbucni el cu o voce caldă, plină de emoţie.

Cu capul lăsat pe umărul lui, ea îi răspunse:

— Henriot, prietene! Şi noi care ne făceam atâtea gânduri frumoase de viitor!

Gertrude, aşezată în spatele stăpânului ei, şopti:

— Iisuse! maică precistă! N-ai zice că sunt „doi heruvimi ai Domnului“?

Urmă o tăcere, după care domnul Mathias rosti aceste sigure cuvinte interogative:

— În sfârşit?

— În sfârşit, reluă fata lui Dominique, a căzut în braţele colegilor lui, fără cunoştinţă, dar cu rolul dus până la capăt. Adineauri l-au adus acasă. Aproape că-şi venise în simţiri când, gândindu-mă că puţină nădejde i-ar fi cel mai bun leac, am alergat să aflu ceva de la dumneavoastră.

— Din păcate, nu ştiu nimic! a trebuit să mărturisească cel căruia i se adresase. Dar aveţi răbdare, poate mâine…

Deodată se auziră strigăte de bucurie.

— Carlotta! Fata mea! Iată-l! El el Beppo! Beppo al nostru… care s-a întors!

În acelaşi timp, un bărbat între două vârste, încă tânăr la faţă, dar mai ales la înfăţişare, năvăli în cameră. Numai după supleţea şi vioiciunea mimicii sale caracteristice recunoşteai pe celebrul Arlechino de la Comedia Italiană.

În spatele lui se vedea Beppo, un tânăr simpatic de douăzeci şi unu de ani.

Purtată de înflăcărarea ei meridională, Carlotta îi sărise deja de gât.

— Frăţioare! Ah! Sfântă Fecioară la care m-am rugat atât de mult, fii binecuvântată!

Domnul Mathias, reluându-şi jovialitatea naturală, strânse amândouă mâinile lui Dominique.

— Vezi bine că nu trebuie să-ţi pierzi cumpătul, îi zise el, şi mai ales pentru asemenea puşlamale, cărora nu le pasă deloc de lacrimile pe care ni le pricinuiesc! Pe viitor, vecine, dacă fiul dumitale îşi mai permite să chiulească douăzeci şi patru de ore, nu socoti că n-ai să-l mai vezi. La Paris nimic nu se pierde.

— Uiţi, protestă Biancolelli, victimele acelei bande de asasini.

— Oh! exclamă intenționat domnul Mathias. Nu atacă decât vlăstarele nobile… Al dumitale, ca şi al meu, ar arăta prea burghezi. Baroni, viconţi, asta e ce le trebuie. Dar fiul lui Mathias sau al lui Arlechino… haida-de!

Beppo se simţi ofensat.

— Vă înşelaţi, vecine, replică el. Mi-au făcut onoarea să mă ia drept un gentilom, şi era gata-gata ca până la sfârșitul aventurii să fiu tratat ca şi ceilalţi.

— Cum, ai fost în mâinile acelor mizerabili? strigă Dominique.

O scânteie străluci în ochii lui Mathias. Totuşi, continuă să se prefacă indiferent şi, pe un ton ironic, de provocare, reluă:

— Aş! E un lăudăros… Ne spune poveşti…

— Vă spune poveşti! replică imediat tânărul. Dacă n-ar trebui să păstreze secretul…

Sora lui, curioasă ca o fiică a Evei, interveni:

— Un secret? întrebă ea. Nu trebuie să-l ascunzi tatei şi prietenilor noştri. Au împărţit cu noi spaima, aşa că au dreptul să cunoască toate primejdiile prin care ai trecut.

— M-ar paşte pericole şi mai mari dezvăluind ce mi s-a întâmplat, răspunse Beppo.

— Explică-te! insistă Carlotta.

Aceeaşi dorinţă se citea şi în privirile celor din jurul lui.

— O singură explicaţie mi-e îngăduită, zise el, după un moment de tăcere, şi iat-o: M-am trezit în seara asta în adâncul unei cariere părăsite, dincolo de Noisy-le-Lac. Capul îmi era greu şi ideile încă amorţite de o toropeală ciudată. Îmi venea greu să mă ridic, să redeschid ochii. Ca să fiu transportat până acolo, am fost adormit probabil cu un narcotic. Rămăsesem cu un fel de ameţeală şi doar cu amintiri vagi. În jurul meu era întuneric beznă. Un singur punct luminos… un felinar de care era agăţat un bilet. Citiți şi nu mă întrebați mai mult.

Biletul trecu din mână în mână până la domnul Mathias.

Iată ce conţinea:

„Trebuia să mori; te iertăm. Nu căuta să afli pentru ce şi păstrează o tăcere deplină despre tot ce ai putut să vezi, să

auzi sau să ghiceşti noaptea trecută. Dacă vei spune un singur cuvânt, de data asta nimic nu te va mai salva de la moarte.“

Această enigmă ameninţătoare îi impresionă într-o oarecare măsură pe cei aflaţi de faţă, care se priviră în tăcere.

— Parcă nu mi-ar fi necunoscut acest scris, murmură Lecoq, cu un aer gânditor.

— Înţelegeţi că trebuie să tac, spuse, în sfârşit, Beppo.

— Sigur, răspunse Dominique. Şi asta până când întreaga bandă îşi va primi pedeapsa cuvenită.

— Îmi daţi voie, reluă Mathias. Dacă dezvăluirile lui Beppo ar putea să salveze noi victime… şi să-i cruţe pe alţi taţi de tot zbuciumul tău de mai adineauri…

Cu acea dragoste egoistă pe care o avem faţă de copiii noştri, tatăl lui Beppo replică:

— Salvarea fiului meu înainte de orice. E vorba aici de viaţa lui! Nu spuneţi nimic despre această întâmplare, vecine… căci vor veni poate să-l interogheze… Aşa că îi aprob hotărârea de a păstra tăcerea… şi-i interzic să vorbească.

— Cum, nici măcar unele mici informaţii? insistă Lecoq,

— I le-aş refuza chiar regelui, mărturisi Dominique, în afară de cazul în care Beppo ar fi ferecat într-o fortăreaţă unde să nu-l poată ajunge pumnalul asasinilor.

— Bună idee! spuse Mathias, zâmbind ciudat.

Apoi, schimbând imediat subiectul:

— La naiba cu lucrurile triste! exclamă el. Să nu ne gândim decât la sărbătorirea întoarcerii fiului risipitor. Vă opresc la masă pe toţi trei, căci îmi închipui că nu aveţi nimic pregătit… Nu admit niciun refuz. La treabă, Gertrude!

Invitaţia a fost primită la fel de deschis precum fusese făcută.

— Nu numai că gospodăria e dată peste cap acasă la Arlechino, mărturisi Carlotta, dar toată ziua n-a pus nimic în gură.

— Ca să-i înviorăm stomacul, răspunse Mathias, cobor

repede în pivniţă să aduc câteva sticle de vin vechi.

Dar se îndreptă mai întâi spre camera misterioasă.

Acolo, după ce scrise câteva cuvinte, întredeschise ușa care dădea în străduță şi dădu un semnal.

Un bărbat, ascuns probabil în împrejurimi, se apropie în grabă. Era l'Anguille, vrednicul coleg al lui Bouletord. Înarmat cu biletul şi cu instrucţiuni din partea şefului său, agentul dispăru în noapte.

Lecoq se întoarse şi peste câteva minute se aşezau la masă. Nimic mai cordial ca această cină improvizată. La desert se auziră bătăi puternice în uşă. Gertrude, care la ordinul lui Mathias se dusese să vadă cine este, se întoarse speriată.

— Domnule, e paza de noapte.

O oarecare spaimă se arătă printre meseni.

Dar gazda îşi linişti invitaţii.

— Oare oamenilor cinstiţi trebuie să le fie teamă de poliţie? Spune-le să intre.

Un ofiţer de poliţie apăru în prag. În spatele lui, în umbră, se zăreau strălucind armele soldaţilor.

— Ce doriţi? întrebă domnul Mathias.

— Îl căutăm pe Beppo Biancolelli, i se răspunse.

— Iată-mă, spuse fiul lui Biancolelli.

— În numele regelui, vă arestez! rosti ofiţerul.

— Dar, dori să întrebe tatăl, pentru ce…

— Veţi afla mai târziu, îl întrerupse omul legii. Nu am altă misiune decât să execut ordinele pe care le-am primit… Iată şi ordinul de arestare.

— Un ordin de arestare! repetă Beppo, năucit de tot.

— Plânge-te, zise vesel Mathias, te arestează ca pe un gentilom.

Numai el nu se arătă îngrijorat sau mirat. Şi, pe acelaşi ton de glumă, continuă să se adreseze lui Dominique:

— Dar nu te alarma, vecine. Trăim sub domnia unui prinţ care este duşmanul înşelătoriei, cum a spus în versuri prietenul dumitale, Molière, şi totul se va lămuri, se va aranja cum nu se poate mai bine… Uite! Cred că recunosc în domnul ofiţer un vechi camarad din tinereţe;

pariez că ne va îngădui amândurora să-l însoţim pe prizonier.

Gestul afirmativ al ofiţerului confirmă că autorizaţia era acordată.

— La drum! încheie Mathias. Şi să acceptăm din toată inima invitaţia Maiestăţii Sale. Este pentru binele nostru, vă asigur.

Apoi se întoarse spre Henriot, care se străduia s-o liniştească pe scumpa sa Carlotta.

— Îţi dau voie să-i spui că toate acestea trebuie să ducă la realizarea viselor voastre! adăugă el.

Dominique dispăruse deja, urmat de Beppo şi de ofiţerul de poliţie.

Mathias se ţinea îndeaproape. Surâdea. Acest surâs era plin de mister. Mai mult, îşi luase îndată un aer de autoritate necunoscută încă, dar care, în mod vag, inspira încredere.

O trăsură la care erau înhămaţi doi armăsari voinici aştepta în faţa casei. Mai întâi Beppo şi tatăl său, apoi ofiţerul de poliţie şi, în sfârşit, Mathias urcară în trăsură.

Caii porniră în goană.

— Unde ne duc? întrebă Dominique.

— Veţi vedea, se mulţumi să răspundă ciudatul vecin, care se înfăţişa acum într-o lumină cu totul nouă.

Era aproape zece seara şi străzile Parisului din vremea aceea deveneau aproape pustii. Felinarele domnului de La Reynie nu le lumina decât foarte slab, dar luna le înlocuia cu succes. Prin geamurile portierelor se vedea bine pe unde mergeau.

Trăsura intrase pe strada Temple. Mergea acum de-a lungul gardului care împrejmuia mănăstirea. În curând roţile făcură să răsune pietrele pavajului străzii Saint-Louis. Urmă apoi strada Saint-Antoine, pe care o străbătură până la poarta cu acelaşi nume.

— Dar, zise Beppo, recunoscând zidurile şi turnurile care îşi înălţau siluetele negre pe albastrul cerului înstelat, dar asta e Bastilia.

— Ce-ţi spuneam? replică Mathias şi mai ironic. Te

instalează ca pe un criminal de stat. Ce onoare!

După ce trecură podul mobil, caii se opriră în curte.

Guvernatorul în persoană îl aştepta pe noul prizonier. Şi binevoi să-l închidă el însuşi într-una dintre camerele de la primul etaj.

— Ca pe un prinţ de sânge! murmură, rânjind, domnul Mathias.

Uşa se închise în urma celor trei.

— Îmi veţi explica în sfârşit ce înseamnă asta? întrebă Dominique.

— Ei, cum vecine, nu începi să înţelegi?

— Nu.

— Nu mi-ai spus că fiul dumitale nu va vorbi decât la adăpost de orice răzbunare?

— Şi?

— Ei bine, regele îi oferă drept adăpost Bastilia, pentru a-i dezvălui secretul! Să mi-l spună.

— Dar dumneata nu eşti regele!

— Aşa e, dar reprezint aici pe locotenentul lui de poliţie.

— În ce calitate?

— Cunoaşteţi, după reputaţie, un anume domn Lecoq?

— Drace!

— Atunci ne vom înţelege, dragul meu Arlechino. Acest domn Lecoq sunt eu.

— Nu se poate! exclamară într-un glas tatăl şi fiul.

Şi domnul Mathias încheie triumfător:

— Ba da, eu, care vă aduc aici pe amândoi pentru a vă convinge că nu vă mai ameninţă niciun pericol ca să vă faceţi datoria! Fiţi aşadar fără teamă… Informaţi justiţia!… Şi, ca să începem, *signor* Beppo, povesteşte-ţi aventura.

IX. SIRENA

Lecoq îşi reluase înfăţişarea de luptă. Nu mai era burghezul placid şi blajin. O văpaie plină de îndrăzneală şi subtilitate îi strălucea în priviri.

— Stai jos, vecine! îi spuse Mathias, aşezându-se el însuşi într-un fotoliu. În două-trei zile, mâine poate, dacă informaţiile lui Beppo ne înlesnesc succesul, va fi liber şi recompensat după cum merită… Dar nu te-ai hotărât să vorbeşti, aventurosule Beppo? Ia să vedem! Ai întâlnit-o pe frumoasa Armida la un bal.

— Într-adevăr, începu prizonierul, la balul de la teatrul Bourgogne. Era în domino, mascată. Dar ce talie! Ce priviri! Ce voce caldă! Farmecele şi părul zeiţei Venus!

— Să amânăm portretul! îl întrerupse Lecoq. Nădăjduiesc că se va „demasca” mai târziu şi că vom putea să-i dezvăluim nestingheriţi semnalmentele! Ştiu că întâlnirea obţinută prin puterea ta de convingere urma să aibă loc în faţa bisericii Notre-Dame… Henriot te-a însoţit până la Châtelet… Să reluăm faptele din clipa în care te-a părăsit… Ceea ce ne scuteşte de introducere.

Şi, în carnetul cu care era înarmat, Mathias scrise aceste trei cuvinte: durdulie, înaltă, blondă.

Beppo îşi revenise.

— Era noapte de-a binelea când am ajuns în faţa catedralei, reluă el. Mă plimbam, ascultam… Niciun zgomot… Nimeni! Şi-o fi bătut joc de mine? Nu! În fine, s-a apropiat o umbră, cu glugă, adusă de spate precum zâna Carabosse[6] din pantomimele noastre. A venit la mine şi m-a întrebat dacă nu aştept pe cineva… O doamnă…

[6] Zâna Carabosse – zână rea, bătrână, urâtă şi cocoşată (n.t.).

Dominoul meu albastru… Da! Da! M-a poftit atunci s-o urmez şi m-a condus mai întâi într-un ungher al bisericii. Aici nu vedeai la un pas. Şi totuşi, însoţitoarea mi-a zis: „Gentilomule, trebuie să te laşi legat la ochi“. Am acceptat, şi iată-ne pe amândoi plecând; ea mă conducea ca pe un orb.

— Cum, făcu Dominique, n-ai avut îndemânarea să trişezi şi să vezi puţin?

— Imposibil, tată! Nu era o legătură, ci o întreagă mască, ce îmi acoperea toată partea de sus a feţei. Un resort o fixa în spatele capului. În locul ochilor, adevărate tampoane. O maşinărie specială şi bine pusă la punct, te asigur.

— Mai rămânea, observă Lecoq, să te orientezi după celelalte simţuri.

— Ceea ce am şi încercat, replică fiul lui Arlechino. La început, am crezut că reuşesc. Un anumit sunet m-a făcut să înţeleg că traversam un pod de lemn. Nu putea să fie decât Petit-Pont. Dincolo de el, picioarele au urcat o pantă destul de abruptă. Evident, strada Saint-Jacques.

— Bine, spuse Mathias, bârlogul e în cealaltă parte a apei.

— Staţi puţin, reluă Beppo. Bătrâna nu a întârziat să mă întoarcă la dreapta, apoi iar la dreapta. Şi terenul cobora din nou. Iar, şi în două rânduri, am simţit răcoarea râului… Intenţionase să mă dezorienteze. Traversam din nou Cité. Un zgomot mi-o dovedea: bătăile ceasornicului de la Samaritaine care, în stânga mea, anunţa ora zece. Probabil că am luat-o apoi pe străduţele care duc spre Fântâna Inocenţilor, dar cu atâtea ocolişuri încât am pierdut complet firul în acest labirint. Aş jura, totuşi, că nu m-am îndepărtat deloc de acelaşi punct.

— Şi ţi-ai dat seama cât timp a durat această plimbare pe orbeşte? întrebă Lecoq.

— Cu totul, douăzeci şi cinci de minute! răspunse tânărul cu siguranţă. Le-am numărat! De la Podul de Schimb: 13.

— Bine, continuă, îi ceru Mathias, făcând însemnări.

— În fine, urmă Beppo, însoţitoarea s-a oprit, anunţându-mă că am ajuns. Am auzit o cheie rotindu-se într-o broască, apoi o uşă care se mişca în balamalele ruginite. Am fost împins într-un culoar care era probabil destul de larg, căci, îndepărtând mâinile, nu am reuşit decât să ating uşor zidurile umede asemănătoare cu ale unei pivniţe, dovadă evidentă că trebuie să fi fost în partea de jos a râului. Douăzeci de paşi mai încolo, piciorul mi s-a poticnit de prima treaptă a unei scări. Ridicându-mă, am găsit balustrada. Era de stejar, lustruită de o lungă întrebuinţare, şi avea la capătul de jos o statuie de animal… un leu, poate.

— Spune mai departe, îl îndemnă Lecoq, notând acest detaliu în carneţel.

Beppo continuă:

— Am numărat douăzeci şi una de trepte. Apoi, după un palier larg, am coborât alte două trepte. Respiram un aer mai uscat şi mai cald. Mirosuri ciudate se amestecau aici. Înaintam pe un covor gros. O uşă s-a închis în urma mea.

Bătrâna mi-a strigat: „Nesocotitule!“ Jocul nostru de-a baba-oarba se sfârşise. M-am oprit; câteva clipe mai târziu masca îmi cădea de la ochi.

— A, iată-ne ajunşi! exclamă Dominique, tare interesat de această povestire pitorească.

— Unde te aflai? Ce vedeai? întrebă Mathias.

— La început n-am văzut nimic, răspunse Beppo, căci am fost orbit de strălucirea luminilor. Era o cameră octogonală, pe panourile căreia erau pictate scene din mitologie. Pe tavan, pe un fond azuriu, alte nimfe şi amoraşi. Pe jos era un fel de pajişte smălţuită cu flori. De jur-împrejur, divane moi. Nimic altceva de stat jos: perne orientale. În aer pluteau tot felul de parfumuri. Te-ai fi crezut acasă la un sultan.

— Să trecem peste asta! spuse Lecoq. E budoarul unei mici case. Dar presupun că nu ai rămas singur.

— Fireşte că nu, răspunse Beppo. Doamna de la bal se afla acolo, zâmbind, cu faţa descoperită. Ea îmi dezlegase masca. Ah, fermecătoare creatură! Graţia ei, o încântare;

glasul ei, o melodie; zâmbetul ei, o mângâiere a sufletului! Şi, ca să-o facă şi mai picantă, în colţul gurii, un mic semn negru.

— Destul! strigă Lecoq. Portretul e complet. Să trecem la fapte şi gesturi. Cum a început conversaţia?

— Cu o frază foarte amabilă din partea ei, felicitându-mă că mă purtasem ca un adevărat cavaler. După care, arătându-mi o masă somptuoasă pregătită dinainte: „La masă! mi-a spus ea. Aici învăţăm să ne cunoaştem.“ Am sărutat mâna ce mi se întindea şi ne-am aşezat. Nimic mai delicios decât această masă intimă, la lumina blândă a lumânărilor, înzecită de cristaluri. Turnându-mi în pahar un vin de culoarea topazului, mi-a ţinut primul toast citind un distih din *Orlando amoroso.* Fireşte, am răspuns în aceeaşi limbă. Trebuie să vă spun că mă dădusem drept un gentilom picard. „Cum! a zis ea mirată. Şi dumneata vorbeşti italiană? – Sunt de origine napolitană, am răspuns eu. – Dumneata, domnule viconte de… – Ei, frumoasa mea, una nu exclude pe cealaltă! Nu te-am înşelat decât în privinţa naţionalităţii. – Adevărat! Italian? – *Da vero.* – Şi eu sunt italiancă! *O felicita!*“ Şi iată-ne pe amândoi pălăvrăgind în graiul nostru natal. Am devenit imediat cei mai buni prieteni din lume. Părea că am trăit în aceeaşi regiune; toate locurile pe care mi le amintea, printr-o neobişnuită întâmplare, se dovedeau a fi exact acelea unde îmi petrecusem copilăria. Ce bucuroasă era! Cât despre mine, aceste amintiri, stimulentul şampaniei, frumuseţea ei, toate acestea mă ameţeau. Până într-atât încât mi-a fost ruşine de jumătatea de minciună pe care o aveam pe conştiinţă. Şi, auzind-o vorbind despre obiceiurile noastre teatrale şi de repertoriul nostru, am strigat deodată: *„Mia carissima! Mia diva! Mia ballerina!* Să ştii că eu însumi sunt fiu de actor, şi anume *signor* Beppo Biancolelli.“ Atunci i-a scăpat o exclamaţie. Nu am luat-o în seamă şi am continuat. „Da, vestitul Arlechino e tatăl meu.“ Ea m-a întrerupt cu acest strigăt: „Nu e cu putinţă! Dumneata, fiul lui Dominique!“ I-am răspuns că da şi, ca s-o conving, am declamat şi am făcut tot felul de *arlechinade.* La început, a

râs din toată inima. Apoi, deodată, fizionomia ei expresivă şi-a schimbat trăsăturile; o emoţie ciudată, a transformat-o. A căzut pe gânduri şi, sprijinindu-se cu coatele de marginea mesei, începu să murmure: „Dominique! Dominique! Ah! Ce amintire!“

De câteva clipe, tatăl lui Beppo devenise şi mai atent, şi mai captivat.

— Aşadar, această femeie mă cunoaşte! exclamă el.

— Aceeaşi întrebare i-am pus-o şi eu, continuă Beppo. Privirea îi era nesigură ca a cuiva pe care-l trezeşti în mijlocul unui vis frumos. Apoi, după un timp, nu fără o oarecare stânjeneală, mi-a răspuns: „Nu… nu eu… ci o prietenă… o soră… pentru care a fost ospitalier, generos… Ah! De ce n-a urmat ea sfaturile demnului dumitale tată? Viaţa i-ar fi fost mai puţin fatală… şi mai fericită!“ Vorbind astfel, această fiinţă ciudată se înduioşa. Am văzut o lacrimă alunecându-i pe obraz. Ar fi continuat, mi-ar fi spus poate totul, dar cineva a bătut de afară într-unul dintre panouri. Atunci s-a ridicat cu vioiciune, din ce în ce mai emoţionată, ascultând cu nelinişte. Semnalul se repetă. „Aşteaptă! mi-a zis ea. Mă întorc.“ Înainte de a fi făcut o mişcare ca să o opresc, dispăruse.

Urmă o tăcere. Beppo se oprise privindu-şi tatăl, care părea să caute prin ceaţa în care se pierde memoria.

— Nu-mi amintesc! murmură el.

— Să auzim până la sfârşit, se adresă Lecoq eroului aventurii.

Acesta continuă:

— Cred că s-a scurs cel puţin o jumătate de oră până la întoarcerea infantei mele. Poate chiar mai mult. Nu mai aveam prea bine precizată noţiunea lucrurilor. Se făcuse târziu… Eram puţin cherchelit. Toate picturile budoarului se învârteau nedesluşit în jurul meu. Era mai ales un îndrăcit de satir care scotea limba la mine şi părea că îşi bate joc de beţia mea… Am crezut că aud afară un zvon de voci, un fel de discuţie violentă… În sfârşit, sirena a reapărut, aducând o sticlă de formă nemaivăzută. „Să bem! mi-a zis ea. E vin de Spania!“ Mi s-a părut că are un

gust ciudat… fără îndoială gustul rău al narcoticului… Totuşi, sticla trebuia golită. Mi s-a părut că blonda mea Hebe nu mai bea. Dar era însufleţită, veselă peste poate… Dansam, cântam… Totuşi, o moleşeală, o toropeală punea stăpânire pe toate simţurile mele… Am recăzut pe divan… Pleoapele mi se închideau fără voia mea. De fiecare dată când făceam eforturi să le deschid, satirul se strâmba la mine din ce în ce mai infernal… Urechile îmi zbârnâiau. O voce… vocea ei… a rostit aceste cuvinte: „Fiul lui Dominique! Oh! Nu! Nu! Nu! Nu vreau să moară!“ Am vrut să cer o explicaţie. Dar eram la capătul forţelor şi biruit de somn. Mi s-a părut că două buze îmi atingeau uşor fruntea murmurând: *„Povero! Povero!“* Nu m-am trezit decât a doua zi, seara, în cariera de la Noisy… Restul îl ştiţi.

Odiseea lui Beepo se sfârşise. Timp de câteva secunde cei trei bărbaţi rămaseră pe gânduri, consolându-se din priviri. Apoi, Lecoq îi zise lui Biancolelli:

— Cred că Beppo nu mai are nimic să ne spună. Acum fac apel la memoria dumitale. Ia să vedem! Nu găseşti în trecut, în Italia, imaginea unei abandonate, a unei nenorocite pe care ai salvat-o culegând-o de pe drumuri, şi care ar putea să fie acum primejdioasa fiinţă descrisă de Beppo… cu ochi mari, fascinanţi, cu un păr de aur, cu acel mic semn negru?

— Aşteptaţi! îl întrerupse deodată Dominique. Îmi amintesc… Da… asta este! Acum cincisprezece ani… Fiul meu nu-şi poate aminti, căci abia se sculase după o boală lungă şi, pentru a se reface complet, îl trimisesem timp de optsprezece luni la doica lui, o ţărancă de lângă Napoli, pe malul mării. Conduceam o trupă în Toscana. O bandă de ţigani nomazi, în urma mai multor ravagii, a fost hărţuită şi distrusă din ordinul familiei Medici… Un masacru! Traversam nişte munţi. Bufonul, care mergea înainte, a găsit printre mărăcini o fetiţă de treisprezece-paisprezece ani, care se refugiase acolo să moară. Sângele îi curgea din mai multe răni. Era leşinată, gata să-şi dea sufletul. Soţiei mele i-a fost milă de ea. Am luat-o în trăsură, i-am pansat rănile. Când şi-a venit în fire, s-a aruncat

înfometată asupra mâncării pe care i-am întins-o. A doua zi era pusă pe picioare, plină de vioiciune… Ce să faci cu ea? Toţi ai ei erau împrăştiaţi, nimiciţi. Tremura de frică să n-o gonim. Ne privea cu nişte ochi mari, înspăimântaţi. Da, parcă o văd. Nişte ochi minunaţi şi un păr ca grâul copt. Mi-a trecut prin minte că poate voi face cu uşurinţă din ea o mare actriţă. A rămas printre noi. Progresele ei au fost minunate… Peste trei luni, debuta cu mare succes… Rar am întâlnit în lunga mea carieră asemenea instincte dramatice… Avea mai ales o capacitate de a se metamorfoza, o uşurinţă de a-şi schimba înfăţişarea, cu virtuozitate, un talent original care promitea un viitor strălucit. O stagiune întreagă a fost o adevărată nebunie după Zingara. Aşa o numisem… Dar o asemenea pupilă se păzeşte greu. Zadarnic am căutat s-o ferim de seducători… Într-o bună zi, ingrata Zingara a dispărut.

— Răpită de vreun prinţ? întrebă Mathias.

— Nu, răspunse Dominique, de un simplu medic… un german… îşi zicea Karl… De atunci, n-am mai auzit nimic de niciunul dintre ei.

Timp de câteva minute, Lecoq rămase pe gânduri. Apoi, după câteva întrebări, încheie brusc convorbirea.

— Bine, spuse el, mă voi gândi… Noaptea e un sfetnic bun, mai cu seamă pentru prizonieri. Adio, Beppo. Nu-ţi face gânduri rele.

Şi, urmat de Dominique, ieşi din Bastilia.

X. PE URME

I-am lăsat pe Henriot şi pe Carlotta singuri în casa din străduţa Vert-Bois. Înainte de a pleca, domnul Mathias spusese câteva cuvinte care lăsau să se creadă să le ghicise secretul. Un secret de copiii, dar copii care se iubeau de-a binelea.

— Ai înţeles? se grăbi el să o întrebe. Tatăl meu ne încurajează.

— Şi al meu la fel, spuse ea.

— Ce fericire! strigă îndrăgostitul. Vor consimţi la căsătoria noastră.

— O! exclamă fata. Peste un an... doi... Suntem atât de tineri.

— Vai! oftă el.

Şi, ca să-şi potolească nerăbdarea, depuse două sărutări lungi pe ochii negri ai alesei lui. Ea nu i-o luă în nume de rău şi, nespus de calmă, continuă:

— Cam tot pe atunci, căci privilegiul regal nu cred să dureze mai mult, tatăl meu se va întoarce probabil în Italia.

— Sunt îndreptăţit să cred că şi al meu va fi încântat să părăsim Franţa. Vom pleca împreună. Nicio clipă despărţiţi. Vor fi şi ei fericiţi.

— Iar până atunci, reluă ea, mă vei învăţa să vorbesc perfect franţuzeşte.

— Tu, zise el, mă vei învăţa toscana cea mai pură. Nu vrei să luăm lecţii reciproce, draga mea profesoară?

— Bucuroasă, domnule profesor!

Şi, prinzându-se mai mereu de mâini, vorbiră o jumătate de oră în limba lui Tasso, jumătate de oră în cea a lui Racine.

Se ştie ce minuni poate face dragostea. Încă puţin, şi el s-ar fi putut da drept italian, iar ea, franţuzoaică.

— Ştii că tata are de gând să ia cu el o mică trupă pariziană ca să facă cunoscute acolo comediile lui Molière? întrebă ea. Cel puţin acelea care au doar câteva personaje.

— Cu atât mai bine! exclamă el. Vom juca şi noi! Tu, Lucile, Agnès, Marianne; eu, Valère, Eraste sau Clitandre.

Şi iată-i recitând, jucând acele adorabile scene în care marele nostru poet comic a dramatizat aşa de bine toate zvâcnirile, tot avântul, toate tandrele inconsecvenţe ale inimilor îndrăgostiţilor.

Buna Gertrude, care supraveghea de mult timp, fără să-l tulbure, acest încântător duo, buna Gertrude, aşezată acum la loc de onoare, asculta cu atenţie, aplauda şi râdea în hohote.

Actorii noştri ajunseseră la călduroasa concluzie a împăcării din *Dragoste cu toane*:

„ERASTE: Spuneţi da, doamnă; o dragoste-aşa mare
Să fie pentru noi în veci nemuritoare.
În fine eu v-o cer, iertare generoasă.
Mi-o veţi acorda?
LUCILE: Conduceţi-mă acasă.“

— Bravo! Bravo! strigară vocile reunite ale lui Mathias şi Dominique care, în tăcere, tocmai apăruseră în prag.

Bătuse miezul nopţii.

Totuşi, două ore mai târziu, misterioasa cameră din străduţa Vert-Bois era încă luminată. La început, domnul Mathias stătuse de vorbă cu fiul său. Fiindu-i de aici înainte asociat, dorise să-i comunice noile informaţii culese puţin mai devreme. Henriot îşi ascultă tatăl repetând relatarea lui Beppo până în cele mai mici amănunte. Dacă pătrundea şi el în cuibul bandiţilor, toate aceste indicaţii îi ajutau să constate dacă este aceeaşi casă şi aceeaşi femeie.

— Curaj, copilul meu! Mâine poate o vom da pe mâna justiţiei pe această vampiră îmbuibată de sânge, pe această ticăloasă infernală.

— Tată, observă cu blândeţe fiul, aminteşte-ţi că i-a

salvat viaţa lui Beppo! Aminteşte-ţi că a văzut-o emoţionându-se, căindu-se şi plângând.

— Lacrimi de crocodil, replică Lecoq. Cred că am un suflet bun şi indulgent. Dar pentru asemenea sceleraţi, nicio slăbiciune, nicio milă. Aşa m-am purtat zilele trecute faţă de acea Brinvilliers, tot aşa mă voi purta mâine şi faţă de această sirenă! Sunt nişte monştri, nişte reptile veninoase… Şi când le ai sub călcâi, le striveşti! De altfel, asta nu va face parte din rolul tău… Mergi şi te odihneşte, copile, căci ziua care ne aşteaptă va fi aspră… Pe mâine!

Şi, după ce-l îmbrăţişă, rămase singur să se mai gândească şi să mai lucreze la succesul pe care îl promisese.

Îşi aminti că, printre tinerii dispăruţi, erau mulţi cărora li se cunoştea „ruta“ parcursă până la ora întâlnirii, rută care indica drept loc de întâlnire poarta unei biserici.

Numele acestor biserici le avea trecute pe carneţel. Le însemnă cu un punct roşu pe planul Parisului, pe care tocmai îl desfăşurase. Acestea erau: Saint-Germain-l’Auxerrois, Notre-Dame, Saint-Séverin, Saint-Merry, Saint-Leu, Saint-Eustache. Punctele roşii formau un cerc. Puse degetul în centru şi, privind în acel loc, citi numele străzii Orfèvres.

Îngustă, aproape pustie, vecină cu fluviul, aceasta se găsea de altfel printre indicaţiile lui Beppo.

Aici locuia vraciul de dincolo de Rin.

De un german, de un medic fusese răpită Zingara. Poate că era vorba de acelaşi om.

Se întoarse apoi mult pe firul amintirilor.

— Lombard, murmură el, a studiat germana.

Ai fi zis că un nor trecea peste faţa lui Mathias. Se încruntă. Un fulger îi străluci în privire. Scoase un strigăt de mânie şi de ameninţare:

— Ah! Dacă ar fi el… Dacă aş pune mâna în sfârşit…

Înfierbântat de această speranţă, Lecoq se aruncă îmbrăcat în pat. Oboseala îi aduse până la urmă câteva momente de somn. Dar gândurile îi erau încă treze, şi dacă cineva s-ar fi aplecat spre buzele lui fremătânde, ar fi auzit

aceste trei nume care se confundau în visul lui:

— Schwartz! Karl! Lombard!

A doua zi, dis-de-dimineaţă, intră la domnul de La Reynie. Locotenentul de poliţie îl aştepta cu nerăbdare. Lecoq expuse situaţia, adăugă că avea mare nădejde în reuşita lui, şi poate chiar din seara aceea.

În consecinţă, solicita un ordin pentru a avea la dispoziţie toţi agenţii, toţi soldaţii pe al căror concurs să putea conta şi pe care voia să-i aibă la ordinele lui, adică postaţi dinainte în locuri ferite, în vecinătatea posibilului câmp de bătălie.

Invitat să le aleagă el însuşi, acesta se decise pentru: Luvru, Châtelet, primărie şi Hale.

— Cereţi, îi zise domnul de La Reynie, mai cereţi! Trebuie să-l mulţumim pe rege.

— Trebuie să-mi salvez copilul! răspunse Lecoq.

Şi el însuşi duse toate ordinele necesare ca să fie sigur că vor fi în mod fidel executate.

— Apropo, îl întrebă locotenentul de poliţie, când era gata să iasă, aţi înmânat lui lady Guilford paşaportul pe care-l aştepta? Voiam să ştiu că e pe deplin satisfăcută. O femeie încântătoare. Îi datorăm atenție.

— Voi mai trece pe la ea, răspunse Mathias.

Într-adevăr, pe la zece, Mathias se prezentă din nou la locuinţa din strada Lavandières-Sainte-Opportune.

Fritz, portarul, îl conduse la majordomul Hermann, care păru că îşi aminteşte de el şi îl lăsă ca în ajun în vestibul, în timp ce mergea să-şi anunţe nobila stăpână.

În curte erau două căruţe încărcate şi acoperite cu prelată. În plus, o trăsură mare de poştă, pregătită şi ea pentru o plecare apropiată.

Hermann, care se întoarse aproape imediat, îi spuse cu vorba lui stâlcită că, deoarece pleca în acea seară, contesa nu primea pe nimeni, dar că aprecia atenţia locotenentului de poliţie şi că îi mulţumea.

Mathias se retrase.

— Iar germani! şopti el.

Şi, căzând pe gânduri, înconjură insuliţa de case pentru a ajunge în strada Orfèvres. Strada aceasta îl atrăgea.

Părăsită de cei al căror nume îl purta, ea devenise proprietatea celor mai josnici speculanţi. Câteva prăvălioare erau închise, alte magherniţe căzdeau în ruină. O singură casă, lungă, înaltă şi parcă lipită de locuinţa ocupată de lady Guilford, părea demnă de a fi reşedinţa doctorului Schwartz.

Într-adevăr, la fel ca în ajun, se vedeau ieşind de acolo oameni în cârje şi cu înfăţişarea suferindă.

„Dacă m-aş duce la o consultaţie?“ îşi zise Lecoq.

Şi, simulând mersul unui bolnav, intră.

De altfel, uşa era deschisă oricui.

În spatele ei se întindea un culoar slab luminat de un fel de ferestruică cu bare de fier. Spaţiul dintre cele două ziduri, umiditatea erau asemănătoare cu cele descrise de fiul lui Dominique. La capătul balustradei de stejar, lustruită de o lungă întrebuinţare, se vedea nu un leu, ci un grifon; la pipăit cele două animale se asemănau. Scara avea douăzeci şi una de trepte, exact cifra amintită de Beppo.

Cât despre celelalte două trepte pe care le coborâse fiul lui Dominique, nici cea mai mică urmă. E adevărat că tapiserii vechi de Arras acopereau zidul palierului unde se deschidea o singură uşă.

Poate că în spatele tapiseriilor se ascundea o a doua uşă. Se putea aşadar presupune, dar nu se putea afirma cu siguranţă, că era aceeaşi casă.

Lecoq, îndrumat de un zumzăit surd, intră pe singura uşă vizibilă.

Pătrunse într-un fel de anticameră, unde, pe banchete şi pe nişte scaune şubrede, vreo zece bolnavi îşi aşteptau rândul la consultație.

Un loc era gol, alături de fereastră şi foarte la lumină. Ceilalţi bolnavi păreau a fi preferat umbra.

Se aflau acolo mai ales mic-burghezi. Într-un grup format de trei cumetre din Hale se sporovăia cu entuziasm despre miraculoasele reţete ale doctorului.

De câteva minute, domnul Mathias asculta, privea, când o nouă persoană îşi făcu apariţia în sală.

Era o femeie deja în vârstă, înaltă şi uscată, cu o figură de cucuvaie, înfăţişarea discretă şi amabilă, hainele negre, bonetă şi guler după moda spaniolă.

Lecoq tresări.

— Însoţitoarea! murmură el.

Amândoi se examinară în tăcere. Apoi femeia veni spre el.

— Domnul a sosit acum, zise ea, şi încă nu are număr.

Lucrurile se petreceau deja ca la marii noştri specialişti moderni.

Mathias răspunse afirmativ şi bătrâna continuă:

— Un scud, vă rog; iată numărul 33…

— Oh! Oh!… exclamă Lecoq, plătind, o să am cam mult de aşteptat.

— Primele douăzeci de persoane au şi plecat, răspunse femeia, nu mai sunteţi decât al treisprezecelea.

— Un număr cu ghinion! murmură el, scăzând glasul. Pe lângă asta, sunt grăbit. Oare nu ne-am putea înţelege?

— Cum să nu! răspunse ea pe acelaşi ton. Opresc întotdeauna câteva numere de favoare… Dar face un ludovic.

— Fie şi un ludovic! se învoi Lecoq, scoţând punga.

Însoţitoarea îl cercetă cu un zâmbet şi cu o privire ciudată. Simţea ea oare în el pe omul poliţiei?

— De altfel, reluă ea după ce încasă plata, îl voi anunţa pe stăpânul meu că ne-a venit o persoană distinsă. Îi va expedia pe ceilalţi.

Şi, cum tocmai ieşea un bolnav din sanctuar, intră ea pentru a-l anunţa pe următorul:

— Urmează numărul 21… 21…

Ceilalţi se perindară, expediaţi prompt, după cum promisese interlocutoarea lui. Lecoq reflecta. Bănuiala nu-i dădea pace.

„Dacă ar fi el? se întrebă Mathias stând cu coatele pe genunchi şi fruntea în palme. Dacă este el, ce să fac? Să-l dau pe faţă sau să mă prefac că nu-l cunosc? N-ar fi trebuit

să vin decât deghizat, ca nici măcar el să nu mă cunoască… Întâlnirea asta îl va pune în gardă… Dacă aş pleca?“

Şi, ridicând capul, băgă de seamă că micul ghişeu de la uşa prin care se intra în cabinetul doctorului se deschisese. Dar se închise imediat. Însă, prin micul grilaj al vizetei, Lecoq întrezărise strălucind o privire pătrunzătoare.

„O! îşi spuse el, am fost studiat. Să nu dau înapoi… E prea târziu!“

I se dăduse numărul 27. A fost chemat numărul 26. După o clipă ieşea.

Dar, contrar obiceiului, uşa se închise de tot. Trecură câteva minute. Mathias se ridică. Înaintă nerăbdător. Însoţitoarea se arătă în prag.

— Doctorul, anunţă ea, tocmai a fost chemat în grabă mare de monseniorul episcop de Chartres. Se va întoarce abia vinerea viitoare. Pe vineri, doamnelor şi domnilor.

Lecoq, neîncrezător, făcu un pas înainte şi se aplecă să vadă interiorul cabinetului.

— Puteţi să vă uitaţi, spuse ea, dându-se la o parte. A şi șters-o.

Apoi zâmbi ironic.

— Îmi pare rău, domnule… Sluga dumneavoastră! îi mai zise ea, făcând o reverenţă adâncă.

Lecoq se depărtă, neştiind însă dacă trebuie să regrete această întâmplare sau să se bucure.

Bănuielile sale erau aproape confirmate. Doar pe Mathias putuse să-l recunoască, nu şi pe Lecoq. Ştia oare Lombard ce devenise Mathias?

Ajungând la colţul străzii Orfèvres, instinctiv, se întoarse dintr-odată. Însoţitoarea era în prag; îl urmărea cu privirea.

Văzându-se descoperită, femeia se întoarse în casă.

„Sunt spionat! Atenţie!“ îşi zise Lecoq.

Grăbi pasul, făcu ocoluri, traversă case care aveau două ieşiri şi, până la urmă, nu ajunse în străduţa Vert-Bois decât atunci când se convinse că i se pierduse urma.

Henriot, pe jumătate îmbrăcat cu costumul său de tânăr senior, aştepta cu nerăbdare.

Mâncară în grabă, tăcuţi. Se simţea că încercarea se apropie.

— Tată, ce ai? îl întrebă fiul, văzându-l aşa de încruntat, aşa de tăcut. Vorbeşte… haide… De ce mi-ai ascunde ceva?

— Ţi-am spus totul, copilul meu, răspunse el, în afara unui presentiment care devine aproape certitudine. Ţi-am povestit nenorocirile noastre, Henriot. Îţi mai aminteşti de bărbatul care le-a pricinuit pe toate…

— Îmi amintesc: Lombard.

— Ei bine, continuă Mathias, totul mă îndreptăţeşte să cred că îl vom întâlni în drumul nostru şi că el este şeful sau cel puţin inspiratorul acestei bande.

— Cu atât mai bine! strigă cu hotărâre Henriot. Asta îmi întăreşte şi mai mult curajul! Va trebui să-mi răzbun mama.

XI. GRĂDINA TUILERIES

Grădina Tuileries, aşa cum e astăzi, nu seamănă deloc cu cea de atunci.

Pe cele două terase, cu mult îngustate între timp, se găseau carpeni şi arbori de tisa tăiaţi în diferite forme. Ici, piramide şi umbrele; colo, colonade şi porticuri. Pe scurt, o grădină după moda franţuzească, cu boschete, grote şi labirinturi care reproduceau, aşa se credea, pe cele din Pafos şi Amathonte[7].

Era la modă promenada; aici se legau şi continuau cele mai multe aventuri galante. Se ştie că domnia Marelui Rege a fost şi cea a amorului.

Câte întâlniri se dădeau! Câte sute de suspine şi jurăminte! Câte sărutări în această a doua Cytheră înfrumuseţată de Lenôtre!

În împrejurimi se găseau cabarete aristocratice, printre altele cel al ilustrului Renard, unde se întâlneau distinsa floare a nobilimii trândave şi galanţii bogaţi de la curte sau din Paris.

Era multă lume în ziua aceea, zi minunată de primăvară, nu numai pe cele două terase, ci şi pe sub marii arbori din mijlocul grădinilor. Acolo, o întreagă ceată de ucenici sculptori, de zidari şi arhitecţi sfârşea de fixat divinităţile fluviale ale lui Coysevoix.

Adăugaţi la aceştia burghezii hoinari, preţioasele şi cochetele purtând noile lor toalete uşoare, multe slujnice şi militari, jucători de bile şi de minge, şcolari, mulţi copii. Era o larmă, o forfotă, un adevărat carnaval sub un soare

[7] Pafos, Amathonte - vechi oraşe din insula Cipru, celebre pentru cultul închinat zeiţei Venus (n.t.).

strălucitor.

Totuşi, era aproape ora trei şi Henriot al nostru nu făcuse niciun progres faţă de ziua trecută în grădina Luxembourg, la Palatul Justiţiei sau în Piaţa Regală.

Trebuia să presupună că sirena se deplasase în alte locuri sau că se abţinea un timp să-şi mai caute victime?

Nu! Pe când Henriot trecea prin vecinătatea cabaretului lui Renard, auzi un crainic anunţând două mii de livre recompensă celui care va da veşti despre cavalerul de Trévelac, dispărut cu o seară în urmă.

— Încă unul! exclamă cel care conducea conversaţia. Ştiţi, domnilor, că nu suntem în siguranţă la Paris? Şi mereu gentilomi. Numai tineri… cei mai bine făcuţi, pe legea mea. Dacă o mai ţine aşa, mă întorc la mine acasă.

— Sărmanul Trévelac! spuse un altul. Tocmai sosise din provincia lui. Nu avea nici douăzeci de ani. Un băiat foarte simpatic, poate puţin cam naiv…

— Ăsta e masacrul inocenţilor! îl întrerupse cel care vorbise primul. Noi nu mai avem vârsta lor, iată ce mă liniştеşte în privinţa noastră…

— … şi nici inocenţa! încheie un zeflemist. Domnilor, vă propun o ligă, cea a fraţilor mai mari, care îi va supraveghea pe cei mici. Să salvăm tineretul!

Henriot merse mai departe, spre terasa de la marginea apei, în locul cel mai puţin umblat unde se afla labirintul.

Deodată, lângă un carpen, foşnetul unei rochii de mătase îl făcu să tresară. Apăru o femeie cu o talie elegantă, dar cu faţa pe jumătate acoperită de o mantilă spaniolă.

Tânăra era însoţită de o guvernantă cu un aer viclean şi ursuz.

Dar Vioiul îşi concentra atenţia la început doar asupra stăpânei.

Drumurile lor urmau să se întretaie. Ea îl privi în tăcere. O privire ciudată! O splendoare de ochi!

„Dacă e ea!“ îşi spuse Henriot, pornind aproape imediat pe urmele ei.

Tânăra mergea încet şi, din când în când, se întorcea pe

jumătate, de parcă ar fi aşteptat pe cineva. După câteva ocoluri, se întoarse de unde venise. Oare pentru a căuta singurătatea? Oare pentru a-l întâlni din nou pe tânărul şi discretul ei admirator?

De data asta mantila era pe trei sferturi ridicată. O ocheadă, un zâmbet îl lămuriră definitiv.

— În sfârşit! murmură el, convins de instinctul secret pe care contase.

Necunoscuta înaintă pe sub umbrarele cele mai singuratice şi ajunse la locul numit Grota lui Calypso.

Era o stâncă mărginită de arbori mari de tisa tăiaţi în formă de sferă. O peluză îngustă, împodobită la mijloc cu un bazin, se întindea în faţa scobiturii sub care se găsea o bancă de marmură.

Doamna şi însoţitoarea ei se aşezară aici. Aceasta din urmă întinse o carte celeilalte care păru că începe să citească.

Henriot trecu prin faţa ei, dar fără să îndrăznească să-i vorbească în alt chip decât prin limbajul ochilor.

Câţiva paşi mai încolo, lângă cărpinişul des care izola complet acest ungher pierdut printre boschete, zări o bancă foarte bine poziţionată, pe care se grăbi la rândul lui să se aşeze.

Prin preajmă, nimeni.

Cititoarea, ca să se bucure desigur de prospeţimea aerului, se descoperise de tot; Henriot, deşi la o oarecare distanţă, putea să o cerceteze în voie. Era fermecătoare! La fel cum o descrisese Beppo, cu excepţia părului. Blond ca aurul spicelor, spusese el. Aceasta avea părul negru ca smoala.

O mare diferenţă care reuşea să-l deruteze pe tânărul nostru observator.

Trebuia să vorbească? Trebuia să aştepte? Această ultimă cale se potrivea mai mult cu timiditatea lui naturală; aşteptă.

Câteva persoane, care se plimbau, trecură sau se arătară pe aleile laterale. Printre ei, dincolo de grotă, un muncitor zidar sau un sculptor care, terminându-şi prânzul

frugal, părea în căutarea unui loc potrivit pentru odihnă până la reînceperea lucrului.

Muncitorul se culcă sub un tufiş şi, acoperit cu o salopetă albă, cu o batistă în carouri pe faţă, ca să-l apere de insecte, păru în curând adormit.

De altfel, locul pe care şi-l alesese se găsea prea departe de personajele noastre ca să le stinghereaască.

Există complicaţii primejdioase, chiar când cunoşti pericolul, pentru un suflet de optsprezece ani. Henriot începea să-i simtă enervanta şi magnetica influenţă.

„E cu putinţă ca o fiinţă atât de fermecătoare să fie atât de crudă şi de perfidă? “ îşi zicea el.

Doamna, din când în când, îl privea pe sub sprâncene şi râdea, arătându-şi dinţii strălucitori. Apoi se aplecă deodată spre însoţitoarea ei, care tricota aşezată la capătul băncii din marmură, şi păru că îi spune ceva cu glas scăzut. Femeia se sculă numaidecât şi o porni, fără să-şi lase lucrul, într-o plimbare care o duse spre tânărul necunoscut.

La dus, făcu cu ochiul; la întoarcere, făcu o grimasă care însemna lămurit:

„Curaj! Nu vreau decât să-ţi dau o mână de ajutor! Îndrăzneşte, dar! “

Vioiul nu îndrăznea. Dar privirea lui, cu încăpăţânare îndreptată spre necunoscută, devenea din ce în ce mai grăitoare.

Ea o chemă cu un gest pe însoţitoare şi îi dădu probabil un ordin, căci aceasta veni drept la banca pe care stătea Henriot şi se aşeză lângă el.

— Îmi daţi voie, tânărul meu senior, îi se adresă ea. E vorba de un mesaj din partea tinerei mele stăpâne pe care trebuie să vi-l transmit…

— O, doamnă! exclamă el, dându-se mai la o parte din curtoazie. Ce fericire!

— Vă înşelaţi, reluă cu severitate bătrâna. Vă cerem pur şi simplu să păstraţi buna cuviinţă. E un lucru nelalocul lui să hăituieşti astfel femeile cinstite.

Acest început, la care nu se aştepta nici pe departe, îl

surprinse pe eroul nostru.

— Cum, pentru asta? îngăimă el.

— Sigur! îi replică femeia. Privirile dumitale, care ne urmăresc cu încăpăţânare, ne jignesc pudoarea. Vezi-ţi de drum, frumosule nobil!

Această peroraţie, puţin ironică, împrăştia îndoiala care îl făcea să ezite pe fiul lui Mathias.

„S-o punem la încercare! îşi zise Vioiul. Dacă nu mă reţine, asta înseamnă că m-am înşelat.“

După care se ridică.

— Scuzaţi-mă, spuse el. Nu ştiam. Sunt un provincial neştiutor al obiceiurilor pariziene… Mă retrag…

— Un moment! exclamă cumătra. Am vorbit în numele domnişoarei. Acum e rândul meu.

Şi arătă cu privirea un loc la celălalt capăt al băncii.

— Aşezaţi-vă, domnule, domnule…

Acest cuvânt repetat devenea interogativ.

— Viconte de Lansac, răspunse el.

— De minune! murmură femeia, evident satisfăcută. Aveam dreptate când ziceam că trebuie să fiţi un gentilom.

— Sosit de trei zile din Anjou, adăugă el.

— Un ţinut bogat, îl încercă ea.

— Foarte bogat, aprobă el cu mândrie, iar familia mea, îndrăznesc s-o spun, nu se află printre ultimele din ţinut.

— E greu să nu vă cred, conchise ea. Şi dacă aş fi în locul cuiva care ne priveşte ţintă, aş avea încredere. Te înţelegi întotdeauna cu oamenii de bine.

— Doamnă, vă asigur… începu el.

— Nu aşa de aproape! îl întrerupse ea. Să nu avem aerul, dar să vorbim… eu fără să-mi las lucrul şi dumneavoastră continuând să priviţi într-acolo.

Urmă o tăcere, în timpul căreia Henriot nu se putu abţine să nu-şi privească vecina pe sub sprâncene.

Avea cel puţin cincizeci de ani. Era înaltă şi uscată ca o vrăjitoare; profilul şi ochii păreau ale unei păsări de pradă.

Femeia începu să ofteze.

— Doamnă, ce aveţi? întrebă pretinsul viconte cu un interes timid.

— Ah! murmură ea. Când asist la emoţiile a două inimi tinere gata să se adore, îmi amintesc de vremea când eram tânără.

— Cum, credeţi că stăpâna dumneavoastră! exclamă falsul Lansac.

— Niciun cuvânt mai mult! replică ea. Vorbeşte pentru dumneata, tânărul meu încrezut… şi chiar şi aşa…

Vioiul se pregătise dinainte pentru scena mărturisirii, calda mărturisire a unei iubiri nevinovate.

— Ce să vă spun, doamnă, în afară de ceea ce sufletul dumneavoastră compătimitor a şi ghicit? Sunt încă tânăr, neştiutor în ale vieţii… E pentru prima dată când inima mi-e cuprinsă de dragoste… A fost ca un trăsnet, şi acum sunt năucit, fermecat… Sunt al ei pentru totdeauna… E atât de frumoasă!

— Şi atât de distinsă! adăugă însoţitoarea… La urma-urmelor, ce e de mirare? Fiica unui prinţ.

— Adevărat? întrebă el cât se poate de naiv.

— O, e o poveste întreagă! zise însoţitoarea.

— Istorisiţi-mi-o şi mie, doamnă, şi mă veţi face fericit. Vă ascult.

Ea păru că se reculege o clipă şi începu astfel:

— Sunt mulţi ani de atunci. Un mare senior, dintr-o ţară învecinată cu ţările sultanului, a venit cu o solie la Paris. O simplă grizetă din mahalaua Saint-Antoine a avut darul să-i placă şi a răspuns dragostei lui. Un copil, o fată, a fost rodul unirii lor. Îndrăgostit cu pasiune de mamă, tatăl voia s-o ia în căsătorie. Împăratul s-a opus. Obligat să părăsească Franţa, seniorul a promis că se va întoarce. Şi dus a fost pentru totdeauna. Din când în când, sărmana abandonată primea în mod misterios o mare sumă de bani. Tânăra a fost crescută la ursuline. Şi-a pierdut mama şi, singură pe lume, urma să se consacre Domnului când, acum de curând, o veste neaşteptată i-a schimbat destinul. Prinţul Jabiruski, aşa se numea, tocmai a murit recunoscând-o ca moştenitoare. O avere imensă. Milioane!

Vicontele de Lansac asculta cu gura căscată, cu toate semnele celei mai desăvârşite credulităţi. Dar în gând îşi

spunea:

„Zi! Zi înainte! Sunt la fel de şiret ca şi tine, prefăcuto, şi al naibii dacă o să-ţi întrerup povestea asta de adormit copiii!“

— Înţelegeţi, încheie ea, că prinţesa Jabiruska are tot dreptul să fie mândră şi pretenţioasă! O partidă superbă.

— Vai!… suspină tânărul din Anjou, tare mi-e teamă că nu mă va găsi demn de ea.

— Cine ştie? răspunse însoţitoarea. Sunteţi drăguţ, de familie bună; vă cred sincer. Ar trebui oare s-o spun? Mi s-a părut adineauri că simte aceeaşi tulburare ca a dumitale. Dragoste fulgerătoare, păi! Ah, o cunosc prea bine!

Henriot deveni mai stăruitor.

— Doamnă, doamnă, dacă mi-ar fi cu putinţă să-i fiu mai aproape, să-i mărturisesc devotamentul meu…

— Ei, nu zic nu! însă numai asigurându-mă că o faceţi cu gânduri bune şi că nu mă veţi uita în rugăciunile dumneavoastră.

La această insinuantă ipocrizie, Henriot răspunse cu o pungă doldora, pe care ştiu să o strecoare cu îndemnare în mâna dibace a mijlocitoarei.

Apoi, cu o candoare aparentă, cu ochii la cer, îşi duse mâna la inimă, aşa cum se obişnuia la un astfel de jurământ.

— Jur! spuse el.

Bătrâna sibilă aruncă mai întâi o privire prudentă în jur. Nimeni nu putea auzi, nimeni nu putea vedea, în afară de prinţesă, care începea să dea semne de nerăbdare.

Mai era însă, mult mai încolo, muncitorul zidar. Dar, întins mai departe în iarbă, acesta dormea adânc.

— Ei bine, reluă încet însoţitoarea, în seara asta, la căderea nopţii, să vii singur… şi fără să fi vorbit nimănui de această întâlnire…

— Nimănui, doamnă… Unde?

— În faţa bisericii Saint-Germain-l’Auxerrois. Poate voi avea fericirea să vă pledez destul de convingător cauza ca să vă obţin o foarte scurtă întrevedere.

— O, fericire cerească!

— Fiţi discret. Nu ne urmăriţi, v-o interzic… Şi, pentru diseară, aveţi grijă să vă puneţi cel mai bogat costum.

— Dar acesta îmi pare…

— Foarte bine! Ţinuta e dintre cele mai elegante… Dar nu ezitaţi să adăugaţi şi bijuterii, diamante. Tuturor femeilor, chiar şi prinţeselor le plac lucrurile care strălucesc. Pe diseară!

Şi, la fel de demnă ca o *camerera mayor,* ajunse lângă tânăra ei stăpână, care tocmai se ridica pentru plecare.

Îndepărtându-se, nobila fiică a prinţului Jabiruski nu ezită să-i adreseze noului ei adorator un ultim zâmbet, o ultimă privire: săgeţi ucigătoare.

Câteva secunde mai târziu, cele două aventuriere dispăruseră.

Henriot rămase mai întâi nemişcat. Bucuria de a fi reuşit, mândria de a-şi fi jucat rolul, indignarea, nerăbdarea şi, s-o spunem, speranţa cu care ne înfierbântă totuşi la această vârstă o primă întâlnire, mii de sentimente confuze, toate acestea îi făceau inima tânără să-i bată cu putere.

Vrând s-o pornească pe urmele frumoasei fugare, ajunse până aproape de meşteşugarul care moţăia. Dar acesta întinse picioarele de-a latul drumului.

— Stai pe loc, spuse el. Niciun pas mai mult!

Vioiul se opri. Era vocea tatălui său.

XII. ÎNAINTE DE BĂTĂLIE

— Ssst! şopti Lecoq. Poate suntem supravegheaţi. Să schimbăm doar câteva cuvinte, încet, fără să se poată băga de seamă. Ai obținut întâlnirea?

— Da.

— Pentru diseară?

— Diseară.

— Bun! Caută-ţi purtătorii de lectică şi cere-le să te ducă la teatrul Bourgogne. Acolo, îndată ce începe spectacolul, treci prin culise şi ieşi prin spatele teatrului. Prietenul nostru Dominique îţi va împrumuta o mantie, un altul o pălărie, care te vor face aproape de nerecunoscut. Întoarce-te astfel acasă… Aşteaptă-mă… Voi veni şi eu într-o oră… Du-te…

Toate aceste ordine au fost date rapid, fără ca tatăl să se mişte, fără ca fiul să pară a avea vreo legătură cu el. Se plimba de colo-acolo pe peluză, de parcă aştepta ca prinţesa să aibă destul avans ca să poată pleca şi el.

După plecarea lui, Lecoq rămase câteva minute în aceeaşi poziţie, în aceeaşi nemişcare. Pentru oricine ar fi pândit din împrejurimi, somnul lui aparent nu se întrerupsese.

În fine, se prefăcu că se trezeşte, se întinse, se ridică încet şi ieşi din labirint cu înfăţişarea indiferentă a unui muncitor care se întoarce la lucru.

Acest exces de precauţie nu era inutil. În timpul scenei de la grotă auzise zgomote înfundate de paşi şi trosnetul crengilor uscate în spatele cărpinişului şi al arborilor de tisa. Nu văzuse pe nimeni suspect; dar pentru el era evident că cele două aventuriere aveau păzitorii lor, ascunşi, dar gata să la sară în ajutor la nevoie. Unul dintre

ei îl urmărea probabil pe Henriot şi îi pierdea urma la teatrul Bourgogne.

Lângă unul dintre piedestalele hărăzite să primească o statuie se ridica o baracă de scândură, unde sculptorii şi zidarii îşi depozitau uneltele. Mathias intră înăuntru.

Acolo aştepta muncitorul de la care împrumutase bluza mânjită de ipsos şi restul costumului cu care fusese îmbrăcat. Îi înapoie omului toate catrafusele şi, după ce meseriaşul plecă să-şi reînceapă treaba, ieşi din baracă un burghez respectabil, cumsecade, cu înfăţişarea inofensivă şi distrată, şi se îndreptă, nu fără ocolişuri, spre terasa Feuillant. Era Lecoq.

Ieşit din grădină, asigurat că nimeni nu-l urmărise, grăbi pasul şi ajunse la iuţeală pe strada Neuve-des-Capucines, unde se afla, cititorul îşi aminteşte, reşedinţa locotenentului de poliţie.

Domnul de La Reynie, în tot timpul acelei zile atât de importante pentru gloria lui, se declarase, ca să spunem aşa, el însuşi de gardă. Abia dacă se mişcase din cabinetul lui.

— Ah, îi avem în mână! izbucni el primindu-l pe Lecoq.

— Da, monseniore, răspunse Lecoq. Şi, sper, fără să fie nevoie să-mi expun fiul.

Locotenentul de poliţie se încruntă uşor.

— Adică? întrebă el.

Printr-un raport scurt şi limpede, Lecoq expuse tot ce se descoperise, ce presupunea, ce spera. Termină astfel:

— Va fi de ajuns să înconjurăm şi să năvălim, la ora întâlnirii, în casa doctorului Schwartz. Despre ea e vorba! I-am recunoscut însoţitoarea.

— Şi casa vecină? îl întrerupse şeful lui. Uiţi de cele două trepte pe care nu le-ai găsit şi pe care fiul lui Dominique afirmă că le-a coborât? Am fost la Bastilia şi l-am interogat; am vrut apoi să trec eu însumi prin strada Orfèvres.

— Ah, monseniore, ce imprudenţă!

— Nu-ţi fie teamă! Eram într-o lectică închiriată, cu storurile perfect trase. Purtătorii mei nu s-au oprit, nici

măcar nu au încetinit mersul. Dar am văzut. Această construcţie întunecoasă şi masivă, care datează din Evul Mediu, probabil că ascunde pasaje secrete, subterane prin care principalii complici ar putea să scape.

— Ar putea, recunoscu Lecoq.

— Păi, vezi! reluă locotenentul de poliţie. Trebuie să-i prindem adunaţi, masaţi cu toţii, cu pumnalul în mâna, ridicând braţul să lovească.

— Dar copilul meu! Copilul meu! îl întrerupse la rândul său Mathias.

— Nu vor lovi... Vei ajunge la timp... Nu am pus sub comanda dumitale o întreagă armată? Ea va pândi la ora aceea în jurul locului, îl va împresura, gata să pornească înainte la primul semnal. Aşadar, curaj, Lecoq! Regele contează pe dumneata. Fac apel la acel devotament, la prietenia de care mi-ai dat atâtea dovezi. Aminteşte-ţi, aminteşte-ţi de ziua în care ne-am dat mâna pentru întâia dată. Trebuie să combatem spiritul răului sub toate formele; trebuie să curăţăm acest mare oraş de toate fiinţele primejdioase care îl infectează.

— Aspră sarcină, monseniore!

— Misiune sfântă, prietene! De curând ai dat pe mâna justiţiei otrăvitorii, acum ea aşteaptă de la dumneata asasinii. Nicio şovăială, nicio slăbiciune. E în joc onoarea dumitale. După acest ultim serviciu, promit să-ţi redau libertatea.

Această asigurare, aceste dovezi de stimă, acest energic apel la jurămintele lui îl transfigurară pe Mathias.

— Monseniore, răspunse el, nu aş fi demn să-mi vorbiţi astfel dacă inima mea de tată ar mai rezista încă... Îmi voi face datoria.

— Bun! conchise La Reynie. Dumnezeu îţi va salva fiul... şi regele, îmi iau acest angajament, vă va mulţumi amândurora.

O oră mai târziu, Mathias era din nou acasă. Ducea fiului său o platoşă uşoară de oţel cu care îl forţă să se îmbrace pe sub vesta de mătase.

Îi dădu nişte pistoale, încercate de el însuşi de

nenumărate ori, destul de mici ca să fie ascunse în buzunarele hainei.

În fine, un baston suplu şi tare ca acele lame de Toledo pe care niciun şoc nu putea să le rupă.

— Fii liniştit! spuse Henriot. Dacă trebuie să mă apăr, mă voi apăra.

Şi simulă cu vioiciune paradele şi ripostele pe care tocmai le învăţase.

Tatăl îşi continuă instructajul:

— Stai tot timpul în gardă, îi zise el, şi nu uita o singură clipă că, în acest bârlog de sceleraţi, totul trebuie să-ţi pară suspect… Ajuns acolo, nu le arăta nicio urmă de încredere şi încearcă să câştigi timp pentru ca noi să avem vreme să ajungem la tine. Alege-ţi dinainte un loc unde să nu poţi fi surprins pe la spate, vreo mobilă care să-ţi servească de apărare. Imediat ce eşti atacat, trage cu cele două pistoale. Ştiu că ţinteşti bine, iar zgomotul va fi pentru noi un semnal care ne va arăta calea. Dacă bastonul se rupe, trage spada. Ştii să te foloseşti de amândouă. În fine, copilul meu, nu mânca, nu bea nimic. Trebuie să te temi de otravă ca şi de pumnal.

— Am înţeles, răspundea Henriot după fiecare din aceste recomandări. Am înţeles perfect, am înţeles totul. Nu-ţi fie teamă: voi fi viclean şi prudent. Mai întâi vulpe; apoi, dacă trebuie, lup. M-ai văzut mai devreme jucând prima scenă a comediei. N-am jucat bine? Şi tot aşa va fi până la deznodământ… Nu voi uita de mine, nu voi adormi… Pe drept cuvânt mi se spune Vioiul. Dacă ar trebui să mi se întâmple o nenorocire, un presentiment mi-ar spune-o. Dimpotrivă, mă văd ca şi victorios.

Ora întâlnirii se apropia.

Bătu cineva. Era Dominique cu fiica lui.

Niciodată Carlotta nu fusese mai drăguţă. Dar, contrar felului ei de a fi, avea acum o atitudine gravă. O emoţie permanentă se citea pe chipul ei fermecător. Era puţin palidă şi ţinea ochii în jos.

Cei doi taţi tocmai schimbaseră o privire cu subînţeles. La încurajarea părintelui ei, Carlotta înaintă spre Henriot.

— Prietene, îi zise ea, ştiu că te expui la o mare primejdie… Părinţii noştri ne-au înţeles dorinţa… În Calabria, patria mea, este un vechi obicei care îmi permite să-ți vorbesc aşa cum voi vorbi… Ascultă…

— Vorbeşte! murmură el cu acel extaz mut al tinerilor păstori din ţinutul de care vorbise ea, când aceştia îşi adoră Madona.

— Din primăvara vieţii, continuă fata, dragostea înfloreşte în suflet. Se logodesc şi se promit unul altuia. Apoi, tânăra se duce la tatăl şi mama ei. Pe faţă, cinstit, le spune totul. Din nefericire, nu mai am mamă. Doar tata putea să asculte mărturisirea sentimentelor mele. Am făcut-o adineauri şi el însuşi mă conduce spre tine.

O anumită ezitare se ivi în vocea Carlottei.

Se întoarse spre Dominique să-i ceară parcă un semn de aprobare. Acesta îi zise:

— Continuă, fiica mea.

— Ştiu, reluă ea, că şi domnul Mathias consimte. Află, Henriot, şi această certitudine să-ţi dea mai mult curaj… că începând din această clipă îţi aparţin… mă dărui ţie… Dumnezeu e martor. Iată-mă logodnica ta şi în curând îţi voi fi soţie. Să ne unim mâinile sub binecuvântarea părintească. Nici tu n-ai mamă, dar fii sigur, Henriot, sufletele lor dragi sunt alături de noi.

„Jurămintele iubirii adolescentine“, dacă ne este permis să traducem astfel patetica metaforă care se foloseşte în cele două Sciţii.

Cuprins de euforie, fermecat, Henriot căzu la picioarele ei, îngânând printre lacrimi de bucurie:

— Carlotta! Carlotta *mia!* Te voi iubi veşnic.

Ea se aplecă spre el, atingându-i uşor fruntea cu buzele.

— Primeşte sărutul de logodnă, Henriot… Să-ţi poarte noroc!

Peste o clipă, Henri se ridică strigând entuziasmat.

— Acum sunt invulnerabil!

Mathias şi Dominique, ţinându-se de mână, erau la fel de emoţionaţi ca şi copiii lor.

Urmară câteva clipe de tăcere. Un orologiu îndepărtat

bătu ora şapte şi jumătate. Lecoq tresări, trezit deodată la realitate. Toate aceste vise frumoase, acest viitor fericit depindeau de o reuşită nesigură. Dacă norocul îi va fi potrivnic, totul se va nărui definitiv, totul se va pierde pentru totdeauna.

— Henriot, spuse el, în curând va suna ceasul... Mai rămâi încă o jumătate de oră cu prietenii noştri. După aceea îi vei părăsi şi vei pleca singur la întâlnire. Eu mă duc înainte să aranjez totul pentru încercarea supremă.

Îl mai îmbrăţişă o dată, recomandându-i să fie prudent, şi dispăru prin uşa camerei misterioase.

Credinciosul lui servitor îl aştepta acolo.

— Alarmă, Piriou! îi zise el. Noi formăm avangarda.

XIII. CEI DOI CERŞETORI

Cei care cunosc Piaţa Saint-Germain-l'Auxerrois aşa cum au completat-o înfrumuseţările moderne îşi vor imagina cu greutate cum arăta ea pe atunci.

Colonada Luvrului abia era terminată. Locuri virane, unde se mai întâlneau urmele vechilor şanţuri, făceau apropierea şi mai dificilă, fiind şi apărate de o fărâmă de zid. Pe laturi, maghernițe vechi cu grinzi ieşite în afară, cu ziduri gotice, formau două linii neregulate cu tot felul de mici fundături şi colţuri întunecoase. În piaţă, nici urmă de pavaj, ci un sol gloduros şi rigole prin care apa ploilor cobora spre malul fluviului; mai trebuia să treacă încă un secol până la construirea cheiurilor.

Cât despre biserică, învăluită în acel dispreţ la modă faţă de monumentele din Evul Mediu, ea căpăta înfăţişarea abandonării, aproape a ruinei. Ogivele ei fine, lucrate ca o dantelă de piatră, nu primeau nicio îngrijire. Portalul graţios, cu sculpturi delicate, nu era protejat de nicio grilă.

Bătrâna bazilică era plină ca la marile sărbători. Un predicator cu renume prelungea slujba. Deşi ultimele raze ale soarelui care scăpăta nu mai luminau vitraliul rozetei dinspre vest, deşi noaptea se strecura pe sub bolţi, se auzeau încă răsunând cântecele de cinstire a Fecioarei.

Afară erau numeroşi cerşetori, bărbaţi şi femei, care îşi disputau locurile cele mai bune, aşteptând ieşirea celor din biserică.

Printre cei care nu se mai mişcau, instalaţi după plac, semnalăm cititorului un bătrân aparţinând onorabilei varietăţi a „chelfănitorilor".

Sosit de câteva minute, dar fără doar şi poate în virtutea acelei legi divine care spune că ultimii vor fi cei dintâi,

ajunse aproape la uşa din mijloc, singura care rămânea deschisă pentru întârziaţi. Acolo, într-o nişă văduvită de sfântul ei de piatră, se aşezase, se înfundase, de parcă ar fi avut intenţia să nu fie decât foarte puţin văzut.

Excelent post ca să primească în trecere numeroase pomeni, şi pentru cucerirea căruia fusese nevoie de o privire subtilă, oarecare efort şi multă îndemnare.

Totuşi, de când omul nostru îl ocupa, ai fi zis că este un paralitic sau orb, într-atât de desăvârşite îi erau indiferenta şi imobilitatea.

Partea de jos a feţei era ascunsă de o barbă albă, lungă şi deasă. În partea de sus, borurile învechite ale unei pălării zdrenţuite îi cădeau pe frunte şi pe urechi. O zeghe largă îl acoperea de la ceafă şi până la călcâie. Pe genunchi avea un taler mic de lemn, iar în mână un toiag de patriarh.

Cu câteva clipe înainte de sfârşitul slujbei, un ultim sosit, un tânăr senior, dădu la o parte acea gloată de cerşetori ca să pătrundă în biserică. Arăta bine şi, purtând pe cap o pălărie cu pene, era înveşmântat într-una din acele largi mantii de culoarea zidului, care se purtau atunci ca să treci neobservat.

S-o spunem imediat: era domnul viconte de Lansac sau, dacă preferaţi, era Henriot al nostru.

La apropierea lui, cerşetorul nostru se reînsufleţi, se ridică deodată şi, găsind mijlocul de a atinge uşor umărul pretinsului viconte, îi zise la ureche:

— Hai, du-te şi te roagă! Curaj!

Cititorul l-a recunoscut pe Mathias.

În primul moment, Henriot nu-şi putu stăpâni surpriza. Dar îşi reveni repede şi trecu mai departe cu îndemânare.

„Bietul tata! îşi zise el în gând. Mereu aproape, veghind asupra mea.“

Nimeni nu ar fi putut să audă cele câteva cuvinte rostite de Lecoq. Dar mişcarea lui şi cea a lui Henriot fuseseră observate de cineva.

Şi anume de un găligan care semăna cu acei soldaţi fugiţi din armată, ce dădeau târcoale şi cerşeau, mai ales

seara, cu spada la şold. Acesta era slab, osos, deşelat, insinuant ca un lungan de Callot. Avea o figură de lup înfometat pe care n-ai vrea să-l întâlneşti la o margine de pădure.

Cu câteva minute mai devreme, l-ai fi putut vedea la unul dintre colţurile pieţei, cu cotul sprijinit de marginea unei cocioabe şi ţinându-se în echilibru cu o singură mână, ca un mare piciorong visător.

La vederea pretinsului viconte de Lansac, acesta păruse că-l recunoaşte şi, cu un aer nepăsător, pornise după el.

Ar fi pătruns astfel în biserică, dar semnele de înţelegere schimbate între viconte şi cerşetor îl făcură pe dată să se răzgândească. Se dădu repede înapoi şi revenind, după un ocol, se aşeză în faţa falsului cerşetor. Câţiva confraţi îi despărţeau şi îl ascundeau de el. Dar talia şi gâtul îi permiteau să vadă pe deasupra capetelor lor. Începu o examinare abilă în timpul căreia fizionomia soldatului arătă în mod clar că adulmeca un duşman. Dar Mathias era de nerecunoscut, şi şmecherul îşi pierdea vremea. Un zgomot din interior anunţă că slujba se termină. Lumea urma să iasă.

Profitând de refluxul care avea loc printre cerşetorii de pomeni, spionul se adăposti în spatele unuia dintre stâlpii portalului, care reuşea să-l ascundă cât era de lung, şi acolo, fără să-l piardă din vedere pe cerşetor, continuă să-l observe cu coada ochiului.

Se lăsa noaptea, o noapte neagră şi ceţoasă. Cădeau deja picături reci de ploaie din cerul acoperit. La lumina ultimelor licăriri ale apusului de soare se distingeau, ici şi colo, câteva trăsuri şi lectici. Una fusese adusă de Bouletord şi Piriou, goală de această dată, dar cu care îşi justificau prezenţa. Se debarasară însă de ea pe aleea unei case de pe strada Prêtres, atunci când celelalte au început să se îndepărteze.

Puţin în spatele pragului, Piriou se aşeză la pândă, sprijinit de una din hulube, ca un soldat în halebardă. De acolo, ascuns în umbră, putea să vadă fără să fie văzut tot ce s-ar fi petrecut în faţa bisericii. Mulţimea se retrăgea în

toate direcţiile, grăbind pasul sub ameninţarea furtunii. În mai puţin de un sfert de oră se risipi, dispăru.

Henriot ieşi printre ultimii, zăbovi sub portal, de unde o căută cu privirea pe însoţitoarea tinerei din parc. Dar nu-l zări decât pe cerşetor, mereu nemişcat în acelaşi loc. Cât despre falsul soldat, lipit de stâlp, acesta rămânea invizibil.

Ultimele umbre, ultimele zgomote se pierdeau în depărtare. Piaţa redeveni liniştită şi pustie.

— Nimeni încă! murmură el, ducând mâna dincolo de ogivă ca să vadă dacă ploaia se apropia.

— Înaintează! îi zise Lecoq. Vei fi văzut!…

De data asta, „soldatul“ auzise.

Fără zgomot, aproape fără să se mişte, degetele îi înaintară sub haină şi ieşiră înarmate cu un stilet.

Henriot se plimba prin faţa portalului.

Se scurseră câteva minute fără să se întâmple nimic. Apoi, din ceaţa cenuşie, apăru o siluetă neagră. Sosea din strada Prêtres.

Observându-i trecerea. Piriou îşi zise:

— Atenţie!

Acesta a fost şi gândul lui Henriot, care se îndreptă imediat spre acea umbră rătăcitoare. Desluşi în curând o femeie într-o mantie cu gluga trasă.

Sub portal, Mathias se ridicase, descotorosindu-se de zeghe şi de barba falsă. Făcu câţiva paşi până la arcada exterioară, gata să sară înainte. Numai „soldatul“ nu se mișcase.

Noua poziţie îi permitea lui Lecoq să-şi zărească fiul sosind lângă femeia în întâmpinarea căreia se îndreptase. Dar distanţa era prea mare ca să audă ce vorbeau.

— Hm! Hm! mormăi ea încet.

— Doamnă, dumneavoastră sunteţi? întrebă el pe acelaşi ton.

Şi urmă răspunsul însoţit de o reverenţă:

— Bună seara, domnule viconte.

Era însoțitoarea.

— Vedeţi, reluă el, sunt punctual.

— Şi, pun prinsoare, adăugă ea, nerăbdător să ştiţi dacă

am reuşit?

— Dar, doamnă, de vreme ce sunteţi aici…

— Ei bine, da, conchise bătrâna.

Apoi privi cu atenţie în jurul ei.

— Urmaţi-mă, veniţi…

În clipa aceea, luna ieşea din nori. La lumina ei sărăcăcioasă, Lecoq îi văzu pe amândoi pornind în direcţia străzii Prêtres şi dispărând după colţul bazilicii. Imediat ridică braţul, de parcă ar fi dat un semnal.

Dar „soldatul“ văzuse şi înţelesese totul. Cu un salt de panteră, se aruncă asupra falsului cerşetor, care, oprit din elanul său, se clătină şi căzu, scoţând un strigăt de durere. Primise o lovitură de pumnal.

Cât despre ucigaş, în intenţia de a-şi preveni complicii, acesta se repezise pe urmele bătrânei. Dar Piriou veghea. Strigătul stăpânului îl făcuse să ghicească totul. Când îl văzu pe asasin trecând prin faţa lui, îl trânti la pământ cu o puternică lovitură de hulubă. Imediat apăru Buletord cu agenţii lui şi îl legară cobză.

Piriou alergă spre Mathias. Acesta se ridică apăsându-şi cu mâna rana.

— Omul acela! murmură el. Am văzut totul! Să mi-l aduceţi… Vreau să-l văd.

Ordinul a fost executat pe loc. Aprinseră un felinar. Lecoq, palid ca un mort, se aplecă spre prizonierul care nu mai era decât un cadavru şi îl recunoscu.

— Hermann, majordomul englezoaicei, strigă el. Înţeleg! Ea şi Lombard! Lombard! Fiul meu e pierdut.

În zadar încerca să se îndrepte, să mai vorbească… Îi scăpă doar un strigăt de neputinţă şi, căzând din nou în braţele fidelului său servitor, îşi pierdu cunoştinţa.

XIV. ZINGARA

Crima falsului soldat, capturarea lui şi scena care îi urmase imediat făcură atât de puţin zgomot, încât nici Henriot, nici cea care îl conducea nu au bănuit ce se petrece în spatele lor.

Abia dacă auziră ecoul îndepărtat al unui vag strigăt. Crezură că e vorba de o încăierare şi mersul lor în noapte deveni mai iute.

În dreptul absidei bisericii, însoţitoarea schimbă deodată direcţia, făcând semn pretinsului viconte să o urmeze.

„Vom vedea, gândi el, dacă primul act se termină la fel ca în cazul lui Beppo.“

Într-adevăr, bătrâna se opri între doi contraforţi şi, acolo, cu vocea ei cea mai linguşitoare, îi spuse:

— Tânărul meu monsenior, trebuie să-mi daţi voie să vă leg la ochi.

„Bănuiam, îşi zise Henriot, este acelaşi prolog… şi aceeaşi însoţitoare.“

Şi, opunându-se puţin ca să nu trezească bănuieli, sfârşi prin a accepta masca: totul se potrivea şi în această privinţă.

În timp ce resorturile se adaptau la forma capului său, perfida harpie îi spunea la ureche:

— Înţelegeţi. Trebuie păstrat secretul… o prinţesă.

Apoi porniră amândoi la drum.

Henriot îşi dădea foarte bine seama cum, printr-o reţea de străduţe liniştite, îl făcea să se învârtească într-un cerc restrâns.

Ceea ce nu-l împiedică pe ghid să-i repete în mai multe rânduri:

— Drumul e puţin cam lung… dar vă duce la paradis.

Câteva minute de răbdare. Ne apropiem. Am ajuns.

În fine, însoţitoarea se opri.

Ca şi fiul lui Dominique, Henriot auzi cheia scârţâind în broască, apoi uşa care se mişca în balamale.

Şi el, împins într-un coridor lung, îi aprecia lungimea în contact cu zidurile umede pe care mâinile lui întinse le atinseră în acelaşi timp.

Când vru să-i ia bastonul, tânărul refuză.

— Mulţumesc. Mă va ajuta să nu calc greşit… Îl păstrez…

Descoperi balustrada şi grifonul din stejar vechi, precum şi cele douăzeci şi trei de trepte ale scării. La fel şi celelalte două, pe care trebui să le coboare apoi.

Acestea din urmă erau foarte largi şi înalte. Henriot se prefăcu că se împiedică şi, măsurând cu degetele zidul, presupuse, după grosime, că fusese trecut în altă casă.

Ca şi Beppo, călcă pe un covor moale; respira un aer cald, parfumat, apoi auzi o ultimă uşă închizându-se brusc în urma lui.

Masca îi căzu desfăcută de două mâini invizibile.

Brusca strălucire a luminilor îl orbi în prima clipă. Se afla în budoarul cu panouri alegorice, cu plafonul azuriu pe care pluteau bacante şi silfide. În jurul vastei camere octogonale, Henriot descoperi divanul pe care se aştepta să-l găsească colo şi, ici şi acolo, o mulţime de perne orientale. În fine, spre mijloc, măsuţa cu două tacâmuri, pregătită dinainte cu de toate, şi pe care luceau, la lumina lumânărilor frumos mirositoare, tot felul de argintării şi cristaluri ornamentate cu motive florale.

Te-ai fi crezut în serai. Dar încă nu era nimeni; sultana favorită se lăsa aşteptată.

Deodată, o uşă secretă se dădu în lături ca să-i deschidă calea şi ea apăru. Era îmbrăcată cu tunica şi peplumul cu care ne închipuim că erau înveşmântate curtezanele din vechea Grecie. Niciodată Aspasia şi Lais nu fuseseră de o frumuseţe mai voluptuoasă.

Mai întâi eroul nostru rămase mut de admiraţie şi chiar de surpriză. O recunoştea cu greu pe prinţesa Jabiruski;

era doamna de la grădina Tuileries, graţioasă şi zâmbitoare, dar cu păr de aur.

— Fiţi binevenit în casa mea! Bună seara, viconte.

Apoi, observându-i mirarea:

— Ah, ghicesc! adăugă ea. Vă aşteptaţi să fiu brunetă şi iată-mă blondă. E numai un capriciu, vă voi explica mai târziu. Să ne aşezăm şi să supăm.

Henriot avusese timp să-şi revină. Îşi aminti recomandările tatălui său şi nici nu era nevoie să recurgă la minciună.

— Iertaţi-mă, răspunse el, că nu pot onora această invitaţie neaşteptată… Mai neîndemânatic nici nu se poate! Trebuie totuşi să vă mărturisesc… Am luat deja masa.

— Ei, făcu ea veselă, la vârsta dumitale nu te poţi plânge că îţi lipseşte apetitul! Şi, pentru a-l trezi, avem aici vinuri de Spania…

— Prinţesă, o întrerupse el cu o mare curtoazie, nu-mi oferiţi o altă îmbătare decât cea care se soarbe pe săturate din ochii voştri.

Răspunsul se dovedi pe măsura complimentului.

— Ei bine, viconte, beţi! Şi să stăm de vorbă!

Şi se aşează pe divan, invitându-l să ia loc pe un taburet la picioarele ei. Timp de câteva secunde se priviră în tăcere.

Cu siguranţă că inima lui era plină numai de amintirea Carlottei. Pe de altă parte, era tot timpul în gardă, iar această execrabilă sirenă nu putea să-i inspire decât oroare. Dar era atât de frumoasă, îi surâdea atât de dulce, încât îl cuprinse deodată îndoiala. Era oare cu putinţă ca în această fiinţă să se găsească laolaltă atâta ticăloşie şi atâta farmec?

„Mă voi lămuri, îşi spuse el. Dar cum?“

Şi ea suferea o influenţă, poate nu asemănătoare, dar care izvora tot din atracţia tinereţii şi frumuseţii.

— Vorbeam adineauri de vârsta dumneavoastră. Câţi ani aveţi?

— Abia optsprezece, doamnă.

În privirea ei se citi un fel de compasiune.

— Atât de tânăr! murmură ea.

El îi răspunse pe acelaşi ton, dar în aşa fel încât să vadă dacă era Zingara, ţiganca.

— *O gioventú! Primavera della vita!*

— Cum! exclamă ea imediat. Vorbiţi italiana?

— *Un poco, signora!*

Falsa prinţesă nu îşi putu stăpâni un elan de bucurie.

— Să continuăm! Să continuăm aşa! spuse ea. Niciun cuvânt franţuzesc. Şi dacă nu veţi găsi expresia, vă voi ajuta. Vreţi?

El primi, convins de această nouă potrivire cu păţania lui Beppo: era aceeaşi femeie care îl cruţase pe prietenul lui, aceeaşi Zingara culeasă de pe drumuri de Dominique. Totuşi, sincerei bucurii îi lua deja locul o anume neîncredere. Ca să o liniştească, pretinsul viconte adăugă cu însufleţire:

— Fiţi indulgentă dacă voi face prea multe greşeli. Profesorul meu poartă toată vina, un bătrân abate florentin…

Şi conversaţia îşi urmă cursul, rând pe rând, în cele două limbi.

Trecu astfel aproape o oră, spre marea mulţumire a lui Henriot, care găsea în felul acesta mijlocul de a urma o altă recomandare a tatălui său: să câştige timp.

Deodată avu o inspiraţie.

Prinţesa tocmai îi reproşa lipsa de îndrăzneală.

— Îndrăzneală! replică el. Dar ştiţi, doamnă, că mi-a trebuit îndrăzneală ca să vin aici?

— Cum? întrebă ea mirată.

El îi explică, privind-o drept în faţă.

— Nu aţi auzit de acele dispariţii misterioase, de acele crime care înspăimântă capitala de un an de zile?

— Adevărat! Dar ce legătură? întrebă ea după un uşor tremur în glas.

— Victimele, reluă el, sunt tineri ca mine. Se crede că, aidoma acelor naufragiaţi a căror istorie o povestesc poemele antice, sunt atraşi în vâltoare de o sirenă care îi

farmecă.

Acum ea deveni prudentă.

— O, vedeţi bine, că sunt basme! spuse ea pe un ton ce mima indiferenţă.

— Dar care se apropie mult de realitate, continuă el cu convingere. Sunt aproape gata să cred că Parisul ascunde în vreun cuib necunoscut, dar care până la urmă va fi descoperit, o femeie-vampir, o vampiră îmbuibată de sânge, cea mai feroce şi cea mai execrabilă creatură care există pe lume!

Zingara, ca muşcată de aceste invective, tocmai îşi ridicase capul. Roşie, fie de mânie, fie de ruşine.

Dar, abilă şi capabilă să-şi revină cu iuţeală, răspunse:

— Asta înseamnă să iei lucrurile prea în tragic… Şi pentru nişte destrăbălaţi care, poate, vor fi găsiţi, sau pentru nişte tineri nătărăi…

— Uitaţi, o întrerupse el, de logodnicele şi de mamele lor.

O schimbare bruscă se produse pe faţa expresivă a Zingarei. De data asta păli. Nu răspunse nimic şi continuă să asculte foarte surprinsă.

— Gândiţi-vă, zise el cu căldură, la toate tinerele fete a căror viaţă e zdrobită, la femeile cu părul alb, la mamele care îşi plâng ultima mângâiere, ultima speranţă. Uitaţi, doamnă, eu care vă vorbesc, nu mai am decât tată… Dar sunt sigur că ar muri de durere dacă ar trebui să mi se întâmple ceva.

Zingara îl privea înduioşată, gânditoare. O lacrimă îi străluci în ochi. Îi veni pe buze acelaşi suspin ca atunci când se afla alături de Beppo care adormise.

— Ah, sărman copil!

Apoi, făcu o mişcare de parcă ar fi vrut să alunge un gând nepoftit.

— Cine ştie? spuse ea cu amărăciune. Poate că nenorocita de care vorbiţi nu a cunoscut niciodată bucuriile familiei. Poate că nu şi-a dat seama de răul pe care era împinsă să-l facă.

— Presupuneţi, aşadar, întrebă cu însufleţire Henriot, că

nu e stăpână pe voinţa ei?

— Oare suntem vreodată! răspunse ea. Aşteptaţi experienţa, viconte. Vă va arăta că femeile devin ceea ce le fac evenimentele… ceea ce le fac bărbaţii…

— O! exclamă el ca să o scoată din fire. Nu sunt de acord în ceea ce o priveşte pe aceasta.

— Şi ea este la fel ca celelalte. Aşteptaţi, vă spun, aşteptaţi… Orice crimă îşi primeşte pedeapsa. Când îi va suna ceasul, când povestea ei va fi bine cunoscută, e posibil ca, după ce aţi urât-o atât, în cele din urmă s-o plângeţi.

Evident, Zingara vorbea cu sinceritate. Era în vocea ei, în privirea ei o melancolie profundă, şi dacă nu regretul, cel puţin oboseala de a face rău.

„Dacă aş putea s-o fac să se căiască! Dacă aş îndrăzni s-o salvez de eşafod!“ îşi zise fiul lui Mathias.

Şi, în sufletul lui generos, cu această speranţă se trezea mila.

— E ciudat! reluă el. Aceeaşi idee îmi venise şi mie. Închipuiţi-vă, doamnă, că mă gândesc adesea la această femeie… Da, adesea am visat că eram singur cu ea şi că-i vorbeam aşa cum nimeni nu-i vorbise!

— Adevărat? se arătă ea interesată. Ei bine, să presupunem că se află aici… Să presupunem că sunt eu aceea… Ce i-aţi spune? Uitaţi, ascult.

El nu ezită, atât de puternic simţea în ea, în el, acele măreţe efluvii care fac uneori miracole.

Cu elocvenţa inimii, dar fără să se trădeze, fără să lase prea mult să se vadă că ştia tot adevărul, Henriot schiţă tabloul jalnic al tuturor familiilor îndoliate, al tuturor nenorocirilor pricinuite de această mare vinovată căreia părea că îi vorbeşte doar în închipuire. Ştiu să ghicească remuşcările pe care probabil le avusese, ruşinoasa dominaţie pe care probabil o suportase, şi le zugrăvi în culori atât de adevărate, încât, de multe ori, Zingara tresări şi lăsă capul în jos de parcă şi-ar fi recunoscut vinovăţia. Îi dădu speranţa eliberării de cei care o oprimau, speranţa că va scăpa de complicii ei şi că, printr-o nouă

viaţă de ispăşire, rugă, milă, va avea sfânta bucurie de a-şi lua revanşa faţă de un trecut care ar fi fost uitat, pe care l-ar fi uitat ea însăşi.

Ea asculta emoţionată, fermecată, aproape subjugată. Totul era grăitor: atitudinea pe care o luase, un fel de linişte generală în toată fiinţa ei, palpitările sânului, lacrimile care curgeau în tăcere şi pe care mâna ei nu le mai ştergea.

Totuşi, veleitatea unei rezistenţe îi veni în minte, zâmbi neîncrezătoare şi murmură:

— Neobişnuită întâlnire de dragoste! Dar mi-aţi ţinut o adevărată predică, viconte…

— O predică! Fie! o întrerupse el. Dar care să vă schimbe şi să vă salveze. Rupeţi-o cu mizerabilii care v-au pierdut. Să ieşim împreună din acest infern şi căinţa să vă aducă iertarea cerului. Eu vi-o ofer pe cea a regelui!

Ea se ridică brusc, înţelegând că acesta nu mai era un joc, că i se vorbea în mod serios, că era o încercare supremă.

— Ah! strigă ea gâfâind disperată. Prin urmare, mă cunoaşteţi! Dar asta înseamnă moartea! Luaţi seama!

Henriot, sigur sau mândru de victoria lui, sfârşi astfel:

— Lady Guilford… Zingara… Prinde-te de braţul meu… Ai încredere şi să fugim amândoi… Îţi promit iertarea!

— Cum! Aţi îndrăzni aşa ceva? Aţi putea?

— Vino!

Cu o expresie a feţei, cu un gest care o făcură mai strălucitoare ca niciodată, Zingara îndrăzni un pas spre unul din panourile mobile.

Dar, mai înainte ca ea să-i fi atins resortul, acea uşă se deschise singură. Dincolo de ea se auzeau rânjete.

Apoi, un grup de bărbaţi, sau mai curând de diavoli înarmaţi, apăru în prag.

XV. BANDA

Trebuie să ne întoarcem cu aproape cincisprezece ani în urmă, în acea epocă în care Zingara a fost răpită de doctorul Karl.

Acesta era un bărbat încă tânăr, înalt, viguros, agil şi minunat, înzestrat în toate privinţele. Ştia să se facă întotdeauna şi iubit, şi temut. Seducător pe dinafară, dar profund depravat pe dinăuntru. Nimic nu-l oprea de la atingerea ţintei. Avea vicii şi ambiţii pe care nu le-ar fi satisfăcut tot aurul din lume.

Şi cum îşi alegea un nou prieten, un nou complice, devenea maestru în arta de a-l domina şi de a-l supune. O voinţă de fier, o subtilitate diabolică. Spiritul răului părea să se fi reîncarnat în acest doctor, transmiţându-i o parte din ştiinţa şi puterea lui. Era precursorul contelui de Saint-Germain, al lui Mesmer şi Cagliostro.

Zingara, foarte tânără pe atunci, suferise influenţa acestui amant fatal; el o exploata ca femeie şi ca actriţă; îi pervertise spiritul şi inima; devenise geniul ei rău.

Îmbătată de succese prea uşoare, ea căpătase pasiunea pentru viaţa de intrigi. Aceşti doi asociaţi se potriveau. Un cuplu de pradă!

Au parcurs Italia, Germania şi celelalte ţări nordice, lăsând peste tot înşelaţi şi victime. La fiecare nouă oprire, îşi schimbau numele, identităţile, dar nu schimbau nimic din lux şi din plăceri. Karl vorbea toate limbile şi juca toate rolurile; Zingara se formase repede la această şcoală şi în curând şi-a întrecut maestrul. Se purta ca o mare doamnă. Întâlnind-o, Dominique n-ar mai fi recunoscut-o pe ţigăncuşa culeasă pe drumul mare al Abruzzilor.

Totuşi, în adâncul sufletului ei rămăseseră câteva

mlădiţe de sensibilitate, pe care mâna corupătorului nu putuse să le smulgă complet.

El bănuia asta şi, timp de câţiva ani, de fiecare dată când se ajungea la asasinat, o cruţa pe complicea lui de acest spectacol. Nu ştia de sângele vărsat… sau, ca să nu-l vadă, închidea ochii.

O întreagă bandă de ticăloşi şi de escroci şi se organizase sub ordinele lor. Spre sfârşitul anului 1674, au ajuns la Londra.

Doctorul aducea din Germania un meşteşug al cărui secret îl păstra doar pentru el. S-a adaptat atât de bine la viaţa din Anglia, încât ai fi zis că e un veritabil gentleman. În ce ţară se născuse acest om? Nici Zingara nu avea habar. Mister!

Atunci a debutat în rol de sirenă. Ce se întâmpla cu galanţii aduşi în capcană? Imediat ce narcoticul îi adormea, ea era îndepărtată. O lăsau să creadă că aceştia erau doar prădaţi şi obligaţi să se răscumpere. De câteva ori, aşa s-au petrecut lucrurile. Într-o noapte, sângele unuia dintre aceşti nenorociţi a ajuns până pe braţele goale ale seducătoarei. Întreaga ei fiinţă s-a indignat, s-a revoltat. Destul cu asasinatele! Nu mai voia.

Dar infernalul bandit care o domina îi replicase cu răceală:

— Am nevoie de cadavre.

Ce făcea cu ele?

— Cadavre şi aur! continuase el. Supune-te! Ai răbdare! Vom fi în curând destul de bogaţi ca să ne retragem şi, undeva unde nimeni să nu ne cunoască, foarte departe, să trăim apoi ca oamenii cinstiţi.

S-ar fi opus poate, dar se petrecuse un incident care îi tăiase curajul. De câtva timp, în inima ei se trezise dragostea. O dragoste adevărată, arzătoare, tenace ca cea din urmă iluzie. Iubitul, amantul adorat a părăsit-o însă brusc, cu brutalitate, cu insolenţă. Înnebunită de furie şi de durere, Zingara a început să-i urască pe toţi bărbaţii, devenind fără milă faţă de ei. Se răzbuna.

După ce şi-a făcut plinul la Londra, banda a venit să se

instaleze la Paris, în clădirea din strada Lavandières-Sainte-Opportune şi în casa din strada Orfèvres. Karl sosise înainte să le închirieze şi să le pregătească pentru scopurile sale. Într-o zi au fost văzuţi sosind milord şi milady Guilford. Doctorul Schwartz se instalase deja în casa lui.

Mai e nevoie să spunem că juca un rol dublu? Şi că Zingara fusese frumoasa englezoaică şi prinţesa Jabiruska, fără a le mai pune la socoteală pe toate celelalte. Vânătoarea de îndrăgostiţi reîncepuse la fel de abundentă ca şi în Anglia. Dar meritul suprem al jucătorului este să ştie să părăsească la timp partida. Milord dispăru brusc, aşa-zis asasinat, el, asasinul. Milady avu îndrăzneala să meargă la Versailles să ceară dreptate şi norocul de a obţine un paşaport care asigura retragerea întregii bande. Ce glorie pentru aventuriera noastră! Îl înşelase pe Regele-Soare.

Se înţelege de la sine că bandiţii subalterni erau Fritz, Hermann, însoţitoarea şi ceilalţi valeţi din cele două locuinţe.

Totul fusese pregătit de plecare. Duceau cu ei mai mult de o sută de mii de livre şi, pe deasupra, un anumit număr de cufere misterioase pe care doctorul le închisese el însuşi şi le pecetluise cu sigiliul lui negru.

Rămâneau ultimele zile ca să completeze milionul. De data asta, Zingara nu se lăsă rugată. Încurajată de succesele ei de până atunci, sigura de odihna luxoasă pe care o visase, îşi reluă cu bucurie costumul şi cântecul de sirenă.

Dar, în acea seară, urma să-l întâlnească pe Beppo.

Fiul lui Dominique îi adusese în minte copilăria ei inocentă şi cele câteva sentimente omeneşti adormite în adâncul sufletului se trezi deodată. I s-a făcut milă de acel băiat şi i-a obţinut viaţa.

Dar, în schimb, şi cum plecarea era fixată pentru a doua zi seara, stăpânul o pusese să jure că îi va aduce încă două victime.

A doua trebuia să fie vicontele de Lansac.

Cu o oră înainte ca aceasta să păşească pragul fatal, iată ce se petrecea în laboratorul doctorului Schwartz. Acest laborator era situat nu departe de budoarul mitologic, sub o boltă groasă şi întunecoasă. Ai fi zis că era încăperea în dezordine a unui alchimist din Evul Mediu. Câţiva cărbuni se stingeau în vatră, pe jos zăcea un creuzet spart. Pe masă, într-un recipient de sticlă unde curgea apă, se răceau câteva lingouri de aur.

Într-un colţ, sub o stofă groasă, se zărea una dintre acele casete al căror secret îl ştia doar stăpânul lor.

Doctorul se afla acolo şi lustruia un stilet lung napolitan, când Zingara veni spre el, palidă şi neliniştită.

— Ce ai? o întrebă el frapat de schimbarea trăsăturilor ei. Caii sunt comandaţi pentru miezul nopţii. Până la frontieră, nicio teamă… De acolo, bogăţie şi securitate…

— Cine ştie? murmură ea. Adesea, marii criminali sunt trăsniţi tocmai în clipa triumfului. Nu ştiu ce se întâmplă cu mine… Am parcă presentimentul unei nenorociri.

— Ţicneală.

— Nu, Karl, un instinct. Nu mai sunt prezicătoare de când m-a mânjit sângele. Dar mai am încă licărirea acelui al doilea văz. Crede-mă, să nu forţăm prea mult destinul. Porunceşte ca acest viconte să nu mai fie adus de Rolande.

Rolande, se înţelege, era însoţitoarea.

Gravitatea profetică a Zingarei, tonul ei convins au produs o anumită impresie asupra doctorului Schwartz.

— Aşa crezi? răspunse el cu mai puţină siguranţă şi asprime în voce. Rolande ne-a spus că e putred de bogat… Iată lingourile astea, fac zece mii de livre. Au ieşit din topirea galoanelor şi din broderiile celuilalt. Să adăugăm la asta diamantele şi restul…

Schwartz aruncase o privire ciudată spre cufărul misterios.

— Să renunţ la o pradă atât de bogată? Niciodată!

Totuşi, cum ea insista, până la urmă îi tulbură siguranţa. Astfel de oameni sunt foarte superstiţioşi. Sunt jucători care îşi riscă viaţa şi aproape întotdeauna, înainte de a începe partida, consultă vreun augur. Într-un ungher al

laboratorului, pe un fel de trepied, sibilinic, era cocoţată o bufniţă. Ochii ei mari ardeau în umbră.

— Tot ce pot să-ţi acord, îi spuse Karl Zingarei, este o încercare a cărei idee îmi trece acum prin minte… Atenţie. Îl vezi pe Belzebut?

Belzebut era bufniţa.

— Tocmai căutam un mijloc să scăpăm de ea, explică banditul. Dacă acest stilet, aruncat de mine, n-o străpunge de la prima lovitură, voi considera acest pronostic ca o confirmare a celor spuse de tine şi vom pleca fără măcar să mai aşteptăm ora întâlnirii. Priveşte.

Ţinea de vârf teribila lamă proaspăt ascuţită. Stiletul porni şuierând, se învârti în aer şi pasărea, străpunsă dintr-o parte în alta, se rostogoli pe podeaua plină de sânge.

— Ura! exclamă Schwartz. Am ţintit perfect şi nimic nu ne ameninţă. Niciun cuvânt mai mult! Du-te să te pregăteşti pentru sacrificiu.

Zingara plecă, tăcută şi tristă.

Câteva clipe mai târziu, Rolande veni să primească ordinele stăpânului pentru excursia nocturnă.

— Nicio schimbare! îi spuse el. Sirena noastră are şi ea nervii ei. Dar e scuzabil pe o vreme încărcată de electricitate. Se simte furtuna.

Şi el însuşi tresări, agitat de una dintre acele scuturări nervoase pe care ştiinţa nu le explică, dar despre care ţăranii noştri obişnuiesc să spună: „Trece moartea!“

Ştim că acest şarlatan era şi el superstiţios.

— Şi dacă totuşi ar avea dreptate? se întrebă el gânditor. Dacă am fi bănuiţi, ameninţaţi? Să mărim prudenţa. Nu trebuie să ne înecăm la mal.

Apoi se adresă codoaşei care se şi îndepărta:

— M-ai auzit, bătrână vrăjitoare? Spune unuia dintre cei treisprezece să urce până la mine.

Acesta era probabil numărul bandiţilor intraţi în slujba lui.

— Cui? întrebă Rolande.

— Lui Cap-de-Lup, răspunse Schwartz, după ce se gândi.

Hermann, care avea această poreclă, veni numaidecât.

— Îmbracă nişte haine de soldat dezertor, îi spuse şeful, şi amestecă-te printre cerşetorii care stau sub portalul bisericii Saint-Germain-l´Auxerrois… Pândeşte sosirea galantului. Şi dacă nu e singur, dacă cineva îi serveşte drept escortă, fă ordine. Apoi întoarce-te în mare grabă să dai alarma… Nu vom acţiona, nu vom lovi decât după ce te întorci… M-ai înţeles, nu-i aşa? Deschide bine ochii şi să vii imediat… Executarea.

Dar Cap-de-Lup nu se mai întorsese.

Schwartz aşteptă la început mirat, apoi neliniştit, în cele din urmă alarmat.

Ce însemna întârzierea aceasta de neînţeles? Furtuna izbucni deodată şi afară, şi în creierul banditului.

Timpul trecea. Nu se arăta nimeni. Trecuse mai mult de o oră de când vicontele se afla acolo, în budoar, desigur adormit. Şi şeful nu îndrăznea să dea semnalul omorului. Asasinii, stupefiaţi ca şi el, aşteptau nemişcaţi.

Pe de altă parte, de ce nu-şi făcea apariţia Zingara?

Doctorul avu curiozitatea să afle. Se apropie fără zgomot. Un mecanism ingenios permitea să se vadă şi să se audă ce se petrecea între pereţii acelui templu consacrat dragostei şi morţii.

Se înţelege surpriza şi furia lui când asistă la slăbiciunea Zingarei. O vedea înduioşându-se, plângând, devenind alta. O grimasă ironică schimonosi faţa acelui adevărat Mefisto. Cum, acea femeie, asupra căreia credea că dobândise o dominaţie absolută, îl renega, îl trăda, sustrasă răului şi dusă spre bine de un necunoscut, de un copil? Urma să fugă cu el! Nu! Asta nu se putea întâmpla, chiar dacă ar fi trebuit să-i sfâşie pe amândoi.

Acea uşă care se deschisese fusese împinsă de gelosul şi furiosul Karl.

— Veniţi! le strigă el asasinilor, care alergară cu toţii la chemarea lui.

Henriot se dădu înapoi, punându-se în gardă.

Le vederea lui Schwartz, Zingara înţelese imediat ce se petrecuse în sufletul lui. Şi totuşi, cu mâinile împreunate,

cu privirea plină de rugăminţi, se grăbi să vină spre el.

— Îndurare! strigă ea. Îndurare şi pentru acesta!

El o împinse atât de violent, încât biata femeie se rostogoli până la picioarele lui Henriot.

— La moarte cu el! strigă Schwartz.

Haita însetată de sânge se repezi asupra prăzii.

Dar Henriot îi ţinti cu cele două pistoale care pocniră în acelaşi timp. Unul dintre gloanţe zdrobi gamba lui Fritz; celălalt atinse uşor fruntea lui Schwartz.

— Blestem! răcni tigrul rănit. De mâna mea vei muri!

Ridică deasupra capului stiletul şi îl azvârli spre duşmanul lui.

Zingara cunoştea prea bine această armă mortală. Tânăra femeie o văzu venind şi, ridicându-se în faţa lui Henriot, îl făcu pavăză cu corpul ei.

— Ah! strigă ea. Nu vreau să mor! Nu! Nu vreau…

Nu sfârşi. Gâtul îi fusese străpuns de arma care dispăruse în întregime.

Henriot o simţi tresărind şi prăbuşindu-se în braţele lui, dar de data asta fără să se mai ridice.

— Sărmană femeie, spuse el, mori iertată… dar vei fi răzbunată!

Henriot ţinea în mână acel baston-măciucă cu care îl înarmase tatăl lui. Sări spre asasini care, surprinşi de acest atac neprevăzut, se dădură înapoi până la zid.

Unii dintre ei, ologiţi sau cu capul spart, zăceau pe jos, zvârcolindu-se pe covor.

Eroul nostru profită de această victorie părelnică pentru a se retrage până la cealaltă extremitate a budoarului, dar nu fără să răstoarne în trecere masa cu lumânări cu tot. O parte din ele se stinseră.

Henriot avea toate şansele să reziste luptând pe întuneric şi în spate cu un soi de baricadă.

Schwartz, doborât un moment de moartea Zingarei, îşi reveni şi îi asmuţi cu turbare pe ceilalţi.

N-ar mai fi rămas nimic din fiul lui Mathias, dar deodată, de afară, răsună un bubuit puternic.

Bandiţii se opriră uluiţi.

Dinspre strada Lavandières-Sainte-Opportune, poarta cea mare de la intrare era izbită cu atâta violenţă, încât loviturile păreau că zguduie întreaga casă.

De partea cealaltă, încă nimic, în afară poate de un zgomot surd.

Tuturor bandiţilor le trecu prin minte că pe acolo se mai puteau încă salva.

Dar această trecere era barată de Henriot.

Aşa că se repeziră cu furie asupra lui. Îi smulseră bastonul. Totul fiind prevăzut, sabia îi luă locul. Dar ce putea să facă o asemenea armă împotriva întregii bande unite ca să-l zdrobească printr-un asalt disperat?

Plin de sânge, la capătul puterilor, urma să fie doborât.

Deodată, unul dintre panourile vecine cu cel de care se sprijinea eroul nostru trosni în urma unui şoc exterior, zburând în ţăndări.

XVI. UN ADEVĂRAT ASEDIU

L-am lăsat pe Mathias rănit, fără cunoştinţă, în braţele lui Piriou. Chiar în clipa aceea, o trăsură, care părea să fi ieşit de la Luvru, traversă piaţa şi se opri în faţa grupului pe care îl formau agenţii adunaţi în jurul şefului lor. Din ea coborî un bărbat. Era locotenentul de poliţie. Recunoscându-l pe Lecoq, ordonă să fie imediat transportat în biserică. Paracliserul, care închidea ultima uşă, a fost nevoit să o deschidă. Piriou îşi duse stăpânul înăuntru. În urmă mergea domnul de La Reynie. Alături de el păşea un alt bărbat, îmbrăcat în negru, care, auzind chemarea locotenentului de poliţie, tocmai coborâse şi el din trăsură.

Mathias a fost aşezat pe pernele din faţa altarului închinat Fecioarei. Era plin de sânge şi foarte palid, dar încă trăia, căci pe drum tresărise de mai multe ori şi încercase să se ridice, la fel ca un adormit care se trezeşte.

Bărbatul în negru, aplecat spre el, îi scoase zeghea şi vesta de cerşetor.

Ochii rănitului se întredeschiseră. La început mirat, păru în cele din urmă că îl recunoaşte pe domnul de La Reynie.

— Curaj! îi spuse acesta. Veghem asupra dumitale şi a fiului, Lecoq. Tocmai în eventualitatea unei răniri, mă duceam la Chatelet cu un medic.

I-l arătă pe omul în negru, care deja descoperise rana şi o examina. Bouletord şi Piriou îi făceau lumină cu două lumânări aprinse pentru luna Sfintei Fecioare. După mai multe minute, tăcerea a fost întreruptă de suspinul dureros al pacientului.

Medicul cercetase rana.

— Nimic grav! Lama a alunecat pe o coastă... Doar

violenţa şocului a provocat leşinul. Numai că a pierdut mult sânge... o mare slăbiciune şi în curând va apărea febra... I-ar trebui linişte, odihnă...

— Linişte! izbucni Mathias. Când fiul meu e în pericol de moarte... Poate că i s-a pierdut urma...

— Nu! îl întrerupse Bouletord, arătându-i un om mic şi neînsemnat care gâfâia din greu. Iată-l pe camaradul meu l'Anguille, care l-a urmărit până în strada Orfèvres. E acolo!

Această asigurare, care nu făcea decât să-i sporească spaima, îl însufleţi pe tatăl lui Henriot.

Se adresă medicului:

— Un întăritor, îi zise el, ceva care să-mi redea forţa şi viaţa... fie şi pentru o oră... cât să-l salvez...

— Voi încerca, răspunse doctorul, care se puse pe treabă pentru a-i satisface dorinţa.

Mathias se întoarse spre altar murmurând această rugăciune:

— Sfântă mamă a Mântuitorului, ai milă de noi! Dă-mi numai o oră, o singură oră pentru mine în schimbul vieţii copilului meu!

— Ajută-te şi cerul te va ajuta! spuse domnul de La Reynie. Bârlogul va fi încercuit. Îmi iau sarcina să-l atac prin strada Lavandières. Prin strada Orfèvres va ataca Bouletord. Totul se va petrece ca şi cum ai fi prezent, bravul meu Lecoq. Contează pe prietenul tău. Pe curând, şi fii liniştit!

Cu aceste ultime cuvinte, locotenentul de poliţie se întoarse la trăsură şi ordonă vizitiului să pornească în galop.

Mathias fremăta de nerăbdare. După calculul său, trecuse mai mult de o jumătate de oră de când fiul lui pătrunsese în acea casă blestemată.

— Să nu fiu acolo! exclamă el. Oh, Dumnezeu îmi va da putere să merg, să alerg acolo! O vreau!

Reuşi să se ridice... Dar se clătină de la primii paşi.

Medicul îi întinse flaconul din care mai băuse.

— Alte câteva picături, zise el, şi încercaţi un ultim efort.

— Lectica! strigă Piriou, cuprins de o inspiraţie subită.

Şi, urmat de Bouletord, se repezi afară. O clipă mai târziu, erau sub portal. Rănitul fusese instalat în lectică. Cortegiul dispăru în noapte. Mergând spre strada Orfèvres întâlniră santinelele care barau trecerea. Sub streşini, lângă ziduri, erau înşiraţi soldaţi nevăzuţi, tăcuţi, în umbră.

Locotenentul de poliţie acţionase deja.

Un întuneric gros învălui această manevră. Ploaia, care acum cădea în valuri din cerul negru, şi primele bubuituri ale tunetului înăbuşeau orice alt zgomot.

Nimic care să alarmeze banda.

Ajungând în dreptul casei, Bouletord şi Piriou aşezară lectica pe pământul noroios şi Mathias coborî.

Dar intrarea în bârlog era solid închisă. Cum să o deschidă? Lecoq îşi aminti de acea ferestruică ce se afla alături.

— Încearcă să intri pe acolo, îi zise lui Piriou.

Acesta, ajutat de Bouletord, se înălţă până la nivelul răsuflătorii.

— Prea strâmtă! şopti el. Bare de fier.

— Faceţi loc, zise l’Anguille, eu sunt mai subţirel. Dar nu destul de înalt. Cine mă ajută?

— Iată-mă! răspunse Piriou care, lipindu-se de zid, îşi împreună mâinile în formă de scăriţă.

L’Anguille s-ar fi putut numi şopârlă: reuşi să treacă!

Imediat trase zăvoarele din interior şi uşa se deschise.

În timp ce Bouletord alerga spre strada Lavandières să dea semnalul ştiut, Mathias intră primul în casă.

Printr-o minune înfăptuită de dragostea de tată, acum se ţinea pe picioare, mergând repede şi cu forţă. Credinciosul Piriou stătea în spatele lui, gata să-l susţină la nevoie. Drumul era luminat de un felinar ţinut de l’Anguille.

Alte felinare se aprinseră în curând în spatele lor.

Ajuns la palierul ultimului etaj, Lecoq smulse vechile tapiserii care mascau uşa de comunicare între cele două case. Printr-o întâmplare fericită aceasta se întredeschise.

Chiar atunci se auziră cele două focuri de pistol.

— Înainte! comandă Mathias.

Şi, în ciuda rănii sale, o porni primul. Dar cum să ajungi mai repede prin acel labirint întunecos de camere şi coridoare necunoscute? Zgomotul luptei îl călăuzea.

În plus, se auzea zarva de la porţile celeilalte case, unde intraseră în acţiune uneltele de asalt cu care se înarmaseră trupele conduse de domnul de La Reynie în persoană.

S-a văzut că acest atac, uluindu-i pe bandiţi, salvase poate viaţa lui Henriot. Totuşi, asaltat din toate părţile, tânărul nostru urma să cadă sub loviturile bandiţilor, când, printr-unul dintre panourile budoarului, în care se deschisese o breşă, sosiră în fugă eliberatorii.

De la prima vedere, Piriou îl descoperi pe tânărul lui stăpân în mijlocul acelui val de oameni care-l copleşeau. Un bandit înalt, aplecat spre el, îl ameninţa cu cuţitul.

Iute ca fulgerul, câinele nostru păzitor sări pe Schwartz, căci el era, îl apucă de ceafă, îl trase spre el şi îl aruncă înapoi cu violenţă. Ceilalţi, descurajaţi de căderea şefului lor, încercară să fugă spre laborator. Dar acolo întâlniră soldaţii care îi respinseră, ţintindu-i cu muschetele.

Schwartz vru să se ridice, dar Piriou, Bouletord, l´Anguille şi alţi agenţi îl dezarmară, ţinându-l pe jumătate culcat pe divan.

Între timp, rana lui Lecoq se deschisese. Înaintă spre acel mizerabil. Era alb la faţă şi se clătina. Îl privi, întinse braţele spre el şi îi smulse peruca, descoperindu-i astfel capul chel unde se vedea o cicatrice adâncă.

Nicio îndoială. Un strigăt de răzbunare scăpă în sfârşit de pe buzele lui Mathias.

— A, nu mă înşelasem! El e!

Apoi, mâna învingătorului lasă câteva urme însângerate pe fruntea învinsului.

— Lombard, adăugă el, te-am însemnat pentru eşafod!

Şi îşi pierdu cunoştinţa.

EPILOG

S-a deschis imediat un mare proces. El a dezvăluit crime nemaiauzite. S-a aflat, în fine, ce se întâmplase cu victimele. Corpurile lor fuseseră vândute în secret studenţilor la medicină, care pe atunci îşi procurau cu mare greutate cadavrele pentru disecţie; capetele, îmbălsămate cu mare artă precum fusese cel al contelui de Pardaillan, au fost descoperite în misteriosul cufăraş al doctorului; ele trebuiau să servească în Germania la studiul acelei ştiinţe necunoscute care îi va avea propagatori la noi pe Gall şi Spurzheim.

Lombard şi cei treisprezece complici ai săi, inclusiv bătrâna Rolande, au fost spânzuraţi în Piaţa Grève. Doar Zingara a fost înmormântată creştineşte. Nu e nevoie să-i numesc pe cei care s-au înţeles să-i graveze acest epitaf:

Celei
care s-a căit
şi s-a jertfit în clipa cea din urmă.
S-o ierte Dumnezeu!

O lună mai târziu, Lecoq şi fiul său, amândoi cu rănile vindecate, au fost prezentaţi regelui. Ludovic al XIV-lea a adăugat mulţumirilor un dar de o sută de mii de franci.

A doua zi plecau în Italia. Erau însoţiţi de Gertrude şi Piriou.

Anul următor, Dominique şi copiii lui îşi regăseau prietenii. Henriot şi Carlotta, căsătoriţi imediat după aceea, au contribuit din plin la popularizarea lui Molière pe scenele italiene. Cincizeci de ani mai târziu, verva comică a lui Henriot îi uimea pe toţi.

— Şi totuşi, răspundea el, de debutat am debutat într-o tragedie.